

Congratulations...

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या एम.ए. परीक्षेत विद्यापीठात उर्दू विषयात सर्वप्रथम व सुवर्णपदकाचे मानकरी कु. अनम शफी जहागिरदार, आमदार सुभाष देशमुख व मा. कुलगुरु डॉ. मृणालिनी फडवणीस यांच्या हस्ते सुवर्णपदक व प्रमाणपत्र स्विकारतांना

पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या बी.ए. भाग-३ परीक्षेत विद्यापीठात उर्दू विषयात सर्वप्रथम व सुवर्णपदकाचे मानकरी कु. सना गौस कल्याणी, आमदार सुभाष देशमुख व मा. कुलगुरु डॉ. मृणालिनी फडवणीस यांच्या हस्ते सुवर्णपदक व प्रमाणपत्र स्विकारतांना

सोलापूर सोशल असोसिएशन्स् आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेज, सोलापूर

NAAC Re-Accreditation 'B' Grade (CGPA 2.76)

Permanently affiliated to Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.

न्यू बिल्डिंग- सैफी दवाखान्या समोर, सिद्धेश्वर पेठ, सोलापूर-४१३ ००५.

फोन: फॅक्स-०२१७-२७२३२७९

प्राचार्य निवास : ०२१७-२३१२११, मो.: ९४२२६४४६९३.

ई-मेल : socialcollege@gmail.com

Website: www.ssacollegesolapur.com

वर्ष ४३ वे (अंक अकरावा)

सोलापूर सोशल असोसिएशन्स् आर्ट्स् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेन, सोलापूर

NAAC Re-Accreditation 'B' Grade (CGPA 2.76)

Permanently affiliated to Punyashlok Ahilyadevi Holkar Solapur University, Solapur.

संपादन समिती

अध्यक्ष

प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी

प्रमुख संपादक प्रा. सचिन राजगुरु

* विभागीय संपादक *

संपादन समिती

मराठी - प्रा.डॉ.इ. जा. तांबोळी हिंदी - प्रा.सौ. रईजा मिर्झा इंग्रजी - प्रा.डॉ.ए. एस. खान उर्दू - प्रा.डॉ.गौस शेख भूगोल - प्रा.डॉ.डी. एस. नारायणकर वाणिज्य -प्रा.डॉ.जे. के. मुल्ला समाजशास्त्र - प्रा.डॉ.एन. ए. काकडे

मदक

कलाश्री मुद्रण व स्क्रीन, सोलापूर

संपादन समिती

प्रा. ए. ए. पटेल प्रा. आय. एम. शेख छायचित्र संकलन प्रा.डॉ.सचिन राजगुरु प्रा.डॉ. एम. के. शेख अहवाल संकलन प्रा.डॉ. ए. ए. गढवाले

प्रकाशक

प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी सोशल कॉलेज, सोलापूर

· • & - 3 • ·

अंकातील मताशी प्राचार्य व संपादक मंडळ सहमत असतीलच असे नाही. सर्व हक्क प्रकाशकाच्या स्वाधीन हा अंक केवळ खाजगी वितरणा करीताच आहे.

महाविद्यालयातील इतर कार्यक्रम

पु.अ. होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर विर्धापन दिन ध्यजा रोहन करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, डॉ.ए.ए, गढवाल डॉ.डी.एस. नारायणकर

प्रजासत्ताक दिनी ध्वजा रोहन करताना पी.एस.आय.ितगाडे, डॉ.ए,ए, गढवाल, डॉ.वडवान मॅडम, प्रा.वड्डो, डॉ.गौस शेख व डॉ.नारायणकर

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्राच्या उद्घाटन प्रसंगी मार्गदर्शन करताना आय.पी.एस. सलमान ताज पाटील

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्राच्या उद्घाटन प्रसंगी आय.पी.एस. सलमान ताज पाटील यांचे स्वागत करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्राच्या उद्घाटन प्रसंगी जमियत उलमा ई हिंदचे अध्यक्ष मौलाना इब्राहिम यांचे स्वागत करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी

भव्य रक्तदान शिबीरात केंप्टन गौस शेख रक्तदान करताना सोबत प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, डॉ.ए.ए. गढवाल डॉ.एस.ए. राजगुरु, डॉ.एम.के.शेख, डॉ.नारायणकर, प्र.वडो

महाविद्यालयातील इतर कार्यक्रम

भव्य रक्तदान शिबीरात रक्तदान करताना महाविद्यालयाचे विद्यार्थी व सोयत प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, डॉ.ए.ए.गढवाल डॉ.गौस शेख, डॉ.एस.ए. राजगुरु, डॉ.डी.एस.नारायणकर व प्रा.वड्डो

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना मा.जमीर लेंगरेकर उपायुक्त सो.म.पा. प्राचार्य आय.जे.तांबोळी मुख्याध्यापिका वङ्यान मॅडम

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन कार्यक्रमात विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना कु.भाग्यश्री वढारे मॅडम समवेत प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी

महाविद्यालयात वृक्षारोपन करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी,डॉ.जे.के. मुल्ला डॉ.एम.के. शेख, डॉ.डी.एस.नारायणकर

पुस्तक प्रकाशन सोहळ्यात अधिष्टता डॉ.विकास कदम यांचे स्वागत करताना ,प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी

कनिष्ठ विभागातील पर्यवेक्षक प्रा.एल.ए.वड्डो यांच्या सेवानिवृत्ती निमित्त सत्कार करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी सोबत डॉ.जे.के. मुल्ला, डॉ.एम.के. शेख व प्रा.जे.पी. पटेल

प्राचार्यांचे मनोगत

सोलापूर सोशल असोसिएशन्स् आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेज, सोलापूर या महाविद्यालयाचे सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे अकराव्या नियतकालिक आपणापुढे सादर करताना मला अतिशय आनंद होत आहे. सन १९७८ साली सुरू करण्यात आलेल्या या महाविद्यालयात मुस्लीम व इतर समाजातील एकूण १५६१ विद्यार्थी आज उच्चशिक्षण घेत आहेत. विद्यार्थीवर्गात विविध संकल्पना, दूरदृष्टी, विविध कौशल्ये निर्माण व्हावीत या दृष्टीने या महाविद्यालयात वेगवेगळे उपक्रम राबविले जातात. या वर्षातील क्रीडा विभागाची कामगिरी भव्य-दिव्य अशीच आहे. राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना, विविध मंडळांच्या माध्यमातून रक्तदान शिबीर, महिला सक्षमीकरण, जागतिक लोकसंख्या दिन रॅली, एडस् रॅली, चर्चासत्रे,

कार्यशाळा या विविधांगी उपक्रमांच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिगत विकास केला जात आहे. महाविद्यालयातील गुणवंत विद्यार्थी व प्राध्यापक यांचा यथोचित गौरव बक्षीस वितरण समारंभात करण्यात आला. महाविद्यालयातील गुणवंत खेळाडूंनी हॉकी, व्हॉलीबॉल, शूटिंग बॉल व इतर क्रीडास्पर्धेत अजिंक्यपद पटकावले. महाविद्यालयात कॉमर्स, मराठी, राज्यशास्त्र, समाज शास्त्र या विषयात पीएच.डी. चे संशोधन ठिकाण तसेच उर्दू संशोधन केंद्र सुरू करण्यासाठी सोलापूर विद्यापीठाने परवानगी दिली आहे. त्यामुळे विद्यार्थ्यांना संशोधनासाठी आवश्यक त्या सुविधा उपलब्ध होणार आहेत.

कोरोनाचा जागतिक महामारी मुळे लॉकडाऊन सुरु असल्याने विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन शिक्षण सुरु आहे. तसेच विद्यापीठाच्या ही ऑनलाईन परीक्षा सुरु आहेत या काळात सरकारने दिलेले सर्व नियमांचे पालन करुन 'मेसेज' नियतकालिकांचे काम चांगल्या पध्दतीने सुरु आहे.

आनंदाची बाब म्हणजे महाविद्यालयाचे नॅक पुर्नमुल्याकंन बेंगलोर येथील नॅक समिती कडून झाले. त्यामध्ये महाविद्यालयाला 'B' ग्रेड मिळाला व 2.67 CGPA गुण प्राप्त झाले आहे तसेच आमच्या महाविद्यालयातील उर्दू विभागतील दोन विद्यार्थ्यांना सोलापूर विद्यापीठाच्या परीक्षेमध्ये सुवर्णपदक प्राप्त झाले आहे.

यु. जी. सी. कडून महाविद्यालयास 'महाविद्यालय विकास अनुदान' व आयक्युएसी साठी अनुदान प्राप्त झाले आहे. त्यामुळे महाविद्यालयाच्या विकासामध्ये निश्चितच भर पडणार आहे.

यामुळे पृढील काळात विविध विषयातील संशोधनास गती मिळेल अशी आशा आहे. युजीसीच्या विविध योजना राबविण्याची संधी या निमित्ताने प्राप्त झाली आहे. गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी विविध योजना राबविण्याचा महाविद्यालयाचा मानस आहे. विद्यार्थ्यांना रोजगार उपलब्ध व्हावा, त्यांच्या विचारशक्तीस चालना मिळावी व त्यांच्याकडून विधायक कार्येहोऊन देशाचा विकास साधावा याकरीता महाविद्यालय प्रयत्नशील आहे.

महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी यांच्या सहकार्याबद्दल मी कृतज्ञता व्यक्त करतो. तसेच या नियतकालिकाच्या प्रकाशनासाठी परिश्रम घेणाऱ्या संपादक मंडळाचे मनःपूर्वक आभार व्यक्त करतो.

संपादकीय.....

सोशल कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांच्या अस्मितेचे आणि प्रतिभेचे दर्शन घडविणारा 'मेसेज-२०२१' हा वार्षिकांचे प्रकाशन करताना अतिशय आनंद होत आहे. महाविद्यालयातील कृतीशील विद्यार्थ्यांचे 'मेसेज' हे एक व्यासपीठ आहे. तरुणाईला स्फुरणारी स्पंदने प्रकट करण्यासाठी ही एक संधी आहे. विद्यार्थी गुणी असतात. तसेच ते क्रियाशील असतात. देश, समाज, शिक्षण, राजकारण, अशा विविध क्षेत्राबद्दल त्यांच्या मनात ओढ असते. अशा विविध जाणिवांचा मिलाफ या वार्षिकांकात दिसून येईल.

कोरोना या भयंकर संकट काळात संसर्ग टाळण्यासठी स्वसुरक्षा व देशहित लक्षात घेवून आमच्या विद्यार्थ्यांनी ऑनलाईन लेख व साहित्य, घरातूनच पाठविले यावरुन असे दिसून येते कि विद्यार्थ्याना महाविद्यालय मॅगझीन मेसेज साठीची आपुलकी व प्रेम दिसून येते.

साहित्य, ज्ञान, संस्कृती, क्रीडा, वाणिज्य कला विचार आणि सौंदर्य अशा विविधांगी अंगाने हा अंक सजला आहे. आजचा विद्यार्थी सक्षम आहे. तो विविधांगाने विचार करणारा आहे. त्याला उदयाची चिंता आहे. याची प्रचिती या अंकातील लेखातून दिसून येते. कोराना महामारी या विषयावर काही लेख, उर्दतील विचारधारा, भूगोलातील विविध संकल्पना, वाणिज्यातील विविध नव-नवीन प्रेरणा देणारे लेख. हे देखील या अंकाचे वैशिष्ट्य आहे.

मराठी, हिंदी, उर्दु, इंग्रजी, क्रीडा, सामाजिक शास्त्रे चित्रकला, फोटोग्राफी पेन्सील स्केच अशा विविध विभागाने हा मेसेज फुललेला आहे. विविध विभागांनी केलेल्या कामगिरांचे दर्शन छायाचित्रातून घडविले आहे. हा वार्षिकांक संपन्न होणेसाठी वार्षिकांक समिती सदस्य व विविध विभागाचे प्रमुख तसेच अनेकांचे सहकार्य लाभले आहे. प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी यांचे मौलिक मार्गदर्शन लाभले आहे.

अक्षरजुळणी, छपाई, बांधणी करणाऱ्या हातांचा मी आभारी आहे. रसिक वाचक विद्यार्थी व सर्व शिक्षणप्रेमी या मेसेजचे स्वागत करतील अशी मला आशा आहे.

प्रा. डॉ. सचिन राजगुरु

सोलापूर सोशल असोसिएशन्स ॲंड कॉमर्स कॉलेज, सोलापूर

प्र. प्राचार्य डॉ. आय. जे. तांबोळी

श्री. एल. ए. बड्डो (पर्यवेक्षक कनिष्ठ महाविद्यालय) शिक्षक वृंद (वरिष्ठ विभाग)

प्रा. डॉ. एम. एम. दलाल निवृत प्राचार्य

प्रा. डॉ. ए. ए. गटबाल सहयोगी प्राध्यापक समाजशास्त्र

प्रा. डॉ. एम. ए. चीबदार सहयोगी प्राध्यापक उर्द

शिक्षक वृंद (वरिष्ठ विभाग)

प्रा. डॉ. सौ. एन. ए. काकडे सहयोगी प्राप्यापक डतिहास

कॅप्टन ग्रा. डॉ. गौस झेख सहाध्यक प्राध्यापक उर्द

प्रा. डॉ. एस. ए. राजगुरु सहाय्यक प्राच्यापक भूगोल

प्रा. डॉ. एस. के. शेख शारीरिक शिक्षण व क्रिडा संवालक

प्रा. डॉ. जे. के. मुल्ला सहायक प्राच्यापक कॉमस

प्रा. डॉ. डी. एस. नारायणकर सहाय्यक प्राध्यापक भूगोल

प्रा.डॉ. प्रा. टी. बी. लडाफ सहाय्यक प्राध्यापक अर्थशास्त्र

शिक्षक वृंद (कनिष्ठ विभाग)

श्री, जे. ए. पटेल व्याख्याता, इतिहास

श्री. आय. एम. झेख व्याख्याता, इंग्रजी

शिक्षक वृंद (कनिष्ठ विभाग)

सी. एस. डब्ल्यु. शेख व्याख्याता, वाणिज्य

श्री. ए. ए. पटेल व्याख्याता, मराठी

शिक्षकेत्तर कर्मचारी वृंद

श्री. ए. एम. होटगी मुख्य लिपिक

श्री. झेड ए. इरकल वरिष्ठ लिपिक

श्री. एस. एम. हिरोली कनिष्ठ लिपिक

श्री. ए. एच. मनियार शिपाई

श्री. एस. एस. क्षीरसागर शिपाई

श्री. एम. एम. लालकोट शिपाई

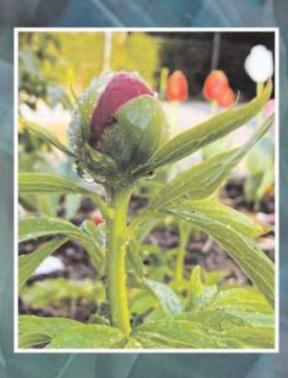

श्री. एम. ए. बांगी शिपाई

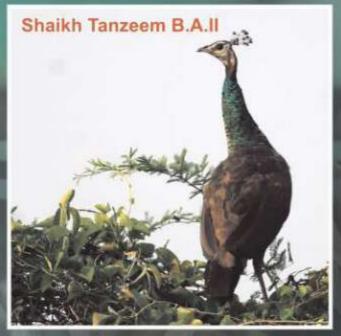

Photography.

Morrage 2020-21

सोलापूर सोशल असोसिएशन्स आर्टस ॲण्ड कॉमर्स कॉलेज, सोलापूर शैक्षणिक व क्रिडा अहवाल २०२०-२०२१

प्राचार्य अहवाल

महाविद्यालयाने सन २०२०-२१ या शैक्षणिक वर्षात शैक्षणिक, क्रिडा व इतर क्षेत्रात केलेल्या प्रगतीचा अहवाल आपल्या पुढे सादर करताना मला अत्यानंद होत आहे.

सन १९७८ साली स्थापन झालेल्या आमच्या महाविद्यालयाने अल्प कालावधीत उल्लेखनीय प्रगती केलेली आहे. महाविद्यालयात किनष्ठ व वरिष्ठ विभागात कला व वाणिज्य शाखा चालविल्या जातात पदवी वर्गासाठी उर्दु, भूगोल व इंग्रजी विषयाचे अध्यापन केले जाते. पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठात एम.ए. साठी उर्दु विषयाच्या अध्यापनाची सोय उपलब्ध करुन देण्यात आली आहे. तसेच महाविद्यालयात विशेषतः उर्दु या विषयांचे संशोधन केंद्र म्हणून पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाची मान्यता मिळाली आहे

U.G.C. ने दिनांक ३१.०३.२०१४ रोजी महाविद्यालयास १२ ब दर्जा बहाल केला आहे त्यामुळे महाविद्यालयास U.G.C. कडून विद्यार्थ्यांना विविध सोयी सुविधा उपलब्ध करुन देण्यासाठी अनुदान मिळत आहे.

महाविद्यालयात कनिष्ठ व वरिष्ठ असे विभाग असून एकूण १५८५ विद्यार्थी प्रवेशित आहेत. वरिष्ठ विभागात बी.ए. क्र बी.कॉम व एम.ए उर्दु, Ph.D उर्दु, मराठी, राज्यशास्त्र, समाजशास्त्र व वाणिज्य या शिक्षणाची सोय उपलब्ध आहे. वरिष्ठ महाविद्यालयात एकूण ७६१ विद्यार्थी असून कला शाखेसाठी ४३४ व

वाणिज्य शाखेसाठी ३०९ व एम.ए. ए. उर्दु साठी २९ विद्यार्थी असून Ph.D. पदवीकेसाठी १७ संशोधक विद्यार्थी प्रवेशीत आहेत.

महाविद्यालयाचा बोर्डाचा व विद्यापीठाच्या परिक्षांचे निकाल सातत्याने उत्तम लागत आहेत. महाविद्यालयाचे विद्यार्थ्यांकडे गुणात्मक आणि संख्यात्मक विकासासाठी आवर्जुन लक्ष दिले आहे. महाविद्यालयातील भूगोल, इंग्रजी व उर्दु विभागाचे निकाल चांगले लागले असून, आमच्या महाविद्यालयासाठी अभिमानाची बाब म्हणजे या वर्षी पुण्यश्लोकअहिल्याबाई होळकर सोलापूर विद्यापीठ सोलापूरच्या झालेल्या विद्यापीठ परिक्षेत उर्दु विषयातील दोन सुवर्ण पदक आमच्या विद्यार्थीनीनी प्राप्त केले यात कु. साबा कल्याणी या विद्यार्थीनीस बी.ए. मध्ये उर्दु विषयात प्रथम क्रमांकाचे सुवर्ण पदक प्राप्त झाले तर एम.ए. उर्दु विभाग कु. अनम जहागीरदार या विद्यार्थीनीस उर्दु विषयात प्रथम क्रमांकाचे सुवर्ण पदक प्राप्त झाले तर एम.ए. उर्दु विभाग कु. अनम जहागीरदार या विद्यार्थीनीस उर्दु विषयात प्रथम क्रमांकाचे सुवर्ण पदक प्राप्त झाले.

Morrings 2020-21

आमच्या महाविद्यालयातील वरीष्ठ विभागातील सर्व प्राध्यापकांनी Ph.D पदवी प्राप्त केली आहे या वर्षी आमच्या महाविद्यालयातील उर्दु संशोधन केंद्रातून एक विद्यार्थी, मराठी विषयातून दोन विद्यार्थी व कॉमर्स मध्ये एक अशा चार विद्यार्थ्यानीं Ph.D पदवी प्राप्त केली आहे.

या वर्षी आमच्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.एम.ए.दलाल हे आपल्या प्रदीर्घ सेवेतून जून २०२० मध्ये सेवानिवृत्त झाले. त्यांच्या जागी जेष्ठ प्राध्यापक डॉ.ए.ए. गढवाल यांनी प्रभारी प्राचार्याचा कारभार हाती घेतला या जागतिक कोरोना महामारी काळात विद्यार्थ्यांचे प्रवेश व इतर कार्य व्यवस्थित पार पाडले त्या नंतर प्रभारी प्राचार्य महणून महाविद्यालयाची धुरा डॉ.आय.जे.तांबोळी यांच्याक डे सो पविण्यात आली. त्यांनी महाविद्यालयात सुधारणा केल्या व आता पर्यंत कार्यभार व्यवस्थित पार पाडत आहेत.

या वर्षी भूगोल विभाग प्रमुख डॉ. सचिन राजगुरु यांना फॅमिली प्लानिंग असोसिएशन ऑफ इंडिया यांच्या वतीने आदर्श शिक्षक हा राष्ट्रीय पुरस्कार देवून सन्मानित करण्यात आले तसेच कनिष्ठ विभागातील पर्यवेक्षक म्हणून कार्यरत असलेले प्रा.एल.ए. वडडो यांना आदर्श शिक्षक पुरस्कार देवून सन्मानीत करण्यात आहे.

या वर्षी कोरोना सारखी जागतीक महामारी सर्व जगात पसरली आहे त्यामुळे महाविद्यालय बंद आहेत पण ऑनलाईन पध्दतीने अध्ययन व अध्यापनाचे काम सुरु आहे तसेच विद्यापीठाच्या परीक्षा ही ऑनलाईन पध्दतीने सुरु आहेत. या वर्षी कोरोना या भयंकर संकट काळात संसर्ग टाळण्यासाठी स्वसुरक्षा व देशहित लक्षात घेऊन घरात राहणे या नियमाचे आपण तंतोतंत पालन करीत आहोत. लॉकडाऊनच्या या काळात देशातील आणि संपूर्ण जगातील सामाजिक, आर्थिक, शैक्षणिक आरोग्य विषयक व मानसिक परिस्थिती मध्ये प्रचंड उलथापालथ होत आहे. देशाचे सुजाण नागरिक म्हणून प्रत्येक युवकाच्या मनात अनेक प्रश्न शंका, भीती व विचार उद्भवत आहेत. म्हणूनच आमच्या महाविद्यालात महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी दि. २४.०५.२०२० ते ३०.०५.२०२० दरम्यान राज्यस्तरीय निबंध स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. ५० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला.

सोलापूर सोशल असोसिएशन आर्टस् अँण्ड कॉमर्स कॉलेज सोलापूर व ब्राईट बहुउद्देशीय सामाजिक संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमाने गुरुवार दि. ०७.०१.२०२१ रोजी एकदिवसीय पोलीस भरतीपूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळा घेण्यात आली. या कार्यशाळेचे उद्घाटन प्र.कुलगुरु, प्रा.डॉ. देवेंद्रनाथ मिश्रा यांच्या हस्ते झाले. प्रमुख पाहुणे सहा पोलीस निरीक्षक श्री.दत्तात्रय लिगाडे हे होते. कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ.ई.जा. तांबोळी होते.

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन शिबीराचे उद्घाटन सलमानताज पाटील (IPS) गझियाबाद उत्तर प्रदेश यांचे हस्ते करण्यात आले व जिमयात उलमा ई हिंद चे अध्यक्ष मौलाना इब्राहिम यांनी ही विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

विद्यार्थ्यांनी प्रशिक्षण घेऊन पोलिस दलात

Workings 2020-21

स्वतःची सिध्द करुन देशसेवा करावी असे प्रतिपादन पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाचे प्र. कुलगुरु, डॉ. देवेंद्र मिश्रा यांनी केले सोशल महाविद्यालय आणि ब्राईट बहुउद्देशीय संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमानाने आयोजित एक दिवसीय पोलीस भरतीपूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळेचा शुभारंभ करताना ते बोलत होते कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रभारी प्राचार्य डॉ.इ.जा.तांबोळी होते व्यासपीठावर पोलीस उपनिरीक्षक श्री.दत्तात्रय लिगाडे, ब्राईट संस्थेचे मुजाहिद शेख, राज्य शासनाने पोलीस भरतीचे आदेश दिले आहेत त्यामुळे विद्यार्थ्यांना पोलीस दलात भरती होण्याची सुवर्णसंधी आली आहे.

माननीय मुख्यमंत्री उध्दव ठाकरे यांनी सर्व जनतेस आवाहन केले होते की महाराष्ट्रात रक्ताचा तुटवडा निर्माण झाला आहे. हे आवाहन स्वीकारुन या कोरोना काळात देखील महाविद्यालयात रक्तदान शिबीर दिनांक १०.१२.२०२० रोजी भरवण्यात आले यात महाविद्यालयातील विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी रक्तदान केले. या प्रसंगी रक्तदान हे राष्ट्रीय कर्तव्य असून कोविडमधील या बिकट प्रसंगामध्ये सर्वांनी सहकार्य करण्याची गरज आहे. असे प्रतिपादन त्र्यंबक ठेगळे पाटील, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, स्मार्ट सिटी सोलापूर यांनी सोशल महाविद्यालय आयोजित अतहर ब्लंड बँक यांच्या सहकार्याने संपन्न झालेल्या रक्तदान शिबीराच्या उद्घाटन प्रसंगी मत व्यक्त केले या प्रसंगी स्मार्ट सिटी समन्वयक डॉ.नरेंद्र काटीकर. महाविद्यालयाचे प्राचार्य.इ.जा. तांबोळी, उपस्थित

होते

दि. २२.०२.२०२० रोजी अल्पसंख्याक हक्क दिवसाच्या निमित्ताने वेबिनार चे आयोजन करण्यात आले. या वेबिनार मध्ये महाविद्यालयातील जेष्ठ प्राध्यापक डॉ.ए.ए. गढवाल यांनी अल्पसंख्याकाचे हक्क व कायदे या विषयावर मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी सर होते. सदर वेबिनार मध्ये ५५ विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी सहभाग नोंदवला.

दि. ३१.१०.२०२० रोजी सरदार वल्लभभाई पटेल याच्या जयंती निमित्त सरदार वल्लभभाई पटेल याच्या प्रतिमेस महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी यांच्या हस्ते पुष्पहार घालून त्यांना अभिवादन करण्यात आले व राष्ट्रीय एकता दिवस साजरा करण्यात आला यावेळी महाविद्यालयातील जेष्ठ प्राध्यापक डॉ.ए.ए. गढवाल यांनी सरदार वल्लभभाई पटेल याचे देशाच्या स्वतंत्र्यात योगदान या विषयांवर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

दि.२५.०२.२०२० रोजी रस्ता सुरक्षा कार्यक्रम अंतर्गत बेगम पेठ पोलीस चौकीचे पोलीस उपनिरीक्षक श्री.दत्तात्रय लिगाडे यांनी युवक व रस्ता सुरक्षा या विषयी ऑनलाईन माध्यमातून मार्गदर्शन केले. ते म्हणाले कि आपण वाहन चालवताना रस्ता नियमावलीचा अवलंब करावा व इतर लोकांना ही तो समजावून सांगावा या कार्यक्रमास ५६ विद्यार्थी व १५ प्राध्यापक ऑनलाईन उपस्थित होते. या वेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. आय. जे. तांबोळी सर

Workings 2020-21

यांनी देखील रास्त सुरक्षा व आपली जबाबदारी या विषयी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

दि.०८.०३.२०२० रोजी महाविद्यालयात जागतिक महिला दिन साजरा करण्यात आला या वेळी प्रमुख पाहुणे म्हणून डॉ.संजय गायकवाड व श्री अय्युब नल्लामंदू उपस्थित होते. डॉ. संजय गायकवाड आपले मनोगत व्यक्त करताना म्हणाले की आपण प्रत्येक वर्षी महिला दिन साजरा करत असतो पण प्रत्यक्ष कृतीतून कमी पडतो, महिलांच्या कार्याचा व कर्तृत्वाचा आपण सन्मान केला पाहिजे तरच खऱ्या अर्थने महिला दिन साजरा होईल. या वेळी व्यासपीठावर महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. आय.जे. तांबोळी होते. यावेळी महाविद्यालयातील महिला प्राध्यापक व उपस्थित विद्यार्थींनीचा सत्कार करण्यात आला.

दि.०२.१०.२०२० रोजी म.गांधी याच्या जयंती निमित्त म.गांधी याच्या प्रतिमेस महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी यांच्या हस्ते पुष्पहार घालून त्यांना अभिवादन करण्यात आले या वेळी प्राचार्य डॉ.एम.ए. दलाल यांनी गांधीजीचा जीवन पट यावर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले.

दि. ०३.०१.२०२० यांची जयंती साजरी करण्यात आला यावेळी सावित्रीबाई फुले याच्या प्रतिमे स महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी यांच्या हस्ते पुष्पहार घालून त्यांना अभिवादन करण्यात आले. यावेळी महाविद्यालयातील ज्येष्ठ प्राध्यापक डॉ.नभा काकडे यांनी विद्याध्यांना सावित्रीबाई फुले जीवन पट या

विषयांवर मार्गदर्शन केले.

दि. २५.१०.२०२० रोजी ए.पी.जे अब्दुल कलाम यांची जयंती वाचन प्रेरणा दिवस म्हणून साजरा करण्यात आला यांवळी ए.पी.जे. अब्दुल कलाम याच्या प्रतिमेस महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी यांच्या हस्ते पुष्पहार घालून त्यांना अभिवादन करण्यात आले. प्राचार्य डॉ.इ.जा. तांबोळी यांनी विद्यार्थ्यांना जीवनामध्ये वाचनाचे महत्व सांगून वाचन संस्कृती या विषयावर मार्गदर्शन केले.

एन.एस.एस. च्या वतीने या वर्षी मुक्कामी शिबीर सोशल महाविद्यालयात घेण्यात आले या प्रसंगी शिक्षण सहसंचालक डॉ. किरणकुमार बोंदर यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले या शिबीरात विद्यार्थ्यांनी मास्क वाटप, सॅनिटायझर वाटप, पोस्टर बनवणे, कोरोना जनजागृती व प्रबोधनाचे काम केले.

या वर्षी महाविद्यालयाचे जेष्ठ प्राध्यापक डॉ.ए.ए. गढवाल लिखित Human Rights of the Vulnerables and Human Rights of the Minorities या दोन पुस्तकाचे प्रकाशन शहा काझी अमजद अली खान व विकास कदम अधिष्ठाता पु.अ.होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर यांच्या हस्ते करण्यात आले.

कोविड काळात महिलावरील अत्याचार या विषयावर पोस्टर प्रदर्शन घेण्यात आले.

प्रसिद्धिपत्रक

दि प्रेस ॲन्ड रजिस्ट्रेशन ऑफ बुक्स, नियम ८, फॉर्म ४ नुसार

१. प्रकाशन स्थळ ः सोलापूर सोशल असो. आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेज, सोलापूर.

२. प्रकाशन काळ ः वार्षिक

मुद्रकाचे नाव : कलाश्री मुद्रण व स्क्रिन, सोलापूर.

अक्षरजुळणी : भालचंद्र बोल्लू

४. प्रकाशकाचे नाव : प्र.प्राचार्य डॉ.आय. जे. तांबोळी

राष्ट्रीयत्व ः भारतीय

ः द्वारा सोलापूर सोशल असो. आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेज,सोलापूर पत्ता

५. संपादकाचे नाव : प्रा. डॉ. एस. ए. राजगुरु

राष्ट्रीयत्व ः भारतीय

ः सोलापूर सोशल असो. आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेज,सोलापूर पत्ता

ः सोलापूर सोशल असो. आर्टस् ॲन्ड कॉमर्स कॉलेज,सोलापूर ६. मालकी

मी प्र. प्राचार्य डॉ. आय. जे. तांबोळी जाहीर करतो की. वर दिलेली माहिती

माझ्या समज्तीप्रमाणे बरोबर आहे.

- संपादक -प्रा. डॉ. एस. ए. राजगुरु - प्रकाशक -

प्र.प्रा. डॉ.आय. जे. तांबोळी

या अंकात प्रसिद्ध झालेल्या लेखनसाहित्याशी, मतांशी व विचारांशी संपादक आणि प्रकाशक सहमत असतीलच असे नाही. सर्व हक्क प्रकाशकाच्या स्वाधीन. हा अंक केवळ खाजगी वितरणाकरिताच आहे.

College Committee

1. IQAC/NAAC Steering Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. A. A. Gadwal

Dr. M. A. Chobdar

Dr. N. A. Kakade

Dr. A. S. Khan

Dr. S. A. Rajguru

Dr. D. S. Narayankar

2. Examination Committee

Dr. A. S. Khan (Convener)

Dr. T.B. Ladaf

Dr. S. A. Rajguru

Dr. J. K. Mulla

3. N.S.S Committee

Dr. D. S. Narayankar (P.O.)

Dr. T. B. Ladaf (P.O.)

Dr. N. A. Kakade

4. N.C.C. Committee

Dr. G.N.Shaikh (Convener)

5. Urdu Bazam-E-Adab

Dr. M.A.Chobdar (Convener)

Dr. G. N. Shaikh

6. Literary Association

Dr. I. J. Tamboli (Convener)

Dr. M.A.Chobdar

Mrs. R. Y. Mirza

7. Geography Club

Dr. S. A. Rajguru

Dr. D. S. Narayankar

8. Social Science Association

Dr. N.A.Kakade (Convener)

Dr. A. A. Gadwal

9. Commerce Club

Dr. J.K.Mulla (Convener)

Dr. T.B.Ladaf

10. Magazine Committee

Dr. S. A. Rajguru (Convener)

Dr. N.A.Kakade

Dr. G. N. Shaikh

Dr. J. K. Mulla

11. Discipline Committee

Dr. M. K. Shaikh (Convener)

Dr. N. A. Kakade

Dr. G. N. Shaikh

Mr. I. M. Shaikh

Mr. A. A. Patel

12. Library Committee

Dr. M.A.Chobdar (Convener)

Dr. J. K. Mulla

Dr. A. S. Khan

Dr. S. A. Rajguru

Mr. J. A. Patel

13. Cultural Prog. Committee

Dr. I. J. Tamboli (Convener)

Dr. M.A.Chobdar

Dr. J. K. Mulla

Dr. A. S. Khan

14. Staff Academy

Dr. T. B. Tadaf (Convener)

Dr. N. A. Kakade

Dr. D. S. Narayankar

15. Student's Council

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. G. N. Shaikh

Dr. M. K. Shaikh

16. Internal Compliance Committee

Dr. N. A. Kakade (Convener)

17. Career Guidance Cell

Dr. A. A. Gadwal (Convener)

Dr. N. A. Kakade

Dr. M. A. Chobdar

Dr. J. K. Mulla

Dr. D. S. Narayankar

18. Grievance Redressal Committee

Dr. Chobdar (Convener)

Dr. J. K. Mulla

Mr. A. A. Patel

19. Felicitation Committee

Dr. I.J. Tamboli (Convener)

Mr. J.K. Mulla

20. Sports and Gymkhana Committee

Dr. M. K. Shaikh (Convener)

Dr. N. A. Kakade

Dr. D. S. Narayankar

21. College Development Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. S. A. Rajguru

22. Health & Hygiene Committee

Dr. N. A. Kakade (Convener)

Dr. D. S. Narayankar

23. Feed Back Committee

Dr. D. S. Narayankar (Convener)

Dr. T. B. Ladaf

Dr. M. A. Chobdar

Dr. A. S. Khan

24. College Public Contact Committee

Dr. I. J. Tamboli (Convener)

Dr. M. A. Chobdar

Dr. J. K. Mulla

Mr. J. A. Patel

25. Excursion Committee

Dr. S. A. Rajguru (Convener)

Dr. J. K. Mulla

Dr. M. K. Shaikh

26. Time Table Committee

Dr. S. A. Rajguru (Convener) - Arts

Dr. J. K. Mulla (Convener) - Commerce

27. Admission Committee

Dr. M. A. Chobdar (Convener) - Arts

Dr. J. K. Mulla (Convener) - Commerce

Dr. N. A. Kakade

Dr. A. S. Khan

Dr. S. A. Rajguru

28. Prospectus Committee

Dr. S. A. Rajguru (Convener)

Mr. I. M. Shaikh

29. English Literary Association

Dr. A.S. Khan (Convener)

30. UGC Committee

Dr. S. A. Rajguru (Convener)

Dr. J. K. Mulla

Dr. T.B.Ladaf

Dr. D. S. Narayankar

31. Parent - Teacher Committee

Dr. I. J. Tamboli (Convener)

Dr. M. A. Chobdar

Dr. J. K. Mulla

Mr. J. A. Patel

32. Allumini committee

Dr. I. J. Tamboli (Convener)

Dr. J. K. Mulla

Dr. S. A. Rajguru

33. API Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. S. A. Rajguru

34. Placement Cell

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. S. A. Rajguru

35. Anti Raging Committee

Dr. N. A. Kakade (Convener)

Dr. A. S. Kkan

Dr. S. A Rajguru

Dr. D. S. Narayankar

36. Infrastructure and Building Maintenance Committee

Dr. G. N. Shaikh (Convener)

Dr. M. K. Shaikh

Dr. N. A. Kakade

Mr. I. M. Shaikh

Mr. A. A. Patel

37. Development Fund Utilization Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. D. S. Naravankar

Dr. A. S. Khan

38. Poor Boyes Fund Disbursement Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. S. A. Rajguru

Dr. T. B. Ladaf

39. Special Cell

Dr. S. A. Rajguru (Convener)

Dr. D. S. Narayankar

Dr. N. A. Kakade

40. Planning Board Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. S. A. Rajguru

Dr. N. A. Kakade

41. Purchase Committee

Dr. J. K. Mulla (Convener)

Dr. N. A. Kakade

Dr. A. A. Gadwa

42. Competitive Exam Cell

Dr. M. A. Chobdar (Convener)

Dr. J. K. Mulla

मराठी विभाग

बलिदान

(वैचारिक लेख) अनन सानिया शेख B.A.III

''कर्नल देशमुख आज सकाळी नेहमी प्रमाणे लवकर उटले, फिरुन आले आणि आपला जुना आर्मी चा पोशाख घालून तयार झाले, पत्नी सुशीलने विचारल 'अहो तुम्ही आज युनिफार्म घालून सकाळी सकाळी कुठे चालतात. तेव्हा ते म्हणाले' आज आमचे आर्मीचे सर्व जुने सहकारी ऑफिसर्स क्लबला भेटणार आहोत. काही तर दुसऱ्या गावावरुन येणार आहेत. साहेब डठले का? 'नव्ही रात्री उशिरा आला तो झोपला आहे अजून कोणास ठाऊक का करतो, लहान भावाकडून जराही शिकावसं वाटत नाही या पोराला तुम्ही याला काही का बोतत नाही'.. सुशीला म्हणाल्या मला अजून खूप चांगले काम आहेत ह्या गाढवाला चार गोष्टी शिकवल्या शिवाय, येतो मी यायला संध्याकाळ आणि जेवण वगैरे क्लवलाच होईल, तू जेवायची वाट बघु नको असे म्हणून कर्नल देशमुख आपल्या रॉयल अन फिल्ड वर निज्ञाले.

त्यांना ही गाडी अत्यंत अत्यंत आवडे पण वीस वर्षाच्या सैन्याचा सर्व्हिसमध्ये काही त्यांना ती घेता आला नाही, लहान बहिण भावंडाचे शिक्षण आणि त्यानंतर मुलांचे शिक्षण यात कधी जमलच नाही त्यांचा

थोरला मुलगा श्रीकांत नेहमी म्हणायचा 'पप्पा मला नोकरी लागल्यानंतर मी प्रथम तुम्हाला हीच गाडी घेऊन देईन' श्रीकांत देशमुख Apex action great of National aeculity quarch NSG हात सैन्यात होता. त्यांने कमिशन मिळाल्यावर लगेच पहिल्या पंगारात मिलिटरी कांतीन बंगल्याच्या बाजुला आइसपाइस जागेत बांधलेला आणि त्यासमोर आइसपाइस बगीचा सर्व क्लब झाडाझुडपांनी वेढलेला होता त्यामुळे शहरातले सर्व निवृत्त सैन्य अधिकारी या क्लबमध्ये जगत शहरातले सर्व कामानिमित्त आलेले अधिकारी ह्या क्लबमध्ये जमत शहरात कामानिमिन आलेले अधिकारी येथे मुक्काम करत, पुढे जवळच सैनिक विश्राम गृह होत महाबळेश्वर रोडला ह्या क्लबमध्ये आल्यावर कर्नल देशमुख यांना पुन्हा आपल्या सैन्यातले दिवस आणि वातावरण जगायला भेटत असे ते एकूण कडक मिलिटरी शिस्तीतील बांधकाम, सैन्यातल शिस्तबद्ध वातावरण आणि त्या वातावरणातल्या गप्पा सर्वकाही सैन्यातून निवृत्त झालेले स्वयंपाकी मदतनीस येथे कामाला होते. बाकी सर्व स्टाफ सुद्धा सैन्यांतलाच होता.

तर अशा ह्या क्लबमध्ये कर्नल देशमुख आले गाडी पार्क केली आणि त्यांनी क्लबमध्ये प्रवेश केला तेथेच एका कोपऱ्याला मोठ्या टेबलाभोवती थांबले होत तेथे ते गेले ते सर्व त्यांचे सैन्यातले सहकारी होते सर्वजण बऱ्याच दिवसांनी भोसले म्हणाले 'काय देशमुख तुला तू नेहमीच्या देशमुख नाही आहे, अरे आज इतक्या वर्षानी भेटत आहेत आपण अकरा बारा वर्ष झाली असतील मी किती वाट पाहत होतो तुला माहित आहे तुला जेंव्हा माझी पंण्याला बदली झाली तेंव्हा मी तुला फोन केला होता तेंव्हाही तू मला असाच नर्वस दिसत होता. मला माप कर मी तुला इतक्या वर्षात भेट्र शकलो नाही पण विश्वास ठेव

Mennage 2020-21

तु पत्नीच आजारपण आणि मुल परदेशात स्थाईक संपूर्ण कंट्रंब सांभाळत त्यांना वेळ देत नाही' जमलं तर ब्रिघेडियर भोसले मनापासून बोलत होते. तस नाही मित्र मी समजू शकतो देशमुख मग मलाही समजावून सांग कि मृत्यच्या डोळ्यात डोळे घालून खंभीरपणे उभी राहणारा देशमुख आज इतका खालेला का वाटतीय मला ओर तुझ्यामुळे मी जिवंत आहे आणि सैन्यात का करत आहे जर ति कारगिल सेक्टरमध्ये युद्धात स्वतःला कमरेमध्ये गोळी लागली असताना तू मला वाचवलं होत आणि स्वतः तीन सैनिकांना मारुन चौकिवर कब्जा मिळावला होता. चौकीवर निरंगा फडकावेन रिपींटिंग करुन मगच तु युद्ध सोडली होती मी तेव्हा डोक्याला गोळी चाटून गेल्याने मरणारच होतो पण तू माझी जख्म धरून ती बांधून ठेवली आणि मला वेदनाशामक इंजेक्शन दिल हे जर तू तेवहा केला नसत तर हा तोच ब्रिगेडियर भोसले आज शहीद झाले कर्नल भोसले म्हणून लोकांच्या लक्षात राहिला असता मी तुला चांगला ओळखतो ह्या हसमुख म्हणायच्या 'पप्पा मला नोकरी लागल्यावर मी प्रथम तुम्हाला हीच गाडी घेऊन देईल.'

श्रीकांतला कारण होते ह्या वर्षीच्या nda आणि rda ह्या परीक्षेतल्या उत्तुंग यशाचे ह्यावर्षी जळगावाचे सहा जण nda मध्ये आणि चार जण rda मध्ये व एक जण rafadio मध्ये उत्तीर्ण झाले होते. तसेच जवळपास १२५ मुल सैन्यात आणि २०० मुल पोलिस Cissy otth मध्ये भरती झाली होते. ह्याच कारण कर्नल देशमुख सारंखे निवृत्त सेनाधिकारी या सर्व मुलांना गेली कित्येक वर्ष शहरातल्या स्पर्धा परीक्षा क्लासच्या माध्यमातून मार्गदर्शन करत होते. उद्या ह्या सर्व मुलांचे व त्यांच्या गुरुचे IDCC बँक सभागृहात सत्कार होणारे होते. ह्या कार्यक्रमासाठी ब्रिगेडियर भोसले खास पुण्याहुन आले होते. भोसले देशाच्या साऊथ ईस्टर्न कमांडचे

प्रमुख होते तसेच कर्नल गिल, कर्नल सिंह, मेजर कंलकर्णी हे निवृत्त सेनाधिकारी सुद्धा याच कार्यक्रमासाठी पुण्याहून आले होते. हे सर्व जन सुद्धा पुण्यात विविध संस्थामध्ये विद्यार्थ्यांना सैन्यात जाण्यासाठी मार्गदर्शन करत असत, जळगावला सुद्धा हे देशमुखाच्या विनंती नुसार व्याख्यानमालेला वक्ते म्हणून येत असत हे सर्व जण सैन्यात सुरुवातीपासून बरेच वर्ष एकाच रेजीमेत होते आणि आज या प्रसंगी सर्व एकत्र आले होते. देशमुख विनंती नुसार व्याख्यान मालेला वक्ते म्हणून येत असत. हे सर्वजण एकत्र आले होते देशमुखच चेहऱ्यामागे तुला काहीतरी दुखः आहे जे तूला सलत आहे, प्लीज सांग मला... भोसले.

भोसलेच्या ह्या प्रश्नाचा संस्थेची मुले देशमुखांना मनात असलेले ओठावर आणावचं लागलं भोसले देशमुखांनचा जुना दोस्त दोघं पुण्याला फर्ग्य्सनचा एकाच वर्गात होते. देशमुख nda ची परीक्षा पहिल्या प्रयत्नांत उत्तीर्ण झाले आणि भोसले दुसऱ्या दोघानी नियुक्ती १८ ग्रेनेडर्स या रेजीमेंट मध्ये झाली जिला १९९९ मध्ये झालेल्या कारगील युद्धात ते पाठवल होतं. तेथे झालेल्या घनघोर लढाईत अनेक जन कामी आले. टीमच नेतृत्व करणारे देशमुख तीन गोळ्या लागून जखमी झालेले भोसले सुद्धा जखमी झालेले पण त्यांनी पराक्रमाची शर्थ केली आणि पुन्हा सैन्यात रूजू झाले पण देशमुखाचा मनका तोठून गोळी आरपार निघून गेली, त्यांनी दोनवर्ष उपचार घेतले दिल्लीच्या सैनिका इस्तिपळात तेंव्हा ते चालू फिरु लागले पण ते सैनिक रुज् होऊ शकले नाही आणि मेडीकली अनफिट असल्या कारणाने सैन्यातेन सन्मानाने निवृत्त झाले.

शहरातील वाढते प्रदुषण

(वैचारिक लेख) एम.फाहिम शेख B.A.III

शहरीकरणामुळे वाढणारे प्रदुषण मानसिकता लोकांची मानसिकता अद्याप हीबदलेली नाही लोक शहरात आलेले शहरी झाले पाश्चमात्य संस्कृतीच्या अवलंब केला पण संकुचित मानसिकता मात्र तशीच राहिली माझ्या एकाने काय होईल मी एकटा काय करु शकतो असे प्रश्न मनात आणून आपण स्वतःही बदलायंच नाही आणि इतरांनाही बदल करण्यास प्रवृत्त करायचं नाही यासाठी काहीतरी आपण त्यावर अमल करण्याचा प्रयत्न करु एवठ्यापुरतेच शहरवासी राहिलेली आहेत.

दुसरा मुद्दा म्हणजे राहणीमान जर सार्वजनिक वाहनाचा उपयोग केला तर कितीतरी प्रताणात आपणप्रदुषण टाळु शकतो कमी करु शकतो पण आपण बदलणार नाही स्वतःच वाहन असताना सार्वजनिक वाहनाचा वापर का करता? त्या लाल डब्यात लटकत जाऊ का? अशी मानसिकता असल्यामुळे आपण भानी आणायला जाताना सुद्धा वाहनांचा वापर करतो मग वायू प्रदुषण कसे रोखणार?

तिसरा मुद्दा म्हणजे पयावरण संतुलित

राखण्यासाठी वृक्षारोपण करावयाचे नाही कोण करणार? आम्ही कॉलनीत राहतो आठ वाय दहा चा बेडरुम आणि दोन वाय पाच ची गॅलरी झाडे लावणार कुठे लावणार? कसे लावणार?

चौथ्या मुद्दा वेळेचा अभाव शहरात राहणाऱ्या प्रत्येक माणसांची जीवन एक बिझी लाईफ म्हणून ओळखली जाते. सकाळ दुपार, संध्याकाळ, रात्र आणि पंन्हा दुसरा दिवस... सगळे आपआपल्या कामात मग्र मग अशा परिस्थितीत पर्यावरणाकडे कोण लक्ष देणार वर्तमानपत्रात वाचयचं प्रदुषण वाढत आहे म्हणून चार् करायची प्रदुषण कसे टाकावं यावर २-४ मेसेज इमेज फेकासचे ४-५ व्हाटसॲप ग्रुपमध्ये आपण पर्यावरण प्रेमी असल्याचा भास करुन द्याचा आणि आपला वेळ झाला की पुन्हा आपल्या कामात मग्न व्हायचं.

झाडे लावा आणि झाडे जक्षवा काय करायच आहे तुम्हीच करा मी काही करणार नाही असाच शहरवासीयांचा व्यवहार असतो पण सगळेच असे असतात असे नाही काही लोक खरोखरच प्रामाणिकपणे मनाने प्रदुषण रोखण्यासाठी प्रयत्न करतात पण अशा लोकांना खुपय कमी साथ इतरांची मिळत असते. त्यामुळे हे बेगळे करण्याचा प्रयत्न करतात एवडीच ओळख त्यांची बर्नी पण याने मोठी क्रांती घडत नाही.

मराठी विभाग

Working 2020-21

लोकमाता पुण्यश्लोक अहिल्याबाई होळकर

(वैचारिक लेख) सानिया टर्कश

B.A.III

भारतीय इतिहासात अनेक सत्ताधीशांनी आपल्या कार्यकर्तृत्वाने निवन इतिहास घडिवल्याचे दिसून येते. हा इतिहास घडित असताना स्त्रियांचाही सहभाग उल्लेखनीय ठरलेला आहे. भारतीय समाजात स्त्रियांचा देर्ग जरी दुय्यम मानला गेला असता तरी त्या कालखंडात स्त्रियांचा राजकीय सहभाग आणि त्यांचे जनमाणसावरील परिणाम महत्वपर्ण ठरतात. ज्या ज्या स्त्री सत्ताधीश होवून गेल्या त्यांची नावे आजही दितहासात मोठ्या अभिमानाने घेत असल्याने दिसून येते. प्राचीन काळापासून ते आधुनिक काळापर्यंत ज्या ज्या सत्ताधीश होऊन गेल्या त्यांची कारकीर्द ही सुजलाम-सुफलाम झाली. शेती ज्या पद्धतीने स्त्री राज्यकर्तेने राज्यासंबंधी निर्णय घेतले त्या पद्धतीने क्वचितच पुरुष प्रधान संस्कृतीने घेतल्याचे जाणवते.

सामाजिक रुढी परंपरा अनिष्ठ प्रथा यामध्ये स्त्रीयांचे अस्तित्व अडकलेले होते सामाजिक बंधे आणि परंपरेच्या जोखडात स्त्री नेहमीच अडकल्याचे इतिहासात पुरावे मिळतात. चुल आणि मुल इतपथच तिरे अस्तित्व ते काय मर्यादित ठेवले गेले ज्या भारतात मातुदेवतेची पुजा केली जात असे त्याच देशात तिला दुय्यम वागविले जात होते तिर्ग अवहेलना केली जात होती, तिला कोणत्याही प्रकारचा अधिकार दिला जात नव्हता इतकेच काय तर धर्माच्या नावाखाली तिो शोषण चालू होते ते शारीरिक, मानसिक होय सामाजिक जीवनात स्त्रियांचा वापर अत्यंत कमी प्रमाणात होता तरीही प्राचीन काळी सित्रांनी प्रशासन चालविल्याचे उदाहरण पहावयास मिळते मध्यमयुगाचा स्रुवातीस रजिया स्लताना हिने राज्यकर्ता म्हणून स्वतःचा नावलौकिक करुन घेतला होता. त्यानंतर मध्ययुगात राजमाता जिजाऊ महाराणी ताराबाई, येसुबाई यांनी राज्यकारभार चोख पार पाडल्याचे दिसून येते. याच कालखंडात मराठा साम्राज्यात राजमाता अहिल्यादेवी होळकर यांची याचा नावलौकिक होता. एक धार्मिक स्वाभिमानी निक्षही दक्ष राज्यकर्ता म्हणून अहिल्यादेवी ओळखल्या जातात.इतिहास लिहिल्या गेला परंतु इतिहास विहित असतांना काही घटके म्हणजे स्त्री होय. भारतीय

इतिहास लेखन परंपरेत स्त्रियांनी केलेला पराक्रम नोंदिवण्याचे धाडसच केले नाही असे म्हटले तरी वावगे ठरणार नाही. इतिहासाचे दुर्दैवय म्हणावे लागेल. इतिहास मांडला गेला नाही असे नाही परुतं त्यात सत्यता किती हा मंख प्रश्न जशाच तसाच आहे. त्यामंळे इतिहास कर्तृत्व गाजविणाऱ्यांचा इतिहास आजही अंधारातच आहे असेच म्हणावे लागेल अशाच पद्धतीने आपल्या स्त्री राज्यकर्ती म्हणाजे अहिल्यादेवी होळकर होय.

अहिल्येचा जन्म तत्कालीन बीड-अहमदनगर परगाव्यातील चौंढी या गावी ज्येष्ठ वद्य समाप्ती शेक १६४७ म्हणजे ३१ मे १७२५ रोजी झाला. आईचे नाव सुशिला तर विडलांचे नांव माणकोजी पाटील होते. माणकोजी पाटील हे चैंढी गावचे पटील चौंढी व जवळच अहमदनगर परगाव्यातील पाथर्डी हे त्यांचे मुळ गाव पाटीलकी चौंडीत आणि घर शेतीवाडी पाथर्डीत अहिल्येस महादजी आणि शहाजी नावाचे दोन माठे भाऊ होते. लहानपणा पासूनच अहिल्येचस बालपणावर अध्यात्मिक संस्कार होत गेले. गरिबोना होण्याऱ्या अन्याय अत्यायाराची तिच्या मनात कमालीची चिड होती

अहिल्येचा रोजचा दिनक्रम टरलेला असे तिच्या दिनक्रमात कधीही बदल होत नसे चौंढी हे गाव सिना आणि हरणा नदीच्या संगमावर वसलेले आहे. या संगमावर घाट आहे या घाटावर सीनेश्वराचे मंदिर होते या मंदीरात रोज सायंकाळी महादेव समोर दिवा लावून मंदिर स्वच्छ करायचे असा अहिल्येचा नित्य नियम होता. ऊन, वारा, पाऊस या कशाचीही विचार न कीता दररोज सीनेश्वराच्या मंदिरामध्ये दिवा लागला जायचा वयाच्या मानाने तिची बब्दी अतिशय तल्लख हाती तिच्या वागण्यात साऱ्यांनाच नवल वाटत होत घरामध्ये वारत असताना प्रत्यक बारीकसारीक गोष्टीकडे तिच लक्ष असायच आपल्या मुलीच्या या वागण्याचं माजकोजीस जितक कौतुक वाटायचं तितकच त्यांना वाईट ही वाटायच कारण अहिल्येच्या अंगी असे काही गुण होते की हे ईरि मुलीमध्ये नव्हते आपली मुलगी ईरि मुलापेक्षा वेगळी आहे याची चाहल माणकोजी पाटलास लागली होती.

अशी गुणी मंलगी आता साठ वर्षाची झाली होती. तत्कालीन समाज जीवनाचा विचार करता मुलीच्या लग्नाची चिंता माणकोजीस सतावत होती.

6 90 90 90 90 90 90 90 90

''स्त्री सबलीकरण काळाची गरज"

(वैचारिक लेख) शायना समीर शेख B.A.III

'कोमल हे कमजोर नहीं तु शक्ती का नाम जारी है। जग को जीवन देने बाली मौत भी तुझसे हारी हेड्ड

स्त्री शक्तीच है वर्णन मी लहान पनापासून जेलत आहे. परंतु मनाला प्रश्न पडायचा की स्त्री नेमकी कशाची शक्ती आहे तर मित्रांनो स्त्री ही मातृत्वाची नेतृत्वाची कर्तुत्वाची शक्ती आहे तिच्या मातृत्वाच्या शक्ती मध्ये इतके बख आहे की आपल्या मुलाला काय बनवायचे हे तिच ठरवते ती कधी जीजाऊ बनून स्वराज्य निर्माण करण्यास शिवाजीला प्रेरणा देते तर कधी शामची आई बनुन आपल्या मुलावर चांगले संस्कार घडवते स्त्री ही घरचा कणा असते सर्वांच्या आवडी निवडी जोपासण्यापासन सर्वाची सेवा स्त्रीच करत असते म्हणूनच मला असे म्हणावेसे वाटते की

> ''कणा असते कुटुंबाचा पेलते सर्व भार ती ढाल बनुनी संकटाचा झेलते प्रत्येक वार ती" शिक्षिका संपादिका, दिनदर्शिका

मुख्याध्यापिक व्यावसायिका निरिक्षिका खेळाडू असे कोणतेच क्षेत्र नाही जिथे तिथे आपले स्थान निर्माण केलेले नाही जमिनीचा तळ अस्पो अथवा आकाशाचा टोळ असो ती झेप घेतच आहे घर व घरावाहेरील अशा दृहेरी जबाबदाऱ्या ती पार पाडत आहे.

आजच्या संगणक यंगात स्त्रिने अंबऱ्याची लक्ष्मणरेखा ओलांडुन ती घराबाहेर पडली आहे जीवनाच्या अवकाशात शिक्षणाच्या पंखानी प्रत्येक क्षेत्रात विहार करून अवधे विश्व आपल्या कक्षेत घेण्याचे बळ तिच्या अंगी संचारले आहे आजच्या स्त्रिला कोणतेही कर्तव्यक्षेत्र अप्राप्त राहिले नाही म्हणूनच ती देशाची पंतप्रधान इंदिरा गांधी अन्यायाविरुद्ध लढणारी किरण बेदी रणभूमीवर लढणारी झाशीची राणी अवकाळात जाणारी कल्पना चावला सत्यासाठी झगडणारी शोभा हे स्त्रियांना ज्ञानाची संधी देणारी सावित्रीबाई इ. घेऊ शकते.

एकविसाव्या शतकात स्त्रिला तिचा आत्मविश्वास गवसल्यामुळे प्रत्येक घरातील स्त्री ही स्वतःच्या सामर्थ्याविषयी जागृत झाली आहे तिची वैचारिक पातळी जरी आधुनिक व प्रगलम असली तरीही ती संपूर्णतः सुखी व आनंदी आहे का? हा प्रश्न संस्कारमय मनाला विचार करण्यास प्रवृत्त करतो.

एकविसाव्या शतकातील आजची स्त्री ही पूर्वीच्या काळातील स्त्रियांपेक्षा नक्कीच सक्षम व सबब झालेली आहे तिने आज समाजावर आपल्या अस्तित्वाचा एक वेगळाच ठसा उमटविला आहे स्त्री ही एक मानव आहे आणि तिला कोणतेही क्षेत्र अप्राप्त नाही, हे तिने एकविसाव्या शतकात दाखवून दिले आहे.

समाजात स्त्रीचे 'चूल व मूल' हे कार्यक्षेत्र

खास राखीव क्षेत्र मानले जाते घरातील वा घराबाहेरील समस्यात तिला निर्णय स्वातंत्र नसते याचे कारण स्त्रियांमध्ये असलेले अज्ञान अन्यायाविरुद्ध लढण्याची असमर्थता स्त्रिचे पुरुषप्रधान संस्कृतिच्या प्रभावाखाली हरवत असलेले आस्तित्व यामुळे ती चार भिंतीच्या बंद दरवाजामध्ये गुंतून पडलेली दिसते. काही ठिकाणी आजही स्त्रिचे जीवन सर्व प्रकारच्या दडपणातून मुक्त झालेले नाही आजही स्त्री जरी सर्व क्षेत्रात तिचे पाय भावनांच्या बेड्यांनी जखडलेलेआहे.

समाजामध्ये धर्माच्या नावाखाली अंधश्रद्धा जोपासणे व अधर्म करणे या दुष्प्रवृत्ती स्त्री प्रगतीला जाचक व बाधक ठरत आहेत 'स्त्रिचं स्त्रिची शत्रु' याप्रमाणे अन्याय व अत्याचाराच्या मुळाशी असलेल्या हुंड्याची मागणी प्रथम मुलाची आईच सुनेकडे करुन त्यांचे प्रापंचिक जीवन जडलेल्या हंडाबळी या महाक्षेत्रावर शासनाने उपचार करुनही कायद्यातील पळवाटांमुळे स्त्रिचे जीवन सुरक्षित राहिले नाही. त्यामंळे तिचे फुलाप्रमाणे बहरलेले जीवन पळवाटांनी चुरगाळु नये यासाठी कायद्यात आमुलाग बदल घडविणे महत्वाचे आहे.

मित्रांनो स्त्रीने देखील आपली शक्ती ओळखली पाहिजे यावरुन मी तुम्हाला एक गोष्ट सांगू डच्छिते.

उका गावात उक शेतकरी राहत होता त्याला एकदिवशी एक गरुडाचे अंडे सापडते तो शेतकरी तो अंडे घेऊन आपल्या घरी येतो व कोंबडीच्या अंड्यात मिसळतो कोंबडी देखील आपल्या अंडयाबरोबर त्याही अंड्याला उबवते एकदिवशी तो गरुडाचे पिल्ल कोंबड़ी सोबत बसलेले असते त्यावेळी उंच आकाशात एका गरुडाला विहार करतांना पाहून ते पिल्लू कोंबडीला म्हणाले की, ''आई बग ना तो पक्षी किती मजेत उंच आकाशात उड़त आहे आपण मात्र जमिनीवरच दाना शोधत राहतो'' त्यावर कोंबडी म्हणती की बाळा ते गरुड आहे रे। त्याच्या पंखात ताकद आहे त्यामुळे तो उंच उंच विहार करतो आपल्या नशीबी ते स्वातंत्र नाही रे।

मित्रानो या गोषटीवरून कळून येते की कवळ गरुड असल्याचे माहित नसल्याने ते गरुडाचे पिल्लू कोंबडीचे आयुष्य जगत आहे स्त्रीचे ही असेच ना का? केवळ आपल्या शक्तीची जाणीव नसल्याने ती माननीचे, बंदीनीचे जीवन जगते आज माझ्या बोलण्यानी एका जरी स्त्रीने आपली शक्ती ओळखून प्रगती केली तर मी भरुन पावेन कारण हीच वेळ आहे आपली शक्ती ओळखून पुढे जाण्याची सिद्ध करण्याची

शेवटी जाता जाता मी ऐवढ म्हणू इच्छिते.

"सर्व बळ एकवटून भरारी तर घेऊन बघ मरगळलेला स्वप्नांना उभारी तर देऊन बघ इतिहास तुझा वर्तमान तुझा भविष्य ही तु घडवशिल संस्काराने या भारत भूला मडवशिल''

आई

(कविता) मुस्कान नदाफ

B.Com. I

जगण्याच्या धडपडीत,

घर सुटलं पण.....

आठवणी कधी सुटत नाहीत......

आयुष्यातलं 'आई' नावाचं पान.....

काहीही झालं तरी कधीच मिटत नाही.....

तळहाताच्या पाळणा करुन सांभाळते ती

आपल्याला...

आपल्या आयुष्यात आनंदाचा....

नेहमीच सुलवते ती मळा.....

आपण जरी विसरलो.....

तरी माया तिची कधी घटत नाही

आयुष्यातलं 'आई' नावाचं पान.....

काहीही झालं तरी कधीच मिटत नाही.....

तीच्या अखेरच्या श्वासापर्यंत.....

तीला आपलाच नळा असतो......

आपलं भलं व्हावं.....

ह्यातच तीचा जगण्याचा सोहभा असतो

तीच्या पंखाखाली मन निवांत असते.....

चिंता कधी वाटत नाही.....

आयुष्यातलं 'आई' नावाचं पान.....

काहीही झालं तरी कधीच मिटत नाही.....

कधीच मिटत नाही

गाप

(कविता)

मुस्कान नदाफ

B.Com. I

संसाराला घडवनारं एक

आहे वेगळं व्यक्तिमत्व

घर कसलाही असो

आहे घराच ते अस्तित्व

ना घाबरनारं संकटाना

आहे संयमाचा पुतळा

नसेल तेज चेहऱ्यावर

मनात आपुलकीचा लळा...

प्रत्येक नात्यांची ज्यानं

अंगी जोपासली तत्व

नियती पहाते अनेकढा

रंग बदलून त्याच सत्व....

चपला सारखं झीजतो

पुर्ण त्याच्या जीवनात

घरच्याचं हसु पाहून

खुश राहतो मनात,,,,

त्याच्या कर्तव्याचं प्रेमाचं

होणार नाही मोज माप

पडतो एकाकी म्हातारपनी

त्यालाच म्हणलात का बाप....

मराठी विभाग

कोराना आला पाहणा

(कविता)

अहमद शेख

B.Com. I

कोरोना आला पाहुणा म्हणून, वाटले होते जाईल महिनाभर राहुन, पण अंदाज सगळा चुकतच गेला, मुक्काम त्याचा वाढतच गेला, हे काही बरे नाही झाले

> बाजारपेठ बंद झाली. बाहतूक मंद झाली, इथेपर्यंत ठीक होतं रे, पण शाळाही थंड झाली, हे काही बरे नाही झाले.

घरी बसून कामं केले, तरी कुठे वेतन कापले, तर कुठे भत्ते कापले, इथपर्यंत ठीक होते रे, पण कुठे तर कामावरुनच काढून टाकले, हे काही बरे नाही झाले

> तोंडावर मास्क आले. हातावर सॅनिटायझर आले, एकमेकांत अंतर वाढत गेले. इथपर्यंत ठीक होते रे. पण शेवटचे चार खांदेकरीही परके झाले, हे काही बरे नाही झाले

कोरोना व्हायरसपासून कशी काळजी ध्यायची

(कविता)

मुस्कान नदाफ

B.Com. I

कोरोना व्हायरस हा विषाणुंचा एक गट आहे, या व्हायरसमुळे रस्तन प्राण्यांना आणि पक्ष्यांना विविध रोग होतात. यांत गायींना व इकरांना होणाऱ्या अतिसाराचा आणि कोंबड्यांना होणाऱ्या श्रसन रोगाचा समावेश आहे. या विषाणुचा प्रसार मानवांमध्ये श्रसन संसर्गाने होतो. हे संसर्ग बऱ्याचदा सौम्य परंतु संभाव्य प्राणघातक असतात. कोरोना व्हायरसचा प्रतिबंध करणारी लस किंवा रोग झाल्यास घ्यायची ॲंटिव्हायरल इंजेक्शने उपलब्ध आहेत.....

कोरोना व्हायरस प्रथम १९६० च्या दशकात सापडले सर्वात आधी सापडलेल्यांमध्ये कोंबड्यामध्ये एक संसर्गजन्य ब्रॉन्कायटिस विषाणन आणि सामान्य सर्दी असलेल्या दोन रुग्णांमध्ये नंतर ह्युमन कोरोना व्हायरस 22E ई आणि ह्यमन कोरोव्हायरस ओसी असे म्हणतात.

शोध :- कोरोनाव्हायरस पहिल्यांदा १९३० च्या दशक सापडले जेव्हा संसर्गन्य ब्रॉन्फायटिस विषाणुमुळे (आय.बी.व्ही.) पाळीव कोंबड्यांचा तीव्र श्रसन संसर्ग झाले दिसुन आले १९४० च्या दशकात माऊस हेपेआयटिस व्हायरस (टी.जी.ई.व्ही.) व आणखी दोन प्राणी कॉर्नोळ अलग ठेवण्यात आले

सामाजिक कार्यकर्त्याची मुलाखत

(मुलाखत)

आसिफ पाटील

B.A.III

प्रश्न : आपण कोणत्या लक्ष्य गटासह काम करण्यास तयार असाल ?

सामाजिक कार्यकरता : वृद्धांना चांगले जीवन जगण्यास मदत करण्यासाठी मी वचनसुद्धा आहे. एकदा त्यांनी काम करणे थांबवेल तेव्हा त्यांना चांगला शिल्लक मिळविणे नेहमीच सोपे नसते. ते बहुतेक वेळेस एकटे असतात आणि आर्थिक किंवा आरोग्याच्या आव्हानांना तोंड देतात. मला त्यांची परिस्थिती सुधारु इच्छित आहे. मी त्यांच्यासाठी व्यावहारिक निराकरणे प्रदान करण्यासाठी आणि या लक्ष्य गटासाठी आवश्यक असल्यास विकेली करण्यास प्रवृत्त आहे.

प्रश्न : तुम्ही त्यांच्या लोकांच्या घरी भेट देण्यास इच्छ्क आहात का ?

सामाजिक कार्यकरता : होय, मी लोकांच्या घरांकडे जाण्यासाठी मानसिकदृष्ट्या तयार आहे. मला माहित आहे की या परिस्थिती धोकादायक किंवा भावनिकदृष्ट्या कठीण असू शकतात परंतु मला तसे

करण्यास पुरेसा विश्वास आहे. ग्राहकांना वास्तविक परिस्थिती जाणून घेण्याचा आणि त्यांना आवश्यक असलेल्या मदतीसहित करण्याचा उत्तम मार्ग आहे. शिवाय, मी सहजतेने ताणत नाही आणि जेव्हा परिस्थिती कठीण होते तेव्हा मी शांत राहू शकतो.

प्रश्न : आपल्या अनुभवात कोणत्या प्रकारच्या लोकांशी काम करणे सर्वात अवघड आहे ?

सामाजिक कार्यकरता : मला असे वाटते की पदार्थांच्या गैरवर्तन करणाऱ्यांशी काम करणे आव्हानात्मक अस् शकते. परंत् त्यांच्या व्यसनाविरुद्ध लढा देण्यासाठी त्यांना मदत करणे देखील समाधानकारक आहे. मी माझ्या क्लायंटना प्रवृत्त करण्यासाठी आणि त्यांच्या समस्यांचे सर्वोत्तम निराकरण करण्यासाठी वचनबद्ध आहे पढार्थांचे गैरवर्तन करणाऱ्यांची एक कथा आहे आणि मला समजले आहे की जर मी त्यांना चांगले होण्यास मदत करु इच्छित असेल तर त्यांनी त्यांच्या निम्न स्थानावर काय आणले हे मी शोधून काढले पाहिजे. यात त्यांचे ऐकणे, भावनिक परिस्थितींचा सामना करणे आणि कार्य होईपर्यंत वेगवेगळ्या मार्गांनी प्रयत्न करणे समाविष्ट आहे.

प्रश्न : दुरूपयोगाची स्पष्ट चिन्हे तुम्हाला काय ठाऊक आहेत ?

सामाजिक कार्यकरता : वर्तन, आंदोलन किंवा सामाजिक माघार यात असामान्य बदल भावनिक अत्याचाराची चिन्हे असू शकतात. जखम किंवा काळे शारीरिक शोषणाची स्पष्ट चिन्हे आहेत. तसेच, जेव्हा काळजीवाह् अभ्यासगतांना एकट्याने असुरक्षित व्यक्तीला पाह् देण्यास नकार देतो तेव्हा काहीतरी चुकीचे आहे हे ते लक्षण असू शकते अखेरीस,

मराठी विभाग

000000000000000

36 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6 6

गैरवर्तनाचा वैयक्तिक अहवाल मी गांभीयनि घेणार हे स्पष्ट चिन्ह आहे.

प्रश्न : आपण आक्रमक क्लायंटाला कसे हाताळाल ? सामाजिक कार्यकरता : जेव्हा मी आक्रमक क्लायंट्रसचा सामना करतो तेव्हा मी प्रथम त्यांना हे दर्शवायचे आहे की मी त्यांच्याबरोबर आहे आणि त्यांच्या विरोधात नाही. मी काय बोलतो ते ऐकता आणि ते मला समजले आहे याची खात्री करण्यासाठी पूर्नप्रशोधन करतो. मला माहित आहे की त्यांनी वैयक्तिकरित्या सांगितलेली कोणतीही गोष्ट मी घेऊ नये, म्हणून मी संग्रहित राहतो. मी कमी आवाजात आवाज वापरतो, मी शांतपणे बोलतो आणि बऱ्याच वेळा ते काही मिनिटानंतर शांत होतात परिस्थिती नियंत्रणात तेवण्यासताती विश्वांती तेवणे निर्णायक आहे.

प्रश्न : आपण आपले कार्य आणि वैयक्तिक आयुष्यात संतुलन कसे ठेवता ?

सामाजिक कार्यकरता : मी व्यवस्थित आणि माझा व्यावसायिक आणि वैयक्तिक जीवन व्यवस्थापित करण्यासाठी सवय आहे. जेव्हा मला ओव्हरटाइम काम करण्याची आवश्यकता असते तेव्ही मी घरी मदत करण्यासाठी मी एक सहाय्य प्रणाली ठेवली आहे. अशा प्रकारे, मी काम करताना वचनबद्ध राहु आणि मी घरी असताना मोकळ्या वेळेचा आनंद घेऊ शकतो.

प्रश्न : सामाजिक सेवेच्या भूमिकेत तुमची सर्वात मोठी शक्ती कोणती आहे ?

सामाजिक कार्यकरता : मला माहित आहे की ग्राहकांशी संबंध जोडण्यासाठी काळजी घेणे आणि निर्णय न घेणे हे अत्यंत महत्त्वाचे आहे आणि मला हे गुण आहेत. मी एक उत्कृष्ट संप्रेषक आहे. मी माझ्या क्लायंटचे योग्य प्रश्न विचारु शकतो आणि कठीण परिस्थितीत देखील त्यांचे उत्तर ऐक शकतो. ही सामर्थ्य मला व्यवस्थापित केलेल्या प्रकरणांवर चांगले निर्णय घेण्याची परवानगी देते

प्रश्न : समाजसेवकाच्या भूमिकेत तुमच्या सर्वात महत्त्वपूर्ण उणीवा काय आहेत ?

सामाजिक कार्यकरता : मी उच्च-गुणवत्तेची सेवा प्रदान करण्यासाठी इतके समर्पिता आहे, की कधीकधी मी जास्त काम करतो, ही एक अशक्तपणा आहे ज्याची मला चांगली जाणीव आहे, म्हणून जेव्हा माझे कामाचे प्रमाण वाढते तेव्हा मी माझ्या सहकार्यांशी बोलण्याचा प्रयत्न करतो. अलीकडे, मी मदत मागण्यापेक्षा आणि सोपवण्याकरिता कार्य करण्यास मला अधिक आरामात झाला आहे.

प्रश्न : आपण सामाजिक कार्यात करियर का निवडले

सामाजिक कार्यकरता : मी लहान असल्यापासून, जेव्हा मी इतरांना मदत करण्यास सक्षम होता तेव्हा नेहमीच पूर्ण झाल्यासारखे मला वाटले. माझ्या समुदायामध्ये फरक करणे ही एक गोष्ट आहे जी मला दररोज चालवते. पूर्वी मला सामाजिक मदतीची आवश्यकता आहे आणि माझ्या आयुष्यात सामाजिक कार्यकर्त्यांना केलेल्या परिणामाबद्दल मी कायम कृतज्ञ आहे. त्यांच्या मार्गदर्शनाने मला आज जिथे आहे तिथे आणले. या वैयक्तिक अनुभवाने आणि माझ्या दयाळू स्वभावामुळे मला सामाजिक कार्यात करिअर निवडण्याची प्रेरणा नक्कीच मिळाली.

Mossings 2020-21

वड पिंपळातली भुते

नाशिक जिल्ह्यात डोंगरांच्या कंशीत ते लपलेल हे छोटस गाव गावची लोकसंख्या जेमतेम दोन ते अडीचशे माणसांची असावी गावातील सारे लोक अगदी गुण्या गोविंदाने राहत. गावच्या पारावर आठवड्याला पंचायती समोर गावकऱ्यांच्या वेगवेगळ्या समस्या मांडल्या जात व त्या पंचानकडून योग्यरितीने सोडवल्याही जात असं हे ते कुंटी गाव.

ही गोष्ट ही याच गावात राहणाऱ्या सदानंद रातेची आहे सदानंदाचा गावाला अन घरात ते सगळे सदा म्हणत सदा गावातील लोकांच्या मदतीला सदैव धावून जात असे म्हणून तो गावकऱ्यांचा लाडकाही होता सदाच्या घरात त्याची आई अन त्याची बायको असत तिघा जनांचच कुटुंब सुखात जगत होता गावा जवळच सदाची जमीन होती, सदा मेहनतीन ती कसत होता त्याच्या रानाच्या बांधावर आंब्याची, पेरुची झाडे होती आणि विहिरीच्या कडेला एक भलामोटु पिपाळाच झाडही होत या झाडाचा पसारा एवढा मोठा होता की त्याच्याकडे पाहिल्यावर आपल्याला सहज लक्षात येईल की त्या झाडाच वय चार पाचशे वर्षे तरी असेलच!

सदाच्या आयुष्यात सगळ काही व्यवसिथत चालत होत पण आता यापुढे त्यांच्या आयुष्याला एक वेगळ वळण लागणार होत सदाच्या मानेवरती एक छोटी गाठ आली होती काही तरी चावल वगैरे असून म्हणून त्याने त्या गाठीकडे दुर्लक्ष केल पण त्या गाठीच प्रारुप दिवसेंदिवस वाढु लागलं ग सदाला व त्याच्या घरच्यांना जाग आली आणि ते लोक वैद्याकडे गेले खर तर त्या वैद्याने आजपर्यंत अशा प्रकारची गाठ पाहिली नव्हती तरीही त्याने सदाला औषध दिली.

दिवस पलटत होते आणि इकडे सदाच्या मानेवरील गाठीच रहस्य काही केल्या उलगडल्यास तयार नव्हत सदाच्या मानेवरील गाठीमुळे त्याच्या घरचे तसेच गावकरी चिंतातूर होते सदाच्या आईने उपास तापास चालू केले बायकोने वेगवेगळ्या देवकाच्या अन देवांच्या वार्या सुरू केल्या साध् पोतराज, वासुदेव पिंगळा यांच्याकडे त्या गाठी बदल विचारणा होऊ लागली पण सगळीकडून त्यांच्या पदरी निराशाच येत होती आता सदाची मान त्या गाठीने पूर्ण व्यापली होती ती हळूहळू त्याच्या चेहऱ्याकडे पसरू लागली सदाचा वेहरा विद्रुप विचित्र दिस् लागला संक्रातीच्या सणाला सदाचा सासरा पोरीला माहेरी न्यायला आला होता जावयाचर अशी झालेली अवस्था पाहून तोही थक्क झाला त्याने पोरीला सोबत नेली खरी पण परत मात्र सदाकडे पाठवलीच नाही त्या दिवशी सदाच्या शेजारी राहणाऱ्या गोविंद भाऊच्या पारीला बघायला पाहुणे येणार होते म्हणून त्यांच्या घरात पळापळ चालली होती दुपारच्या वेळेला पाहुण्यांच्या बैलगाड्या गोविंद भाऊच्या दरात येऊन थांबल्या, गोविंद भाऊंनी त्यांच स्वागत केल.

इकडे सदा त्याच्या घराच्याअंगणात तो बसला होता त्या पाहुण्याचं लक्ष सदावरती गेल आणि त्याचा विचित्र चेहरा पाहून त्यांच्या काळजात धडली भरली गोविंद भाऊच्या लक्षात ही गोष्ट आली आली त्यांनी पटकन त्यांना सावरत सदाची हकीकत सांगितली पाहुण्यांचा पाहूणचार झाला गोविंद भाऊंना हे स्थळ पसंत होत पण त्या पाहुण्यांच्या चेहऱ्यावरती काहीसे वेगळेस भाव दिसत होते पाहुण्यांनी आमचा निर्णय कळवतो म्हणून गोविंद भाऊचा निरोप घेतले.

त्या पाहुण्यांचा नंतर काही निरोप तर आलाच नाही त्या नंतरही गोविंद भाऊच्या पोरीला पाहायला तीन स्थळे आली पण पोरीच लग्न काही केल्या जुळेना गोविंद भाऊच्या लक्षात एक गोष्ट आली की सदा दररोज आपल्या डोळ्यासमोर असल्याने आपल्याला त्याच काही वाटत नाही पण घरी येणारा पाहुणा सदाला बघून घाबरतोय त्याच्या मुळेच डोळ्यासमोर असल्याने आपल्याला त्याच काही वाटत नाही पण घरी येणारा पाहुणा सदाला बघून घावरतोय त्याच्या मुळेच माझ्या पोरीच लग्न ठरत नाहीये. असा त्यांच्या समज झाला गोविंद भाऊनी सदाच काय करावं या बहल रात्रभर विचार केला लेकीच्या काळजी पोटी शेवटी त्यांनी सदाचाच काटा काढण्याच निर्णय घेतला.

गावात गोविंद भाऊंनी सदा बद्दल ते नकारात्मक अफवा पसरवण्यास सुरुवात केली ते चार चौघात बसलेले असले की मुद्दाम सदाच विषय काढत त्याच्या गाठी बद्दल व विद्रुप विचित्र झालेल्या चेहऱ्याच रहस्य आपल्याला ठाऊक असल्याचा ठामपणे दावा ते करत गोविंद भाऊंनी गावकऱ्यांच्या मनात सदा बद्दल भयंकर भिती निर्माण केली.

स्वच्छ हात धुणे

(कविता)

अहमद शेख

B.Com.

पाणी आणि साबणाने ४० सेकंद हात धुणे. जर एखादा अल्कोहोल असणार हँड वॉश वापरत असेल तर २० सेकंद पुरेसे आहेत. जर हात स्वच्छ असले पाहिजे.

इात रुमाला किंवा टिश्यु पेपरचा वापर करणे. :-

खोकखाना किंवा शिंकताना नाकावर आणि तोंडावर रुमाल ठेवणे

तोड, नाक, चेहरा, डोळे यांना स्पर्श करू नका.

कमीत कमी तीन फुटाचे अंतर व मुखपट्टीचा (मास्कचा) वापर.

''दो गज दुरी

मास्क हे जरुरी!"

''हिंदू हो या

म्सलमान

नवरात्र हो या

रमजान"

''सब मिलकर दुआ

करे

खाली रहें शमशान

और कबस्तान"

शिक्षक

(कविता) राजअहमद नागणसूर B.Com. II

शिक्षक एक जप असतो ते एक तप असत ते एक वृत असत आयुष्यभर जपायच असत

खरंच शिक्षक काय असतो ?

शिक्षक असतो

अंपगाच मन

निर्धनाचा धन

मुक्याची वाचा

अन आंधळ्याची दृष्टी

आणखी शिक्षक काय असतो ?

शिक्षक एक आचार असतो.

शिक्षक एक विचार असतो.

तो कधीच लाचार नसतो

तो ज्ञानाचा सागर असतो

खरचं आणखी काय असतो शिक्षक ?

शिक्षक असतो

युगायुगातील धाणा

देव्हाऱ्यातील दिवा

यशाच्या पताकाचा सोगा

खरच शिक्ष काय असतो ?

शिक्ष असतो

एक माणसांचे सैन्य

आयुष्यभर वर्गाल्या वर्गात

लढाई करतो अज्ञानाशी

आणखी शिक्षक काय असतो ?

शिक्षक एक ज्वलन असतो.

जळणाऱ्या ज्योतीच

अन शिक्षक मिलन असत

परमेश्वर प्राप्तीच

खरे जीवन

(कविता) राजअहमद नागणसूरे B.Com. II

जगायचं म्हणून जगायचं नसतं जीवनात काही तरी करून दाखवायच असत माणुस म्हणून जन्म घेतला तर माणूस म्हणून जगायचं असतं दुःख समो येताच त्यास कधी घाबरायचं नसत

दुःखात सुख सुखात दुःख

नेहमी बघायच असत

त्या काटेरी मार्गातूनच

ध्येयाचे शिखर गाठायचं असत

जगा आणि जगू द्या

हे सूत्र ध्यानी ठेवायचं असत

तर इतरांच्या जीवनात कधीच

विष कालवायचं नसत

सुखात देवाला विसरायच नसतं

दुःखात त्याच्याजवळ जायच असत

सुख-दुःखात देवाला

पुजायच असत फक्त श्रध्देने

हिंदी विभाग

जिनकी आँखें बात - बात पर भीग जाती हैं वो कमजोर नहीं होते बल्कि दिल से सच्चे होते हैं।

न्यायमुर्ती फातिमा बीबी

कोतकुंडे सादिया रियाजअहमद (00000)

अधीनस्थ न्यायिक सेवा में मुसिफ के रूप में नियुक्त हुयी । १९६८ में अधीनस्थ न्यायाधीश के रूप में पदोन्नत हुयी । १९७२ में मुख्य न्यायिक मजिस्ट्रेट, १९७४ में जिला एवं सत्र न्यायाधीश, १९८० में आयकर अपीलीय ट्रिब्युनल की न्यायिक सदस्य और ८ अप्रैल १९८३ में उन्हें उच्च न्यायालय में एक न्यायाधीश के रूप में नियुक्त किया गया । ०६ अक्टूबर १९८९ को वे सर्वोच्च न्यायालय की न्यायाधीश नियुत्क हुई । जहां से २४ अप्रैल १९९२ को वे सेवा निवृत्त हुई।

न्यायमुर्ति फातिमा बीबी (जन्म ३० अप्रैल १९२१) सर्वोच्च न्यायलय की पूर्व न्यायाधीश हैं। वे वर्ष १९८९ में इस पर नियुक्त होने वाली पहली भारतीय महिला हैं । उन्हें ३ अक्टूबर १९९३ को राष्ट्रीय मानवाधिकार आयोग (भारत) को सदस्य बनाया गया । उनका पूरा नाम मीरा साहिब फातिमा बीबी है । वे तमिलनाडु की पूर्व राज्यपाल भी रह चुकी हैं।

न्यायमूर्ति एम फातिमा बीबी का जन्म केरल के पथानामथिट्टा में हुआ था । उनके पिता का नाम साहिब और माँ का नाम खदीजा बीबी है। उनको विधालयी शिक्षा कैथीलोकेट हाई स्कूल, पथानामधिट्टा से हुई । उन्होने युनिवर्सिटी कॉलेज, त्रिवेंद्रम से स्थातक और लॉ कॉलेज, त्रिभेंद्रम से एल.एल.बी किया । १४ नवम्बर १९५० को वे अधिवत्का के रूप में पंजीकृत हुयी । मई १९५८ में केरल

सावित्रीबीई फुले कि कहानी

आल्फिया जहागिरदार (00000)

00000

आज देश की पहिला महिला शिक्षक समाज सेविका सावित्रीबाई ज्योतिराव फुले की १८७ वी जयंती है । उनका जन्म ३ जनवरी १८३१ की हुआ था । वह भारत के पहले बालिका विद्यालय की पहिली प्रिसिंपल और पहले किसान स्कूल की संस्थापक थी । सावित्रीबाई ज्योतिराव फुले को भारत में सामाजिक सुधार आंदोलन की एक अहम शख्सियत माना जाता है।

सावित्रीबाई फुले की १८४० में ९ साल की उम्र में १३ साल के ज्योतिराव फुले से शादी हो गई थी। सावित्रीबाई फुले ने अपने पति ज्योतिराव फुले के साथ मिलकर लडिकयों के लिए १८ स्कूल खोले बता दे, साल १८४८ में महाराष्ट्र के पुणे में देश का सबसे पहले बालिका स्कुल की स्थापना की थी वहीं अठारहवां की गर्भवती बलात्कार पीडियो के लिए बाल हत्या प्रतिबंध ग्रह की स्थापना की।

विधवा विवाह के समर्थक ज्योतिबा फुले ने २१ साल में पास कि थी ७ वीं कक्षा स्कूल जाती थी, तो पडते थे पत्थर सावित्रीबाई फुले स्कूल जाती थी तो लोग पत्थर मारते थे । उन पर गंदगी फेक देते थे । सावित्रीबाई ने उस दौश्र में लडिकयों के लिए स्कूल खोला जब बालिकाओं को पढाना-लिखाना सही नहीं माना जाता था । सावित्रीबाई फुले एक कवयित्री भी थी । उन्हें मराठी की आदि कवियत्री के रूप में भी जाना जाता था । कई कुरीतियों के खिलाफ हुई खड़ी सावित्रीबाई ने १९ वी सदी में छुआ-छुत, सतीप्रथा, बालविवाह और विधवा विवाह निषेध जैसी कुरीतिया के विरुध्द अपने पति के साथ मिलकर काम किया । सावित्रीबाई ने आत्महत्या करने जाती हुई, एक विधवा ब्राम्हण महिला काशीबाई की अपने घर में डिलवरी करवा उसके बच्चे यशवंत को अपने

दत्तक पुत्र के रूप गोद लिया । दत्तक पुत्र यशवंत राव को पाल-पोसकर इन्होंने डॉक्टर बनाया । देश की पहली नारीवादी ज्योतिबा फुले की हमारा सलाम

बाम्हण ग्रंथी को फेंकने की बात करती थी। सावित्रीबाई फुले के पति ज्योतिराव फुले की मृत्यू १८९० में हुई थी, तब सावित्रीबाई ने उनके अधुरे कामों को पुरा करने के लिए संकल्प किया था । उसके बाद सावित्रीबाई की मृत्यू १० मार्च १८९७ की प्लेग के मरीजों की देखभाल करने के दौरान हुई, उनका पुरा जीवन समाज के वंचित तबके खासकर महिलाओं और दलितों के अधिकारें के लिए संघर्ष में बीता उनकी एक बहुत प्रसिध्द कविता है। जिसमें वह सबकी पढने-लिखने की प्रेरणा देकर जाति तोडने और ब्राम्हण ग्रंथों को फेंकने की बात करती थी।

सावित्रीबाई की शिक्षा पर लिखी मराठी कविता का हिंदी अनुवाद

जाओ जाकर पढों-लिखो, बनो आत्मनिर्भर, बनो मेहनती काम करो-ज्ञान और धन डकड़ा करो ज्ञान के बिना सब खो जाता है, ज्ञान के बिना

हम जानवर बन जाते है इसलिए, खाली ना बैठो, जाओ जाकर शिक्षा लो दमितों और त्याग दिए गयों के दुखों का अंत करो, तुम्हारे पास सीखने का सुनहरा मौका है

पुलिस अधिकारी कि मुलाखत

(मुलाखत)

शेख रुमेजा

B.A.III

सवाल : इस क्षेत्र की सभी कानून प्रवर्तन एजेंसियों के लिए, आपने इसे लागू करने का चुनाव क्यों किया ?

पुलिस अधिकारी : "यह तय करते समय कि मैं किस एजेंसी के लिए काम करना चाहुंगा, मैंने इस क्षेत्र में कई विभिन्न संगठनों की समीक्षा की। मैं उनके मेकअप, उनके दुवारा किए जाने वाले काम और उनके पुलिसिंग रिकॉर्ड को देखता हूँ। यह विभाग इन तीनों श्रेणियों में आगे आया । मैं कानून और व्यवस्था, नागरिकता के लिए सम्मान और बल की अखंडता के लिए विभाग की प्रतिबद्धता की प्रशंसा करता है।"

सवाल : पुलिस विभाग में आपके दुवारा काम करने वाले विविध लोगों के साथ मिलने के लिए आपकी क्या रणनीति है ?

पुलिस अधिकारी : "ज्यादातर लोगों की तरह, मुझे कभी-कभभ उन लोगों के साथ मिलना मुश्किल होता है जिनके पास मेरे व्यक्तित्व से अलग है। हालाँकि, मैंने सीखा है कि एक पुलिस अधिकारी के रूप में, मुझे अपने साथी अधिकारियों, नेतृत्व टीम और जनता की सेवा करने में सक्षम होना चाहिए । मैं अपने लोगों के विचारों और

व्यक्तित्वों के प्रति सिहण्णु होने की अपनी क्षमता पर बहुत गर्व करता हूँ और इन क्लाउड को अपना निर्णरू नहीं लेने देता हूँ, खासकर तनावपूर्ण पिरस्थितियों में जहां लोगों का जीवन दांव पर है। मैंने कई मैथून विधियों को विकसित किया है जो मुझे इसे हासिल करने में मदद करते है।"

सवाल : अगर आप का अपराध स्थल पर पहुंचे और पता चला कि मुख्य संदिग्ध एक अन्य कानून प्रवर्तन अधिकारी है तो आप क्या करेंगे ?

पुलिस अधिकारी : ''मैं अपनी सत्यनिष्ठा पर उच्च मूल्य रखता हूँ । मेरा यह भी मानना है कि कोई भी कानून से ऊपर नहीं है अगर मुझे पता चलता है कि एक साथी अधिकारी को अपराध करने का संदेह था. तो मैं उन्हें किसी अन्य नागरिक की तरह संसाधित करुंगा । एकमात्र विशेष विचार मैं उन्हें प्रदान करुंगा कि अपराध की जांच करते समय उनकी गुमनामी की रक्षा करने का प्रयास किया जाए । यह अपराध करने के लिए निर्दोष पाए जाने पर उन्हें वापस लौटने में सक्षम बनाता है।"

सवाल : यदि आपको एक आदेश जारी किया गया था जो कि नियमों के विरुद्ध था, तो क्या आप इसे मानेंगे ?

पुलिस अधिकारी : "जबिक मुझे बिना सवाल के आदेशों का पालन करने के लिए प्रशिक्षित किया गया है, मुझे पुलिस विभाग के नियमों का पालन करने के लिए भी प्रशिक्षित किया गया है । यदि किसी श्रेष्ठ द्वारा एक आदेश जारी किया जाता है, जो मुझे पता था कि नियमों के खिलाफ है, तो मैं सबसे पहले उनके साथ आदेश का सत्यापन करूंगा और यह बताऊंगा कि इसने पुलिस विभाग के नियमों का उल्लंघन किया है । यदि उन्होंने जोर देकर कहा कि मैं आदेश का पालन करता हूँ, जिसके परिणाम किसी अन्य व्यक्ति को नुकसान नहीं पहुंचाएंगे,

तो मैं इसका पालन करुंगा । फिर मैं वरिष्ठ कमांड को घटना की रिपोर्ट दूंगा और अनुरोध करुंगा कि वे स्थिति से निपर्दे ।"

सवाल : यदि आपके परिवार के सदस्यों में से किसी ने एक छोटा अपराध किया है जो किसी और को प्रभावित नहीं करता है, तो क्या आप इसकी रिपोर्ट करेंगे ?

पुलिस अधिकारी : "मुझे उस व्यक्ति को कानून के ऊपर नहीं दोहराना चाहिए और जिन चीजों पर मुझे सबसे अधिक गर्व है, वह है एक पुलिस अधिकारी के रूप में मेरी ईनामदारी । यह कहने के बाद, अगर मेरे परिवार के सदस्यों में से एक ने एक छोटा अपराध किया जिसका दुसरों पर कोई प्रभाव नहीं पड़ा, तो भी मैं उन्हें रिपोर्ट करने के लिए बाध्य रहंगा । अन्यथा करना मेरी ईमानदारी से समझौता करेगा । यहाँ तक कि अगर किसी को इसके बारे में पता नहीं चला, तो यह मुझे और इस काम को करने की क्षमता को प्रभावित करेगा।''

सवाल : यदि आप मानते हैं कि एक वरिष्ठ अधिकारी ने अपराध के स्थान पर पाई गई कुछ नकदी पर रोक लगा दी है तो आप कैसे प्रतिकिया देंगे ?

पुलिस अधिकारी : "अगर मैं एक अपराध स्थल पर था और एक बेहतर अधिकारी को अपनी जेब में नकद राशि देते हुए देखा थत्त, तो मैं उन्हें इसके बारे में बताऊँगा। मैं उनसे पूछुँगा कि क्या उन्होंने सबूत के बैग में पैसे रखने से पहले एक अस्थायी उपाय के रूप में ऐसा किया । मुझे लगता है कि वे इसे स्वीकार करेंगे और अनुरोध करेंगे की मैं उन्हे एक बैग प्रदान करुं । मैं इसके बाद अपराध स्थल की रिपोर्ट में एक नोट बनाऊंगा, जो उन्हें या किसी और को रिपोर्ट पढने की अनुमति देगा ताकि वे उस घटना की व्याख्या कर सकें जो उन्हें सबसे अच्छा लगा ।''

सवाल : अगर आप और आपका साधी हिंसक अपराधी को जेल भेज रहे हों और रास्ते में कोई गंभीर यातायात दुर्घटना हो रही हो, तो आप क्या करेंगे ?

पुलिस अधिकारी : यदि हम हिंसक अपराधी को जेल पहुँचाते समय किसी दुर्घटना के शिकार हो जाते हैं, तो सबसे पहले मैं डिस्पैचर को रेडियो पर लाऊंगा. पुलिस और पैरामेडिक्स दोनों को इस दृश्य के लिए अनुरोध करुंगा । हम में से एक तब मलबे की जोच करने के लिए वाहन से बाहर निकल जाएगा और देखेगा कि क्या हम कोई तत्काल सहायता प्रदान कर सकते हैं । अन्य अधिकारी अपराधी के साथ वाहन में रहेगा । एक बार अतिरिक्त पुलिस इकाइयां आने के बाद, हम उन्हें अपडेट करेंगे, फिर दृश्य को छोड़ देंगे और अपराधी को पिरवहन जारी रखेंगे।"

सवाल : आप ऐसी स्थिति को कैसे बढाएंगे, जिसमें कोई व्यक्ति जो आपके प्रति शत्रुतापूर्ण व्यवहार कर रहा है, लेकिन अभी तक हिंसक नहीं हुआ हैं ?

पुलिस अधिकारी : ''हमारे प्रशिक्षण का एक बड़ा विषय यह है कि घटनाओं को कैसे बढ़ाया जाए । जिन विधियों का मैं उपयोग करता हं, उनमें एक शांत लेकिन आधिकारिक आवाज में संदिग्ध को बोलना शामिल है, उन्हें स्पष्ट निर्देश प्रदान करना चाहिए जो उन्हें पालन करना चाहिए, और यदि आवश्यक हो, तो संदिग्ध को वश में करने के लिए गैर-कानुनी तरीकों का उपयोग करके जब तक मैं अतिरिक्त तथ्य एकत्र नहीं कर सकता और निर्धारित करता हुँ कि एक वास्तविक अपराध हुआ था। और क्या संदिग्ध को गिरफ्तार किया जाना चाहिए था।"

सवाल : पुलिस और नागरिकों के बीच एक अच्छा संबंध सुनिश्चित करने के लिए आप एक व्यक्तिगत पुलिस अधिकारी के रूप में क्या कदम उठाते हैं ?

पुलिस अधिकारी : "मैं हमेशा अपने पूर्ववर्ती के भीतर नागरिकों के साथ अच्छे कार्य संबंधो को विकसित करने का प्रयास करता हूँ । मैं समुदाय के सदस्य के साथ-साथ कानून प्रवर्तन अधिकारी के रूप में कार्य करके ऐसा करता हुँ । मैं अपना व्यक्तिगत पक्ष दिखाने के लिए हर संभव प्रयास करता हुँ। मैं उन व्यवसायों को बास्बार करता हुँ तो मैं प्रोजेक्ट करता हूँ और जब भी मैं कर सकता हूँ लोगों से बात करना बंद करता हैं । इसका एक उदाहरण स्थानीय पार्क में मेरे लंच ब्रेक के दौरान पिकअप बास्केटबॉल खेल में खुद को आमंत्रित करना था । अन्य लिखाड़ियों और मुझे देखने वाली भीड़ से मुझे जो टिप्पणियां मिलीं, वे सभी सकारात्मक थीं। जब भी मैं इस समूह को देखता हुँ, वे मुस्कुराते हैं और मुझे देखते हैं।"

सवाल : जब आप रिटायर होते हैं और अपने करियर को एक पुलिस अधिकारी के रूप में देखते हैं, तो आप क्या हासिल करने में गर्व महसूस करेंगे ?

पुलिस अधिकारी : ''जब मैं सेवानिवृत्त होता हूँ और अपने करियर को देखता हूँ तो मुझे उम्मीद है कि मैं एक पुलिस अधिकारी के रूप में जाना जाऊंगा जिसने सबसे पहले और उन लोगों की गहराई से देखभाल की, जिनके लिए मैंने सेवा प्रदान की । पुलिस अधिकारी होने का मूल तत्व अन्य लोगों की मदद करना है । मैं अपना काम करके इसे पुरा करने का प्रयास करुंगा ताकि सभी को लाभ हो, यहाँ तक कि अपराध करने वालों को भी । अगर मैं अपराधियों के सुधार में मदद करते हुए नागरिकों की रक्षा कर सकता हूँ और अतिरिक्त अपराध नहीं कर सकता हूँ तो मैंने अपना काम सफलतापूर्वक किया होगा । मेरे करियर के दौरान मुझे जो भी प्रशंसा या पुरस्कार मिले, उन्हें केवल इस बात को स्वीकार करना चाहिए की मैंने यह लक्ष्य पूरा कर लिया है।"

किसने सोचा ऐसा काल आरोगा ।

(कविता)

राजअहमद नागणस्र

B.Com. II

किसने सोचा ऐसा कोरोना काल आयेगा. मजदुर होगा मजबुर खाने को तरस तायेगा। दो जुन की रोटी कमाने की खातिर जान बचाना भारी पड जाएगा । किसने सोचा ऐसा कोरोना आल आयेगा । वेश होगा लॉकडाऊन सारे शहर में सन्नाटा होगा । हर आदमी घर पर बैठा रह जायेगा । बाहर जाने की तरसेगा हर आदमी. बाहर निकला तो पुलिस के डंडो की मेट चढ जायोगा किसने सोचा ऐसा कोरोना काल आयेगा कोरोना पीर गलिया गलिया घूमेंगे। कुछ लोग उनकी समझ ना पाएंगे। उन पर ही हंडे लाठी बरसाएंगे।

जान बचाने वाले को अपनी जान बचाना भरी पड जायेगा। किसने सोचा ऐसा कोरोना काल आएगा। पर ये बात समझ लो मेरे भाई अगर करनी है कोरोना से आरपार की लडाई करो सम्मान कोरोना वीरो का

निकलो घर से मास्क लगाओ सामाजिक दुरी अपनाओं कोरोना तो क्या कोड भी रोग मेरे भारत वासी की छू नहीं पायेगा। स्वस्थ होंगे हम सभी देश वापस मुस्कुराएगा।

हम सब एक है।

(कविता)

राजअहमद नागणस्र

B.Com. II

जमाना बदला तो क्या हुआ इन्सान तो वही है मौसम बदला तो क्या हुआ कुदरत तो एक ही है।

> हिंदू-मुस्लिम सिख-ईसाई धर्म अलग रहे तो क्या हुआ अंत में जाएंगे वही जहाँ स्वर्ग सबका एक ही है।

मंदिर और मस्जिद बांधो या बांधो गुरुद्वार, लेकिन दुवा देनेवाला वो भगवान तो एक ही है।

> आर्य-द्रवीड बंगाली या राजस्थानी इनका खान-पान पेहराव और संस्कृती अलग रहे तो क्या हुआ सदियोंसे रहते हैं, जहाँ वो हिंदुस्थान एकही है

अ आगे बढी मेरे प्यारे दोस्ती नाची झुमो और खुशीया मनाओ साथ ही सब मिलके गाओ हम सब एक है हम सब एक है।

प्रेरणादायक

(कविता)

आल्फिया जहागिरदार

00000

''कोशिश कर कुछ मिलेगा, आज नहीं तो कल मिलेगा

बडा कदम मंजिल नही तजुर्बा मिलेगा। कोशिश कर कुछ मिलेगा, आज नहीं तो कल मिलेगा। नहीं जाती मेहनत बेकार कोशिश करने । वालों की मिल ही जाती हैं मंजिल हौसले रखनेवाली की।।

कोशिश कर कुछ मिलेगा, आज नहीं तो कल मिलेगा ।

''पथ पर चलना सीखेगा, पथ पर चलने से पथ का अनुभव होगा।"

मंजिल ही ना सही सफर का मजा होगा कोशिश कर कुछ मिलेगा, आज नहीं तो कल मिलेगा। ''अर्जुन के तीर सा साथद्र मरन्स्थल से भी जल निकलेगा ॥"

उर्दू विभाग

Annual Report of Urdu Department Academic Year 2020-21

Student Achievement :

Students have achieved remarkable success in academic and research fields. The detail is given as follows:

SET Qualified:

- Our H.O.D. Professor Dr. Chobdar Md. Shafi Abdul Sattar has qualified SET in Urdu this year. Gold Medalist of our Department:
- Miss Kalyani Saba Gous Ahmed has secured 1st Rank in Urdu subject in B.A., Solapur University, Solapur and awarded "Prof Mohammad Hanif Ismail Khairdi Gold Medal"
- . Miss Jagirdar Anam Fatima Shafi has secured 1st rank in M. A. in all Languages from all Candidates and awarded "Shri B.K. Raviguruji Gold Medal" donated by Dr. Rajshri Rajshekhar Ravi, Solapur.

Programmes Organized by Department:

Urdu Department organizes notable curricular, co-curricular & extracurricular activities for students in academic and research fields. The detail is given as follows:

Sr.	Date	Details of programme
01	07 July 2020	Taziyati Programme: Published condolence video entitled "Dr. Gulam Dastagir Ko Khiraje Aqeedat" on You Tube, Facebook and Instagram . (1.K Views)
02	25 July 2020	National Webinar on "Sikhae Kisne Ismail Ko Aadabe Farzandi" jointly organized by "Khadimane Urdu Forum Solapur" Resource Person: Mufti Amjadali Qazi, Dr. Ismail Shaikh, Maulana Ibrahim. Participants: 700 participants from different Universities of India. E-Certificate Issued Programme Published on You Tube: (744 Views)
03	14 August 2020	Taziyat Programme: Organized online Taziyati Programme of International Poet Rahat Indori. Our departments teacher's and students express their thoughts about Rahat Indori. Programme Published on You Tube, Facebook & Instagram (1.K Views)
04	05 September 2020	Online Teachers Day Programme: Organized "Online Teachers Day" Programme . 5 Students express their thought about Teachers Day. Programme Published on You Tube , Facebook & Instagram (1.K Views)

Dr. Chobdar Md. Shafi

HOD, Urdu

﴿ميرايا دگارسفر ﴾

Mohsin Shaikh

B.A.II

اسکول کی چشیاں تھی بیاس وقت کی بات ہے جب میں نے کیارویں جماعت کی امتحان باس کرلیا تھا۔ گری کا موسم تھاویسے تو ہمارے علاقے میں گری ببت ہوتی ہے۔اسلیے تمام اساتذونے مبابلیشور جانے طے کیا۔اورہم سب طلب کوسے یا کی بیج اسکول آنے کو کہاہم بہت خوش تھے اسکول سے کھر آئے کھر والوں نے بھی اجازت دیدی تھی۔ایک ایک منٹ بوی مشکل ہے کٹ رہاتھا۔ بیسے جیسے رات ہونے کوتھی برقر اری بڑھتی جارہی تھی اللہ اللہ کرتے رات کے تین نج گئے۔ آپ کو بتا وال کہ رات مجر جھسے نینڈ بیں آئی تین بجے میں مسل خانے میں کیانہا دھوکر جار بجے واپس آ کیا اس وقت تک آئی بھی جاگ گئے تھے ای نے اٹھے کرناشتہ بنایا ،اور بہت ی چزیں بنائی تین دن کا تمارا اپ سفرتھا۔امی نے اتنا دسامان کھانے کا دیا تھا کہ اگر کچھ بازارے نہ خریدیں تو تین دن اس برکام چل جا تا۔خیریا ٹیج بچے جس اسکول کے میدان بیں اپناتماسامان سفر لے کر پیٹنج حمیا تھا۔ ایک ایک کرے تمام طلبہ جمع ہور ہے تھے آخر وہ وہ قت بھی آھیا جب ہم گاڑی میں سوار ہو گئے ۔ گاڑی اسکول سے مہابلیشور کے لئے روانہ ہوگئی۔ ہم جار تھنے کے مسلسل سفر کے بعدمہابلیشور بینچاس وقت تقریبا صبح کے نونج رہے تھے ہاری گاڑی ایک اسکول ہوشل کے قریب روک دی گئی ہم گاڑی ہے اترے ہمارے استادنے اعلان کیا کہ تمام طلب ا بی ضرورتوں سے فارغ ہوجا کیں۔ ہم اپنی اپنی ضرور بات سے فارغ ہو گئے اور گاڑی میں ہم وہاں سے لارتھ سائیڈ مقام پر پہنچے وہاں کے قدرتی مناظر بہت دککش وخوبصورت تھے۔ جاروں طرف سفید قبرہ جھایا ہوا تھا۔ تھنڈی تھنڈی ہوائیں چل رہی تھیں ہلکی ہلکی ہارش ہورہی تھی۔ جاروں طرف درشق اور یودوں کے پتوں پر چکند اریانی قطرے موتیوں کی طرح چیک رہے تھے۔اتنا خوبصورت منظر میں نے پہلی بارد یکھا۔اور مجھے بیاحساس ہوا کہ میرے مولاکی قدرت کتنی خوبصورت ہے اس طرح کا موسم ہم نے پہلی باردیکھا تھا۔ اکثر ہم نے ایساموسم اور حسین مناظر صرف ٹیلی وزن بر ہی و یکھا تھا۔ اللہ کا احسان ہے کہ ہم اپنی آٹکھوں ہے اس کی قدرت کا دیدار کررہے ہیں۔ اور کا شکر اوا کررہے تھے۔ ہمیں بہت مزاولطف آرہاتھا۔ ہمیں بتایا گیا تھا کہ اس مقام پرسکۃ اُچھالنے پرووایر جاتا ہے کچھے نہیں جاتا ہم بیسب دیکھر کربہت جران تھاس وقت تقریباً دوپہر کے بارو ن رہے تھے ہم نے وہی برایک باھیے میں بیٹے کر کھانا کھایا۔ کھانا کھانے کے بعد ہم کو بیئا ڈیم کی طرف لے جایا حمیا۔ وہاں برجا کرہم نے بہت سے کھیل تھیا، کرھم مالی بال، باسکٹ بال، کبڈی، اوراس تالاب میں ہم نے بوٹک بھی کی بیباں برہمیں بہت اچھا لگا اور ہم نے اس موقع کا بورالطف اٹھایا۔ ہم بہت خوش تھے۔اس کے بعد ہم وہاں ہے سینماچول میں بطے سے ویاں پرہمیں بتایا اور دیکھایا گیا کہ یانی ہے بکل س طرح بنتی ہے کوئیکا تالاب ریاست مہاراشٹر کا وہ تالاب ہے جہاں یانی سے بکل بنتی ہے۔اس طرح ہم محوصے گھومتے رات ہونے کو آئی تھی۔ہم وہاں سے باہر فکے اور کرے کی طرف آ گئے ہم نے رات کا کھانا بہت ہی لطف اعدوز ہو کر سے ہو کر کھایا۔اور آ رام کے لئے بستریر لیٹ گئے میں اپنے مروریات سے فارغ ہوکرناشتہ کیا اور گاڑی میں بیٹے گئے۔اب ہمیں اس مقام پر پہنچایا حمیا جہاں پر گھوڑ سواری کی جارہی تھی۔ہم بھی جلدی جلدی گاڑی ے اتر محیا ور محور سواری کا مز و لینے کے بلے علے گئے رتقر بیا وو پہرایک بجے تک اس میدال میں سرکرتے رہے۔اس کے بعد ہم نے ہوئل میں کھانا کھایا۔ہمیں بہت خوشی محسوں ہور ہی تھی۔ کھانے سے فارغ ہوکر ہم لوگ گاڑی میں بیٹے گئے۔ بہت ہے باشیجے ، رنگ برنگ یودے ، پھول اور تھنے دار درختوں کی سیر کی ہمیں یہ مناظر بہت دکش لگ د ہے تھے۔ہم بہت اطف اندوز ہور بے تھے گھو متے رات کے آٹھ نے گئے۔ہم نے ہوٹل میں کھانا کھایا۔اور آرام کرنے چلے گئے۔ہمیں مج جلدی اٹھنے کے لیے کہا گیا تھا۔ہم صبح جلدی اٹھ سے کیونکہ بیدہ ارا آخری دن تھا۔ہم رات میں اسینے گاؤں کی طرف روانہ ہونے والے تھے۔ہم نے جلدی جلدی تاشتہ کیااور گاڑی میں بیٹ سے اب ہمیں بہت ہی خطرناک علاقے میں جانے تھاجے واسوٹا کے نام سے جانے ہیں۔ ہارے اساتذ ونے ہمیں بہت ی تاکید اور بدایات دی گئی۔ جب ہم وہاں بینچاتو ہمارے ساتھ کچے پولس افسران جارے ساتھ آ گئے تھے۔اوروہ جاری نفاظت کے لئے آئے تھے کیونکداس علاقے میں جنگی اورخونخوارجانور گھومتے ہیں ان کے ہاتھوں میں بندوق اور پجیرسامان بھی تھا۔ جس سے وہ تماری حفاظت کر سکتے تھے۔ہم وہاں پہنچے کھودر بعدہم نے دیکھا کہ ایک شیر بہر ہرن کے پیچھےدوڑر ہاتھا۔اور پکھودر برن کو پکڑلیا ہم نے اس طرح کا منظر پہلے بھی خبیں دیکھاتھا۔ جیسے بی ان افسران کی تظراس شیر بربر دی انہوں نے ہمیں چھیے بٹنے کے لیے کہاوہ ہمارے سامنے کھڑے ہوگئے ہماری حفاظت کے لیے کھڑے تھے۔ جھے بہت فخومحسوس ہواان افسران مرکد وہ ہماری حفاظت کے لیے اپنی جان خطرے ڈال کر کھڑے ہوئے ہیں۔ بیسب دیکھ کر مجھے ایک شعریا دا سمیا۔ شاعرنے کیا خوب کہا ہے کہ

ہورہی تھی کھانے سے فارغ ہوکرہم لوگ گاڑی میں بیٹھ گئے۔ بہت سے باغیجہ ارتک برنگ بودے ، پھول اور گھنے دار درختوں کی سیر کی ہمیں یہ مناظر بہت دکش لگ رہے تھے۔ہم بہت لطف اندوز ہور ہے تھے۔ گھو متے رات کے آٹھ نے گئے۔ہم نے ہوئل میں کھانا کھایا۔اور آرام کرنے چلے گئے ۔ہمیں صبح جلدی اٹھنے کے لیے کہا گیا تھا۔ہم صبح جلدی اٹھ گئے کیونکہ یہ ہمارا آخری دن تھا۔ہم رات میں ا بنے گاؤں کی طرف روانہ ہونے والے تھے۔ہم نے جلدی جلدی ناشتہ کیااور گاڑی میں بیٹھے گئے۔اب ہمیں بہت ہی خطرناک علاقے میں جانے تھاجے واسوٹا کے نام سے جانے ہیں۔ ہمارے اساتذہ نے ہمیں بہت ی تاکیداور ہدایات دی گئی۔ جب ہم وہاں پہنچ تو ہمارے ساتھ کچھ پولس افسران ہمارے ساتھ آ گئے تھے۔اوروہ ہماری خفاظت کے لئے آئے تھے کیونکہ اس علاقے میں جنگلی اورخونخوار جانورگھومتے ہیں ان کے ہاتھوں میں بندوق اور کچھ سامان بھی تھا۔جس ہے وہ ہماری حفاظت کر سکتے تھے۔ہم وہاں پہنچے کچھ دمر بعد ہم نے دیکھا کہ ایک شیر بر برن کے پیچے دوڑر ہاتھا۔اور کھے در برن کو پکڑلیا ہم نے اس طرح کا منظر پہلے بھی نہیں دیکھا تھا۔جیے ہی ان افسران کی نظراس شیر پر پڑی انہوں نے ہمیں پیچے بٹنے کے لیے کہاوہ ہمارے سامنے کھڑے ہو گئے ہماری حفاظت کے لیے کھڑے تھے۔ مجھے بہت فخرمحسوں ہواان افسران برکہ وہ ہماری حفاظت کے لیے اپنی جان خطرے ڈال کر کھڑے ہوئے ہیں۔ بیسب دیکھ کر مجھے ایک شعر یادآ گیا۔ شاعرنے کیاخوب کہاہے کہ

دل ہے مرکز مجی نہ نکلے گی وطن کی الفت میری مٹی ہے بھی خوشبوئے وفاء آئے گ

ای طرح ہم نے وہاں پر بہت ہے جنگلی جانور دیکھے اور تقریباہم چار بج تک وہاں تھے۔اس کے بعدہم وہاں سے واپس اپنے کمرے ک طرف آ گئے۔وہ جنگلی علاقہ تھااس لیے ہارے کیڑے بھی خراب ہو گئے تھے۔ہم نے کیڑے بدلے اور پھر گاڑی میں بیٹھ گئے تقریبا ایک تھنٹے کے مسلسل سفر کے بعد ہم ایک مقام پر پہنچے جہاں پر بہت بھیٹر پہلے ہی ہے لگی تھی ہو جگہ زمین کے سط سے بہت الحجی تھی ہم نے وہاں یرد یکھا کہ جب ہم اینے دونوں ہاتھ اوپر کرتے ہیں تو ایسامحسوں ہوتا ہے کہ سورج ہمارے ہاتھوں میں غروب ہور ہا ہے اسطرح ہم نے بہت ی چزیں دیکھی۔وہاں ہے ہم نے بہت ی چزیں خریدی رات آٹھ بجے ہارے اساتذہ نے اعلان کیا کہ اب ہمیں یہاں سے انے شہرایے گھر کی اور روانہ ہونا ہے دل نہیں جارہاتھا کہ واپس جائے مگر ہمیں جانا تھا دل میں عدامت تھی اس کے ساتھ ساتھ ہمارے لئے اپنی جان کی بازی لگانے والے پولیس افسران کے لئے ول میں الگ جگہتی۔اس یا دگارسفر میں بہت کچھود کیھنے اور سیکھنے کو ملا۔اس طرح بدمیری زندگی کا ایک یا دگارسفر کہلا تا ہے۔

الله حافظ!

Nadaf Afsana Basheer

تم کسی ہے کوئی چزلویا کوئی اپنی چرجمھارے یاس رکھوائے توبہ چزا مانت کہلاتی ہے۔اس چز کو حفاظت ہے رکھنااور ما تکنے برجیسی تقی و یسی ہی واپس کرویٹا امانت داری ہے۔ یسی کی کوئی چیز لے کرخراب کرنا بفضلت کر کے اے محودیٹا یا وقت برواپس نہ کرنا خیانت کہلاتا ہے۔اللہ تعالی کوامانت داری بہت پسند ہے۔خدا کوجتنی امانت داری پسند ہے خیانت اتنی ہی تاپسند ہے۔مسلمان کا کام بیہ ہے کہ وہ اللہ کوخوش رکھے اور اس کی ناراضی ہے برطرح بیجنے کی کوشس کرتارہے۔

خدائے برزگ وبرتر نے جمیں جو کچے بھی دیا ہے وہ ہمارے یاس اللہ یاک کی امانت ہے اس لیے اس سے اللہ یاک کی مرضی کے مطابق بی کام لیما جا ہے۔اس کے برخلاف کرنا خیانت ہوگا۔مثلاً آ تکھا کی مانت ہے اس سے ایس چیزوں کوند و کھنا جا ہے جن کا و کچنا جا جائز ہے۔امتحان کے کمرے میں دوسرےاٹوکوں کی جواب کی کا یہاں و کچنا ای تئم کی خیانت ہے۔ای طرح کان ہے ایس ہا تھی جہ نئی جا ہے جن کوخدائے باک پیندنہیں فریاتا ہے۔ برےلوگ آپس میں جنگزتے ہیں تو گالی مکتے ہیں۔ان کے باس کھڑے ہوکر ان کی گندی یا تیں سنتا کا نوں کی خیانت ہے۔ای طرح دوآ دی آپس میں بات کرتے ہوں تو چکے چکے ان کی بات سنتا بھی براہے۔ یہ زبان سے ایس باتیں کرنی جا ہے جواللہ یاک کونا پہند ہیں۔اللہ عز وجل نے خیانت سے منع فرمایا ہے۔خیانت کرنا برا اگناہ ہے۔ آ ب نے خیانت کرنے والے کومنافق یعنی دھوکا دینے والافر مایا ہے۔خیانت کرنے والے کا کوئی اعتبار بھی نہیں کرتا۔ جوشص امانت وار ہوتا ہے سب لوگ اس کا اختیار کرتے ہیں اور و ولوگوں میں عوّ ت یا تا ہے۔ ایک واقع آپ کے سامنے چیش کررہا ہوں ملاحظ فرما کیں۔

حضرت ابراہیم بن ادھم آیک بوی سلطنت کے بادشاہ تھے۔آپ نے اللہ تعالیٰ کی محبت میں بادشاہت چھوڑ دی تھی۔ بادشاہت چھوڑ کروہ اسنے وطن سے دور جا کرایک باغ میں مالی کی سزدوری کرنے گئے۔ ایک روز باغ کاما لک آیا اور اس نے حضرت ابراہیم بن ادھم م ے ایک بیٹھا اٹارلانے کی فرمائش کی۔ آپ نے ایک اچھا سرخ اٹارتو ژکر پیش کیا محروہ کھنا لکلا۔ باغ کے مالک نے دوسرا اٹارلانے کا تحكم ديا_آب نے ايك اورانارلاكر چيش كيا_اتفاقاو و بھي انار كھوا بن لكار مالك نے خفا موكر كہا كہ يشھاانار كيول نبيس لاتے ہو_آپ نے فر مایا کہ بیں انار کے اندر کا حال کیا جا توں کہ کون ہے بیٹھا ہے اور کون سے کھٹا آ ہے۔ مجھے جواچھاً معلوم ہووہ بیں نے حاضر کر دیا۔ مالک نے غصے سے کیا کہتم توہدت سے باغمانی کرتے ہو۔ میٹھے کھٹے انارکواب تک نہیں جانتے ہو؟ کیاتم اس طرح اپنی امانت ودیانت جتلانا چاہے ہو۔اس کے بعدآ پ نے اس کی ٹوکری چھوڑ دی۔ مالک کو بعد میں معلوم ہوکہ یکی مشہور بزرگ حضرت ابراہیم بن اوھم ہیں تو اس ئے آپ سے معافی جا بی۔

حضرت ابراہیم بن ادھم نے ایک مدت تک اس باغ میں نوکری کی محرایک داندہمی آپ نے بھی کسی انار کاجہ چکھا تھا۔ بیآپ ک امانت ودیانت کا زنده ثبوت تھا۔ اس چھوٹے سے واقع سے بیٹابت ہوکہ کسی کی کوئی امانت ہمارے یاس ہوتو اس کی پوری بوری ایما عماری ے حفاظت کرنی جا ہے اوراس بات کا بمیشہ خیال رکھنا جا ہے کہ جس کسی امانت میں خیانت ندہونے یائے۔

ملاقات نگاري

(انٹریو)

Md. Suhel Manzoor Ahmed Fakir M.A.I

میں سہبل ایم ۔اے ۔سال اوّل کا طالب علم ہوں ۔شہرسولا پور کی معروف تغلیمی وا د بی شخصیت پروفیسر ڈاکٹر محد شفیع چو بدارسر کا انٹر پوآپ قار تين كى خدمت بيس پيش كرريابول _

يروفيسر ۋا كىزمخەشفىغ چوبدارىرشېرسولا يوركى معروف تغليمى وادبى اورساجى شخصيت بين _آپ كامكمىل نام محد شفيع عبدالستار چوبدار ب-آپ اعلاء من شهر شولا يورس بيدا هوئ-

آپ کی تعلیمی لیافت.M.A.B.Ed.Ph.D,NET,SET,L.T.C.DSM ادرانشر میڈیٹ ہیں۔

آپ کے لی۔ ایکے۔ ڈی کاموضوع شولا بور کے اردوادب کا مطالعہ ہے۔ جا رطلب نے اب تک ان کی رہنمائی میں لی۔ ایکے۔ ڈی مکمل کر کے بیں۔آپشپرشولا بورمیں تعلیمی اود لی اور ساجی خدیات انجام دے رہے ہیں۔

من آپ سے مزید سوالات کرے آپ کے بارے میں تنصیلی معلومات حاصل کرر باہوں تو آئے سر کا انٹر یو لیتے ہیں۔

مرمير يبلاسوالآب يب

موال: مرآب في ابتدائي تعليم كمال عاصل كى؟

جواب: میری ابتدائی تعلیم ایم اے۔ اردوائیگلوہائی اسکول شولا یو میں ہوئی۔ میں اس اسکول کے پرائمر اردواسکول کا پہلی 👺 کا طالب علم مول -اس سے سیلے شولا بور میں اردو برائمری (LKG) کا انتظام بیس تھا۔میری بوری تعلیم اردومیڈ یم سے ہوئی ہے۔

سوال: مرآب كا دور كسے گذرا؟

جواب: میراطالب علمی کا دور کافی خوشگوارگذرا ہے۔گھر کی مالی حالت بہت خراب تھی کیکن میرے والدمحتر م نے جھےاور میرے بھائی بہن کواس کے متعلق احساس ہونے نہیں دیا۔

* اُس زمانے میں اساتذہ کافی محت ہے بڑھایا کرتے تھے۔ میں نے بارویں جماعت تک ایم ۔اے ۔ یانگل ایٹکلواردو مائی اسکول اینڈ جونیئر کالج تک بہاں کے دواساتذ ومرحوم فلیل رگریز صاحب اور مرحوم شیم منان صاحب کی مجھ پر بہت نظر کرم تھی ۔اُن ہی کی تربیت سے آج میں اردو یروفیسراور ریسری گائیڈ اور نی۔او۔ایس چیر مین کی حیثیت سے کام کررہا ہوں۔

سوال: سرآب س شعبه طازمت سے وابستہ ہیں؟

جواب: ميري اعلى تعليم اليس_اليس _ا _ آرش ايندُ كامرس كالح شولا يور بيس جوني _ اوراس كالح بيس آج صدرهعيّه اردواورشولا يو

ر بو نیورٹی شولا بور کے اردور یسر بچ کائیڈاور بی۔او۔ایس چرمین کی حیثیت کے کام کررہا ہوں۔

سوال: سرآپ کواردوز بان وادب سے لگاؤ کب ہے ہوا؟

جواب: مجھے اردوز بان وادب سے لگا وَاستادمحتر م مرحوم نیم منان سر کی صحبت سے ہوا۔ انہوں نے مجھے گیار ویں اور بارویں جماعت میں اردويرُ هايا ـ وه بذات خودا يك كهنه مثق شاعر ، صحافى ، دُرامه نگار ، مورخ اورمتر جم تھے۔

آب انورقمرنام سے ہفتہ روز واخبار تکالتے تھے۔ میں اس اخبار کی اشاعت میں ہاتھ بٹھایا کرتا تھا۔ وہ مجھے سے مضامین تکھواتے ۔اس کی اصلاح كرتے اورائے اخبار مس شائع كرتے تھے۔ يمي سے مجھے اردوز بان وادب سے ولچيسى پيدا موئى۔

سوال: سرآپ جب طالب علم تھے تو اس وقت ہی آپ نے سوچا تھا کہ آ کے چل کرآپ درس و تدریس کے بیشے سے جڑ جا تھی گے؟ یاکس اوريشے كے بارے من سوجاتها؟

اس فتم كاخیال ميرے ذہن ميں نبيس تھا،اس زمانے ميں ميں اپنے والد بزرگ وار كے ساتھ ان كى مزورى ميں ہاتھ بھا يا كرتا تھا۔ وہ ہمارا نبایت غربت کا زمانہ تھا۔ اس لیے مجھے تعلیم کے ساتھ ساتھ محنت مزوری بھی کرنی پڑتی تھی۔ بعد ازاں میرے والدنے آپنی صندوق کی چیوٹی موٹی تجارت بھی شروع کردی تھی۔ تو میں اس تجارت میں انکابرابر کا شریک تھا۔ اس تنم کا درس و تدریس کا خیال اس ز مانے میں نہیں

سوال:ايماكون ساكام بجس كوآب سرانجام دے كرآب كوللى مسرت ہوتى ہے؟

جواب: خدمت خلق کا کام کر کے مجھے وہنی قلبی اور روحانی سکون ملتا ہے۔اس ضمن میں میں نے خاد مان اردوفورم شولا بور اور نورسوشل ولفيئر الرست كرساته مل كرمسلم ساج ك الراب آوك طالب علم جنهول في غربت كي وجد الى تعليم كواد هوري جهوار دي-ان كو NIOS ے ذریعے اس کے اہتمام ایس۔ایس۔ی امتحان میں بیٹھا کر کامیاب کرنے کے لیے جارسال سے کام کر ہا ہوں۔ان طالب علموں کو ہم نے مفت تعلیم کا انتظام کیا ہے۔ اور ایک ایک طالب علم پر بارہ ہزار رویدیئے خرج کرتے ہیں۔ اب تک تین سو طالب علموں کوایس الیں۔ی کی امتحان ماس کرایا ہے۔اس کے علاوہ غریب ہوہ عورتیں اور میتم بچیوں کو برابرروز گار کرنے کے لیے اس سال سے فیشن ڈیزان کاکورس شروع کیا ہے۔جس میں فی طالبہ کے لیے بچیس ہزاررو میئے خرچ کررے ہیں۔انشااللہ یہکورس مکمل ہونے کے بعد بیتمام بچیاں برسرروزگار ہوجایش گی۔ ماہنا پندرہ ہزارے بیس ہزاررو پیئے کمانے کے قابل ہوجایش گی۔انشااللہ اس طرح کے اور بھی کام جاری

سوال: سرآب کی نظر میں او جوان طبقے کے لیے کون ی چیزیں ہیں جن کا خیال رکھ کرایک مثالی شخصیت بن علق ہے؟ جواب: ظاہری بات ہے ہرایک کوخدمت فلق کرنا جاہیئے ۔نوجوان کوجاہئے کہ وہ خدمت فلق سے جرا جائیں۔احساس اوراحسان مندی ا ہے اندر پیدا کریں۔ ایمانداری اور محنت ہے کام کریں محنت وایمانداری ہے ہی شخصیت بنتی ہے اس ہے ہی انسان کی قابلیت کا انداز ا

لگایاجا تا ہے۔ ہر خص میں ذمہ داری کا حساس ہونا بہت ضروری ہان تمام باتوں کو ہمیشہ یا در کھ کر کام کرنا جا ہیئے ۔ سوال: سرآب كومطالع كاشوق رباب؟ زياده ترمطالعه كاذر بعيم كم يبيوثر، يابراه راست كتابين؟

جواب: طالب علمی کے زمانے سے مطالعے کا شوق رہا ہے۔ تاریخی ناول پڑھنے کا شوق اورمولا نا صادق نیم حجازی ،التمش ان شخصیتوں کی کتابیں پڑھنے کا شوق اور اس کے علاوہ غالب، علامہ اقبال، فیض ،اور ساحران شعراء حضرات کے بہت سے اشعار کو پڑھنااور یا دکرنے کا شوق رباہے۔مطالعے کے شوق میں نثر نظم ،غزل وناول وغیرہ بھی پڑھتا ہوں۔

کالج میں بحثیت معلم کام کرنے گئے تو تمام نصاب کی کتابیں اور ضرورت کی کتابیں پڑھنالازی بات ہوگئی۔اس سلسلے میں تاریخ ادب اردو، تقیدو تحقیق وغیرہ کی کتابیں پڑھنے لگے۔ہم جب پڑھا کرتے تھے تب ابتدائی زمانے میں کمپیوٹر کا کوئی ذریعیہ بیس تھا۔ غالبًّا 1998ء میں اِن چے اردو کی شروعات ہوئی تھی کمپیوٹر پر اِن چے آنا شروع ہوا تھا۔ تب ہے کمپیوٹر کی طرف رجحان ہوا۔ آج کے جدید دور میں کمپیوٹر اورانزنید ہے موا داور کتابیں حاصل کرنے کا کام جاری ہے۔وقت کےساتھ چلنا ہوتو دورِحاضر کی تمام جدید ٹیکنالوجی کوسیکھنالا زمی ہے۔ پہلے زمانے میں مطالعہ کا ذریعہ صرف کتا ہیں تھی لیکن آج کے دور میں ٹیکنالوجی آنے کی وجہ سے Youtube, wikipedia, Google Search, Social ,Modia وغیرہ رہ بھی علم کے ذرائع بن گئے ہیں۔ جدید مطالعہ اوراس کا استعمال کے سلسلے میں میں نے طالب علموں کوجدید شکینالوجی ہے یعنی PDF کی شکل میں معلومات کوفرا ہم کرنا اور videos کی شکل میں معلومات فراہم کرنے کے سلسلے میں voutube پر اینا چو بدارسر کے نام سے ایک چینل بنایا ہے۔ جب ہے تمام طالب علموں کواس چینل سے استفادہ حاصل ہو۔

سوال: يو نيورشي سطح برآپ کن کن عبدوں پر فائز ہیں؟

جواب: بروفیسران اردو،صدرشعبهٔ اردو، بی اوایس چیرمن اردوشولا پوریو نیورشی شولا پور، بی ۔ایچے۔ ڈی ریسرچ گائیڈ۔ پچھلے دس سال سے عثانيد يونيورش، حيدرآ بادسينرل يونيورش، ممبئ يونيورش، ناگيور يونيورش، نانديزيونيورش ميس يي-انتج ـ ڈي كريفرى كي حيثيت سے کام کر ہا ہوں۔ یونہ یو نیورشی اور کولہایور یو نیورش میں Reseach and Recognition Commitee ور BOS کے ممبر کی حیثیت سے کام کررہا ہول۔شولا بور یو ٹیورٹی میں ،DRC Commitee.RRCommittee, Acadamic Council, CRCCommitee ، پرکام کررہا ہول۔

سوال: سرآپ کواب تک کتنے اعز ازات ہے نواز اگیاہے؟

جواب: مختلف ریاستی اورملکی سطح کی تنظیموں کی طرف ہے اب تک گیارہ اپورڈس ملے ہیں ۔ان میں مہاراشٹر اسٹیٹ اردوا کیڈمی کے دو ايواۋس شامل ہيں۔

اسلام میں وفت کی اہمیت

Mohsin Shaikh

اسلام ایک جامع ندہب حق ہے۔اس نے ہمیں ہرمعاطے کی رہنمائی فراہم کی ہے۔اللہ کے فاص فضل وکرم ہے اس کے احسان عظیم اوراس محبوب كريم الله كصدقے سے الحمد اللہ بم مسلمان ب_بارى عبادت كا بھى ايك خاص وقت اللہ في مقرر فرمايا ہے۔اسلام نے ہرمعالمے میں وقت کی پابندی کرنے پر بہت زور دیا ہے۔ہم جانتے ہیں کہ ہماری دینوی زندگی آخرت کے لیے جیتی بھی ہے۔ہم اس دنیا میں اپنے عمل ہے جو ہو کمیں گے وہی آخرت میں کا ٹیس گے اگر ہم اس مختصری زندگی میں اپنے قیمتی وقت کی قدر کرتے ہوئے اے بھلائی کے کاموں میں نگائیں مے تواس چل ثواب و نجات کی صورت میں ملے گا۔اس کے برعکس ہم اگراس و نیا میں ایخ وقت کی قدر نہیں کریں گے اور اسے غفلت ،ستی و کا بلی میں گذارتے ہوئے برائی گناہ میں گذاریں گے تو پھر ہمیں روزمحشر اور اس دنیا میں مایوی ندامت کا سامنا کرنا پڑے گا۔ارشادِ ربانی ہوگا کہ کیا ہم نے تہہیں اتن عمرنییں دی تھی کہتم تھیعت حاصل کرسکواب عذاب کا مزہ چھو یہی بنیادی فلفہ ہے کہ جس کے باعث اسلام میں وقت کی اہمیت پر زور دیا گیا ہے۔ وقت کسی کا انتظار نہیں کرتا گھڑی کی سوئی مجھی نہیں رکتی جو وقت سے فائدہ اٹھالیتا ہے وقت اس کے کام آجاتا ہے۔ وقت ایک عظیم دولت ہے وہی شخص دنیا میں عزت و وقار حاصل كرسكتا ہے جووفت كاصحح استعال كرتا ہے - ہميں جاہيئے كدوفت ضائع ندكريں - ہركام مقررہ وفت بركرنے كى عادت اختياركريں - ہمى آج کا کام کل پرجہڈالیں۔ یمی پابندی وقت ہے۔

الله تعالی نے قرآن مجید میں کئی مقامات بر مختلف اوقات کی شم اٹھائی ۔جس سے وقت کی نے پناہ اہمیت وفضیلت کا ہم اعداز و كريكتے ہيں۔اللہ تعالی نے سورة والعصر میں زمانے كی تتم اٹھاتے ہوئے فرمایا جتم ہے زمانے كی بے شک انسان خسارے میں ہے۔جو لوگ وقت کی قدرنییں کرتے وہ درحقیقت ایک قیمتی خزانہ ضائع کردیتے ہیں۔ گذرا ہووقت بھی کسی قیمت پر بھی واپس نہیں آتا۔ یابندی وقت کے ساتھااگر ہم محنت کریں تو ہم اپنی اقتصادی حالت درست کر سکتے ہیں۔ نظام کا ننات بھی ہمیں پابندی وقت کا درس دیتا ہے۔ ہر موسم اسے مقررہ وقت پربداتا ہے۔ون اوررات مقررہ وقت کے مابند ہوتے ہیں۔ جا نداور سورج ایک مقررہ وقت اور مقررہ نظام کے تحت طلوع اورغروب ہوتے ہیں۔انسان اشرف المخلوقات ہے وہ اگر پابندی وقت کا عادی نہیں ہوتا توبیاس کی جامجھی یا نا ابلی کے سوا کچھنیس

حضرت عبدالله بن عباس مروايت ہے كرحضور ياك الله في فرمايا: دونعتوں كے بارے بيس اكثر لوگ خسارے بيس رجے بيس معت اور فراغت _الله انسان کوصحت و فراغت اوقات کی نعتوں ہے نواز تا ہے تو اکثر لوگ سیجھتے ہیں کہ پیسے تیں ہمیشہ رہتی ہے اوران کو

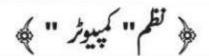
مجھی زوال نہیں آتا۔ حالاتک بیصرف شیطانی وسوسہ وقت ہارے یاس ای طرح آتا ہے جیے کوئی ووست بھیں بدل کرآتا ہے۔اور چپ چاپ بیش قیت تخداین ساتھ لاتا ہے۔ لیکن اگرہم اس سے فائدہ نبیں اٹھاتے تو وہ واپس چلاجا تا ہے۔ اور پھر بھی واپس نبیس آتا۔ ہرمیج ہارے لئے تی ٹی تھتیں آتی ہے لیکن اگر ہم کل اور برسوں کی چزیں منظور نیس کر کتے تو ہم ان سے قائد وافعانے کروز ہروز تا قابل ہوتے جاتے ہیں بیال تک کدان کی خوبیوں کو تھے اوران کو کام میں لانے کی جوطافت ہم میں ہے وہ بھی رفتہ رفتہ زائل ہوتی ہے کوئی ہوئی دولت محنت اور کفایت شعاری سے مجرحاصل ہو عتی ہے۔لیکن کھویا ہوا وقت لا کھاکوسس کرنے بر بھی دوبارہ حاصل نہیں ہوسکتا۔وقت کی پابندی زندگ کے پرشعے می ضروری ہے۔ دنیا کا کوئی مخص خواہ ہو کی بھی ہے سے تعلق رکھتا ہو جب تک وقت کا پابندنیں ہوگا کامیا لی ے ہمکنارٹیس ہوسکے گا۔ کسان اگروقت برفصل کے لیے زیس تیارٹیس کرناوقت برج نہیں بوتا یانی نہیں فراہم نیس کرناووا پی زرخ کھیتی ے ایک دانہ جی حاصل نیس کرسکتا۔ ونیا می کامیاب زعر کی جینے کے لیے نہایت ضروری ہے کہ وقت کی پابندی کی جائے اورایک لحد بھی ضائع ند کیا جائے۔اصل میں رویے بیے دولت نیس کیونکہ دولت وقت کی تاج ہے۔وقت سے ذرای ففلت برتمی تو دولت بھی انسان سے دور ہوجاتی ہے۔

عاری نظر میں ایک طالب علم کے لیے وقت کی پابندی جتنی ضروری ہے شاید کسی اور کے لیے اتنی ضروری نہیں اگر ایک طالب علم اپنے مقرر کے ہوئے وقت پراسکول جائے اسکول کا کام ہا قاعدگی ہے کرے اس کے بڑھنے کے وقت مقرر ہوں آو وہ جسمانی طور پر بھی صحت مندہ وگا اور تعلیمی میدان میں بھی ترقی کرے گا۔ بہت ہوگ وقت کی اہمیت نہیں بچھتے ہیں پھرجب وقت ہاتھ ہے لکل جا تا ہے تو چرانسوس كرتے ہيں۔ آج كل لوگ ايناوقت فضول كھيلوں اور برے كاموں ميں ضائع كرديتے ہيں۔ ووملك بھي ترتي تونيس كرسكتاجس كى عوام وفت كى قدرنيس كرتى _الله بم سبكووفت كى البيت يجهنے كى توفق عطافر مائے _ آبين يارب العالمين _

> كهدباب ببتاور بإوقت كا とごりかんころ? افل بمت الحام وليس إكيس م Lux benefitter وت كيوباله يطور とりてしからししば الاعدى كمادت وتت مى بن جا تا يدور ماالى كا وقت دينا يه الم أوسق يي ودستول فغلت جي مت رمنا بھي كهدباب ببتادريادة Kindde 32

Tamanna Shaikh

كميور دناآ كآم وورى ب اورجواس عاعلم باے چھے چھوڑرہی ب

كميوثراك كمرين لاؤ سارى دنيا كحريش لاؤ ديموكرشه كمپيوٹركى كابرعلم كواجي التحصوں كے سامنے ياؤ

> قانی دیاساری اس میسال کی ہے دوردراز کی معلومات اس میں آھی ہے

انسان نے اس کواپیاد ضرور کیا ہے ليكن فداكى مددشامل حال رى ب

اس تے ہمیں ہرزبان کاعلم سکھایا ہے جس زبان عيم بيكانه تقده الم كلماياب

كائنات كابيانمول فزانه برانسان كالمرباب شذات بات كاس بس جيدنيس ب

أس كادنياس يدوش وتابناك ي جوال سے واقف ہے متعقبل روثن ہے

تبحی تو کھر کھر میں کمپیوٹرموجود ہے ای لیے دنیا آ کے آ کے دوڑ رہی ہے

इंग्रजी विभाग

English Department Report

The year 2020-21 was the year of the Pandemic.

The department engaged all it's lectures online with the help of various apps like Zoom and Google meet /Google classroom etc.

The pandemic didn't stop us from conducting online activities for the students.

Our first webinar was held on 25th September 2020 on the following topic.

Webinar lst: 25-09-2020

1] The problems being faced by the students due to the pandemic.

Student's Suggestions on how to deal with the Pandemic blues, were listened to and appreciated.

As is obvious from the title of the webinar students were encouraged to discuss their peculiar problems being faced due to pandemic and counselling was provided, accordingly.

Report:

English Department of SSA College of Arts and Commerce, Solapur had organised a webinar for all the students of BA on *25th of September 2020. The topic of webinar was

"Expectations of students from the English Department and their views about English language in general".

The webinar was attended by Honourable Principal Dr.Gadwal Sir, Respected HoD of English Department Dr. Asma Khan Ma'am, Ayesha Soudagar Ma'am, Vaibhav Bhalerao Sir and students of arts faculty from all the three years.

The webinar started with "Surah Fatiha" which was recited by Tahmeen Chanda.

A welcoming and introductory speech was given by Vaibhay Sir.

Students participated and attended the webinar enthusiastically. Following students participated and presented their views in the webinar.

 SabaQuazi 2. Tahmeen Chandab 3. Kadirhusain Chobdar 4. Nahadiya Chanda 5. Almas Sheikh 6. Asma Motiwala 7. UzmaMenduk

Students very efficiently conveyed their views about English language and their personal experience of how English has already benefitted them in different walks of life. They also expressed desire to have indoor games facility and computer facility as well.

Ayesha ma'am marked the importance of language in our lives in her speech. She also talked about linguistics and criticism in general.

Respected HoD, Dr. Khan ma'am stressed the importance of active participation in various activities. She also gave important tips for improving communication skills.

Vote of thanks was proposed by Nahadiya Chanda.

2] The second webinar was on ,MY FAVOURITE BOOK: 30-10-2020

Report:

Webinar session held on Friday 30/10/20

Arranged by English department BA third year

Webinar speech topic was

" My Favourite book"

Participants

1-Farhat Timmapure 1st yr

Book-Don't be sad.

2-Foziya Chanda 3rd yr

Book-Yes I m guilty.

3-Rumeza Sheikh 3rd yr

Book-Wings of fire.

4-Shahana zartargar

Book- My Experiment with truth

5-Khansa Ustad

Book-7 habits of highly effective people

6-Saba Quazi

Book-Not without my daughter.

3] 3rd Webinar: 15-12-2020

Gender Sensitization: Student Views on , 'Gender

Inequality in Indian Society'.

Webinar Report

Department of English, SSA College of Arts and Commerce, Solapur had organised a webinar on Tuesday, 15 th Dec 2020 onthe topic, 'Gender Inequality in Indian Society'. It was attended by Arts faculty students from all years and it was a huge success.The webinar started with Surah Fatiha which is recited by Tahura Shaikh. Then Prof. Vaibhav Sir gave introduction about webinar and it's importance. Participants who participated actively in the webinar are as follows:

1. Shaikh Tahura: She talked about the sensitive issue of

Female Foeticide and how it is affecting our society. She also mentioned the measures for its control.

- 2. Menduk Uzma: She stressed on the ill effects of child marriage and how it is still practiced in some areas. She listed Government measures to reduce child marriages.
- 3. Shaikh Almas: She pointed out to the issue of Dowry System. How dowry has weakened women and their status in society, various Acts by Govt. to stop this evil system were some points she discussed.

- 4. Chanda Fauziya: She threw light on how violence against women is serious issue in India and what measures Govt is taking to stop it.
- 5. MotiwalaAsma : She focussed on how mental health issues of women are ignored in our society and what are it's harmful consequences. She suggested some important measures to awaken people about this issue of mental health.
- 6. Chanda Nahadiya: She pointed out some of the areas in which women face discrimination viz, education, jobs, sports, film and advertising industry etc. She added, 'Discrimination should not be accepted at any cost.'

Prof.Ayesha Soudagar Ma'am spoke about the gender inequality in families and how to get rid of it. Honourable HoD, Dr. Khan Ma'am pointed out how simple things in everyday life are responsible for discrimination against women. She added, "small things matter when we want to work towards gender equality and that starts with our homes."

Vote of thanks was proposed by MendukUzma.

4] 4the Webinar: 19-12-2020

Report on the 4thwebinar

"How to save our planet from Natural and Man made disasters

SSA Arts and Commerce college of English department organized the 4th webinar on Saturday, 19-12-2020 at 10:00AM. The topic of the webinar was "How to save our planet from Natural and Man madedisasters", Webinar was

startedby praise of Almighty Allah by reciting the Surah - Al-fatihaby TahmeenChanda. Convener of the webinar was Pro. Aaisha Soudagar. Following are the students who participated in the webinar.

1. KhadirHussain presented his speech through

ppton Natural and Man-made disasters.

- 2. MuskanAlimManure explained what is Global warming or Green house effects.
- Mubashirin pathan explained the importance of the World Environment day.
- 4. Antwar Shoaib presented the Solutions of climate change through ppt.
- TahmeenChanda presented through the ppt"The climate change Awareness".

Pro. Vaibhav Bhaleraopresented ppt on climate change. At the end Dr. Asmakhan gave presidential speech.

Webinar was ended with the vote of thanks proposed by Mubashirin pathan.

5] Webinar 5th: 31-12-2020

Topic: My Three Lessons I Learned from 2020

REPORT OF THE WEBINAR HELD ON 31/12/2020

The English department of SSA Arts and commerce college organized a webinar on the last day of the Momentous year on the topic" Three Lessons I Learned From 2020"at 6.30pm. All the students from different faculties attended the webinar. The webinar was started with the praise of Almighty Allah by reciting Surah-Fateha by Pro. Aaisha Soudagar, Thereafter, Dr. Asma khan gave introductory speech. She explained the objectives and the importance of the webinar. Respected principal Dr.I.J.Tamboli, Dr. Nararyankar from Geography department andother college Professors also attended the webinar, such as Dr. Ashok Kadam from Barshi college and Dr. Preeti Masih from Agra. Dr. Asma khan brilliantly anchored the programme. Following are the 10 students who participated in the webinar.

Nadaf Afsana from BA1 spoke about the tragic

loss of her Father business and also she appreciated the duties of Doctors and Nurses.

- 2) Misbha Doka of BA-1 explained about importance of Humanity, life and education.
- 3) Sadiya kotkunde of BA-1 focused on the importance of Cleanliness and inculcating the habit of reading.
- 4) Shaikh Arbaz of BCOM-1 philosophically explained about the Austerity, Self-

reliance and humans never ending desires.

- 5) Farhat Timmapure Of BA-2 said that she learned to be patient. She learned cooking and to handle technology.
- 6) Huzaifa Timmapure of BCOM-2 intelligently spoke how free time is wasted. He emphasized on the importance of technology in Educational Institutions.
- 7) Mustageem Mutawali of BA-2 expressed his views by reciting Urdu poetry and his thoughts were measured.
- 8) Nameera Kamanghar of Dept. of Urdu spoke about the importance of relatives in life.
- 9) Swaleha Chandargi of BA-3 highlighted the importance of teacher.
- 10) Saba Qazi of BA-3 gave a instructive lesson that a man learns a lot in times of trouble.

At the end, Principal gave presidential speech and appreciated the beautiful ideas presented by the students. Last not but least, Audience poll was conducted for the best speaker.

Webinar ended with the vote of thanks proposed by Prof.VaibhavBhalerao.

6] Offline activity:

A reading test was carried out for SYBA students on

Wednesday, 24th Feb 2021 to boost their reading skills by Prof. Vaibhav Bhalerao. Students participated enthusiastically and were eager when told about such events in recent future.

All students performed well but following students were selected for the next round.

- 1. MustagimMutwalli
- 2. ShoaibAntwar
- 3. TazeenShabdi

7] Webinar 6 was conducted on 17-03-2021 on the topic; Anger Management: Lecture by a trained psychiatrist Dr. Preeti Masih., Asst. Prof. of Psychology from St. John College, Agra. She spoke quite knowledge ably on how to manage anger and how to control our anxiety and worries. It was attended by many eminent teachers from different colleges alt was a joint venture by NGO, FEEL FOUNDATION FOR ENGLISH AND ETHICAL LEARNING and Dept.ofEnglish, S.S.A.

cross India.

8] Gender Sensitization activity: Lecture by a famous gender activist Ms.Nusrat Khan Pahade (Dubai) on:

It was a joint venture by NGO, FEEL ,FOUNDATION FOR ENGLISH AND ETHICAL LEARNING and Dept. of English, S.S.A.

HOW TO RAISE RESPONSIBLE BOYS?

Ms. Nusrat Khan Pahade an eminent Psychologist and Gender activist spoke beautifully on this important topic for 2 hours. She delineated on the various types of subtle gender discrimination against the boys, the mistakes committed while raising boys. She also explained how even boys/males can be vulnerable to emotional and sexual abuse and measures to stop them. The

webinar was attended by students and faculty of reputed colleges across India, such as Rushda Sid, from Delhi, GautamKharat from Solapur ,Prof. Vinod Singh Patil, Chiplun, Konkan and many more.

Prof. Vaibhav S. Bhalerao from the department has registered for his Ph.D this year from PAHSUS. His topic is, A THEMATIC STUDY OF CHINUA ACHEBE'S WORKS, under the guidance of Dr. Asma S. Khan.

Prof. Aisha Jabeen Soudagar from our department has registered for her Ph.D. this year from PAHSUS. Her topic is,A Comparative study of Indian and Western perspective on Relationship between language and thought, under the guidance of Prof. Londhe of Dayanand College.

Dr. Asma Khan, HOD, Dept.of English, presented a paper on the following topic.

Impediments to Gender Equality and How to Overcome Them

(Conference paper CARE List Journal) Multidisciplinary Perspectives on Health, Society, Environment & Sustainable Development" Shree Mallikarjun& Shri. Chetan Manju Desai College Canacona, Goa

One Day Multidisciplinary International e-ConferenceOn"Multidisciplinary Perspectives on Health, Society, Environment & Sustainable Development.

Dr.Asma Khan was promoted to the post of Associate Professor on 10th February, 2021.

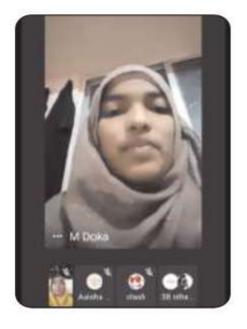

ESSAY ON CURRENT AFFAIRS

(Essay)

Farhat Timmapure

B.A.I

I being an S.S.A student, I want to share my experience on the Covid-19 Lockdown and Unlock for student's life.

COVID-19 followed by the lockdown is a challenging phase for most of us. But there are residents in the city who know how to keep themselves occupied. While some have started pursuing their hobbies, many see this opportunity to spend quality time with their family.

It all started with claps, clanging of plates and even firecrackers in the 'janata curfew' on March 22 evening - to express gratitude for frontline workers battling against the Covid-19. It was followed by the lockdown which has confined city residents like never before. But being in the lockdown doesn't have to be boring, not if you keep yourself occupied. The Morning Standard spoke some of the residents and found out how they are coping with the home-quarantine days.

During this coronavirus time as being students, have advantages and disadvantages. I was initially happy about the virus because there was a lockdown all over India, there were no schools and colleges, had an ash life initially enjoying all the day with playing games, watching movies right from the morning to the night. At once, an instant of time, I thought there was no movie for me to watch. Waiting for unlocking situation to meet friends and relatives. Still, things are not settled to meet the friends and relatives

Slowly taking online class after some time in the lockdown period onwards. Initially Online classes feel better. Where there was a complete change in the situation of the class's atmosphere. After a month came to know that there are lots of

disadvantages and advantages to this type of education. Finally came to know that this virus is not a blessing to students but a foreshadow of the student's further life to adjust the Online mode of education. The shift in education is totally different from all my education career. This type of online course seen in Software Engineers attending from home. Taking time to adjust in college courses.

Describing the few of the advantages and disadvantages during the Covid-19 pandemic.

ADVANTAGES:

There are no significant advantages because there is a huge loss in jobs, lives, and the economy of the Country. But speaking about the children, there are some advantages.

School and Collages holidays

Students can use their quality time in studying and the other activities in which they are interested. Spend time in the house by not going out and enjoy watch movies and do some craftwork.

Time to spend with family

Best time to spend with grandparents, cousins, mother, father, and other relatives as there is ample time to spend (if possible, as per government norms). Moreover, everyone is doing working from home. There is no need to step out of the house and meet with relatives you can pick the phone and call them and talk with builds more family relations.

Watching a movie along with the family and enjoying it can only happen now at this time. Spend time with parents and explain career planning views and brainstorm them for stepping towards proper feature path.

Saving Time

Saving time to avoid transportation time, prayer, sports, chatting with friends. Spending five to six hours of the quality time for the online classes.

I hated the person who only live for me..

(Essay)

M.....

B.A.I

Whereas in school, spent 10 hours. Getting more time for the self-study if we use in the proper way to avoid watching movies and playing mobile games

DISADVANTAGES

There are significant disadvantages because there is a huge loss in jobs, lives, and the economy of the Country. Main disadvantages for students are

Online Classes

Online classes, the adoption rate is around 50-60% whereas in the classroom the adoption was around 80-90%. Online classes affect the eyes of the students due to long hours in front of the blue screen

Small children like the playschool and the primary grades must not have this type of class because they have low concentration power, and these small kids do not have the ability to sit for a longer time in front of the blue screen.

Lots of poor students do not have access to laptops and computers; all these students are naïve, think there should not be this disparate education.

Surely there are lots of disadvantageous factors like there are no exams; students are being given marks by the internals. This may impact their career in the feature. These factors are going to be a foreshadow to the child further life. On this note, want to say that students are missing the days in the schools and colleges. Hoping the government take good decisions on education with clear instructions as early as possible to avoid the situations that occurred by Covid-19 pandemic.

May almighty help the entire world to recover again back to those old days?

MISSING BADLY ......

My mom only had one eye hated her she was such an embarrassment. My mom ran a small shop at a files market. She collected little weeds and such to sell.. anything for the money we needed she was such an embarrassment, there was this one day during elementary school.

I rember that it was field day, and my mom came, I was so embarrassed. How could she do this to me? I threw her a hateful look and ran out. The next day at school... "You mom only has one eye?" and they taunted me.

I wished that my mom would just disappear from this world so I said to my mom. "Mom why don't you have the other eye?! you're only going to make me a laughingstcok. why don't you just die?" My mom did not respond. I guess I feit a little bad, but at the same time, it felt good to think that I had said what I'd wanted to say all this time. Maybe it was because my mom hadn't punished me but didin't think that I had hurt her feelings very badly.

That night.. I woke up, and went to the kitchen to get a glass of water. My mom was crying there, so quietly, as if she was afraid that she might wake me. I took a look at her, snd then turned away. Because of the thing I had said to her earlier, there was something pnching at me in the corner of my heart Even

so, I hated my mother who was crying out of her one eye. So I told myself that I would grow up and become successful, because I hated my one eyed mom and our desperate poverty.

Then I studied really hard. I left my mother and came to Seoul and studied, and got accepted in the Seoul University with all the confidence I had Then, I got married. I bought a house of my own. Then I had kids, too. Now I'm living happily as a successful man. I like it here because it's a place that doesn't remind me of my mom.

This happiness was getting bigger and bigger, when someone unexpected came to see me "What?! Who's this?!" It was my mother.. still with he one eye. It felt as if the whole sky was falling apart on me. My little girl ran away, scared of my mom's eye.

And I asked her, "Who are you? I don't know you!" as if I tried to make that real. I screarned at her mother quitly answered, "Oh I'm so sorry. I may have gotten the wrong address," and she disappeared. Thank goodness.. she doesn't recognize me. I was quite relieved. I told myself that I wasn't going to care, or think about this for the rest of my life.

Then a wave of relief came upon me.. one day, a letter regarding a school reunion came to my house. I lied to my wife saying that I was going on a business trip. After the reunion, I went down to the old shack, that I used to call a house.. just out of curiosity there. I found my mother fallen on the cold ground. But I did not shed a single tear, she had a piece of paper in her hand.. it was a letter to me.

Myson

I think my life has been long enough now. And.. I won't visit Seoul anymore... but would it be too much to ask if I wanted you to come visit me once in a while? I miss you so much. And I was so glad when I heard you were coming for the reunion. But I decided not to go to the school.. for you... I'm sorry that I only have one eye, and I was an embarreassment for you. You see, when you were very little, you got into an accident, and lost your eye. As a mother. I couldn't stand watching you having to grow up with only one eye.. so i gave you mine... I was so proud of my son that was seeing a whole new world for me, in my place, with that eye. I was never upset at you for any thing you did The couple times that you were engry with me. I thought to myself, 'It's because he loves me.' I miss the times when you were still young around me. I Miss you so much. I love you mean the world to me.

My world shattered. I hated the person who only lived for me. I cried for My Mother, I didn't know of any way that will make up for my worst deeds...

COVID-19 LOCKDOWN IN INDIA.

B.A.I

(Essay) SANIYA M. MUNSHI

A LOCKDOWN is a security measures taken during an emergency to prevent people from leaving or entering a building or other location.on today life that is corona (pendamic) life.

(Lockdown is like A freeze or pause)

On the evening of 24 March 2020, the Government of India under Prime Minister Narendra Modi ordered a nationwide lockdown for 21 days, limiting movement of the entire 1.38 billion or 138 Crore population of India as a preventive measure against the COVID-19 pandemic in India. It was ordered after a 14-hour voluntary public curfew on 22 March, followed by enforcement of a series of regulations in the country's COVID-19 affected regions. The lockdown was placed when the number of confirmed positive coronavirus cases in India was approximately 500.Observers stated that the lockdown had slowed the growth rate of the pandemic by 6 April to a rate of doubling every six days. As the end of the first lockdown period approached, state governments and other advisory committees recommended extending the lockdown.

DATE:- lockdown

- Phase 1: 25 March 2020 14 April 2020 (21 days)
- Phase 2: 15 April 2020 3 May 2020 (19 days)
- Phase 3: 4 May 2020 17 May 2020 (14 days)
- Phase 4: 18 May 2020 31 May 2020 (14 days)

(ADVANTAGES OF LOCKDOWN)

- The most frequently mentioned advantage was the TIME.
- · Strength of health system.
- · More time for discipline and hygiene.

- Improvement in our fitness.
- Family togetherness

(DISADVANTAGES OF LOCKDOWN)

- Effect on student life.
- Effect on poor people.
- Problems related to work.
- Problems related to transport.
- Women are dealing with a rise in domestic abuse and household work burden.
- Things we learned to appreciate more during COVID-19 lockdown
- -Curfews helped family appreciate the value of living in an intergenerational household and spending quality time together.
- -I realized that no matter how much time we think we have; at the end of the day, what I came to appreciate was that we simply don't spend enough quality time with our families.
- -Curfews were also a time to help children learn responsibility and their role in contributing in our own way to find a solution to collective problems.
- -Some even learned new skills but what matters most is learning to appreciate the emotional connections made between different generations. Its these connections that help us to develop the emotional resilience's we need to get through stressful times.

As per situation lockdown is better for all BUT

according to my view on this pendamic-covid 19 lockdown first narendra modi think about that the poor peoples who needed for small mall thing just because of poverty please help them. If possible then gave money or better shelter and better food.

'My Lockdown Days'

(Essay) Almas Hasham Shaikh B.A.III

The deadly corona virus disease has spread around the world. Because there is no drug or Vaccine for the disease lockdown was the only option with many countries, This lockdown was my first such experience where I had to stay at home for a long period.

During lockdown I have learned many new things like always stay healthy, keep yourself clean, family is very important and many more things I have also spent amazing time with my family and its great experience for me. In lockdown days I have made or cooked many new food recipees and my family very enjoy my food, clicking family selfies and the pics of delicious food was a great moment to me. I started watching Television and playing indoor games like carom and Ludo.

As days passed, staying at home started giving me bore. I felt like going out with my friends, but I was not able to do so. At this point, I realized how the birds in the cage and animals in the zoo must be feeling like. I felt very sorry for them. I felt happy to be with my family for such long period. I will never forget these days. This days is very memorable in my life.

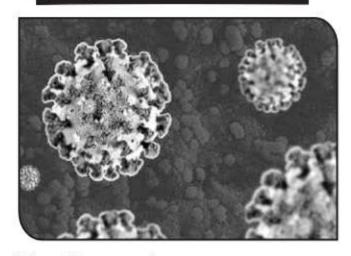

The Corona Virus

(Poem)

Vaibhav

B.A.III

Where did you come from, We don't exactly know But we know for sure, You've spoilt our lives!

Travelling from one person to another, With air as a medium And our sacred breath as an inlet, You've infected our lives!

Afraid to touch, afraid to breath Empty roads, empty classrooms, Overburdened hospitals and queues for funerals, You've haunted our lives!

You wandering beast with no life, You viral filth, leave us alone Or we'll surely destroy your devilish crown And as humans, again we will rise!

Pandemic! Pandemic! Pandemic!

(Poem)

Saniya Muzmmil Munshi B.A.I.

GO CORONA! GO CORONA! GO CORONA!

Stay safe, Be happy, And be prepared.

Why the world is silent,

The school's ground is asking to us

There is no classes, no friends, no parks,

There is full empty world

Because of the corona guest.

I miss sharing times,

I miss my teachers,

I miss my friends and their hugs.

TIME IS BECOMING TIMELESS.

We can't go to parks,

We can't go to waterfalls.

If you have more time,

Wear your mask all the time.

After coming in our home,

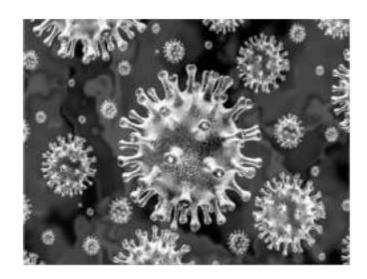
Wash your hands thrice and sanitize.

Corona is our dangerous guest,

And we have to maintain social distance any time and any where.

We all have to prevent it's attacks for safe life well.

Thank you.

Will the door ever open?

(Poem)

Misbah Doka

The roads are empty, the crowds too small, And not race of life outside, none at all. Every human is locked up in their house, And the sunny playground, now looks bleak. Why does our wide world look so desolate now?

What a silly question, even a toddler would have the answer.

Cause, there's a monster out there,

That can make even breathing like hell

It is tinier than our cells, but it is causing a huge pandemic,

If it enters your body, it may wreak havoc.

Coughs or sneezes are like its private jet,

And to your lungs, it's a threat

We, who always chat and dine in groups,

Now prefer to stay away,

And with a mask on our mouths,

Sit at home straight away. Nobody's going to school anymore,

No child playing in the park,

Nobody's even opening the door,.

Except for grocery or stock.

We used to giggle and play

On ours wings and slide,

Now, we're caged in our homes,

As Corona gambols outside.

I used to pity my dolls, trapped on the shelves,

Now, I really don't know why,

As to me, it's a privileged,

To even bask in sunlight these days.

We, who are social animals,

Now dread the doorbell.

Sadly, we are told to see,

Every visitor as an unwelcome virus.

When can we really be free?

When can we stick our heads out?

When will the dawn arrive?

Come on, let us await that day.

Mother Tree

(Poem)

Suhail Ahemed

B.A.II

'Remember' when you was small,

Playing 'hide' and 'seek' around me,

'Remember' when you where tired,

I protect you from sun like mother,

'Remember' when you don't have your own house

I given you wood,

'Remember' when you was ill,

I give you medicine,

Nothing I taken from you!

But now my hole arms has cut down,

What my fault to love you like mother,

And you broken me .... your "mother",

I don't think shall i regain

Once again,

Shall I.....

Save trees Save life!

Trees are our mother

Protect them rather

whole planet will destroyed......

A TREE SAYS

(Poem)

Shoaib Akhtar

B.A.II

All good things are trees

The killing of trees isn't good,

They too have life,

He is feeling bad when trees are uprooted from the Earth,

They give life to the world's wildlife,

They improve soil & water conservation, So Plant trees.

TREE IS MY FAMILY

(Poem) Mutwalli Mustaqeem

Let them free, they are tree

Why you kill them, they give oxygen free.

They are our friends, they are our family,

They clean our environment very cleanly.

They are stronger, they are braver,

They save our lives forever.

If you will know the value of breath,

You will plant us in every street.

My Garden

(Poem)

Suhail Ahemed

B.A.II

Here is my little beautiful garden, Some seeds I'm going to sow, Little plants will wake up soon, And lift their sleepy heads,

Here the little plant grown her beauty, Here is the big, round yellow sun,

Helps my garden to grow and sprade,

Here are the rainy clouds in the sky,

The birds start's to sing on sky,

Here is a little children who play, dance and fun,

Enjoys colourful rainy sky,

It shines and gleam in sky,

Here grown beautiful flowers,

Little girls put flowers on their head's

Here is an animals who enjoys nature.

Peacock spreading here wings with joy and happiness,

All my efforts come true,

I grown the garden too.

The Corona Virus

(Poem) Shaikh Tahura Naeem B.A.III

Where did you come from,

We don't exactly know,

But we know for sure,

You've spoilt our lives!

Travelling from one person to another,

With air as a medium,

And our Sacred breath as an inlet,

You've infected our lives!

Afraid to touch, afraid to breathe,

Empty roads, empty classrooms,

Overburdened hospitals and queues for funerals,

You've haunted our lives!

you wandering beast with no life,

you viral filth, leave us alone,

or we'll surely destroy your devilish crown

And as Humans, again we will rise!

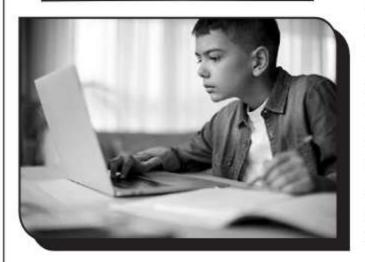

Online learning and covid_19 pandamic

(Article)

Rumeza Shaikh

B.A.III

Online learning and education for all during and after Covid-19 pandemic

Since the COVID -19 pandemic has disrupted the normal lifestyle of people across the globe, the virtual world has come to the rescue. Amongst many institutions schools have also shifted their base to virtual platforms to conduct classes online.

Since the COVID -19 pandemic has disrupted the normal lifestyle of people across the globe, the virtual world has come to the rescue. Amongst many institutions schools have also shifted their base to virtual platforms to conduct classes online. Consequently, catering to the needs of all stages of education from preprimary to university level, online education has emerged as an alternative to ordinary face to face classes. However, this alternative medium has also brought to the fore some

stark persistent realities of Indian society characterised by social inequalities in terms of availability of resources, essential to access these online classes/platforms. These digital initiatives are perpetuating the hegemony of elite schools over the education system, resulting in the digital divide between rural and urban and rich and poor.

Students and teachers also have their own struggles while accessing these online platforms. Due to financial constraints, students are not able to access the internet, and are devoid of electronic gadgets and laptop, phone or computer or even radio and TV. Those students who have facilities to attend to online classes face barriers in terms of unavailability of physical space, which is equally applicable to teachers who are supposed to conduct online classes from their home. There are also social barriers such as discrimination against girls as they are expected to do household chores instead of attending online classes in the mornings. In rural areas, boys are often expected to work on the family farmlands. In homes where TV and radio are available, the question of who has control over these gadgets is important. Most of the time, girls are not allowed to watch educational programmes.It should be noted here that missing from all the narratives of online education is the question of equity and equality, the cornerstone of the Constitution of India. Envisioned in the Constitution of India is the aim of providing

merrage 2020-21

equality of education opportunities to all citizens irrespective of caste, class, gender and religion.all the efforts of the government to facilitate education processes during the pandemic draws attention to the fact that the milieu of public/government education system, and low fee private school or affordable private schools, are out of the purview of government initiatives of online education. Even people from disadvantaged communities- be it, teachers, students or parents-have been left to fend for themselves while Government is making provisions for online learning or planning to resume offline on-campus school post-COVID. Alarming is the fact that the government is oblivious to the stark realities of social inequalities which are proving to be the greatest barrier to access online education. Moreover, the COVID 19 pandemic has put the spotlight on the ever-increasing structural imbalances in school education in terms of rural-urban, rich and poor and gender divide. There are reports in the media about teachers and principals of low fee private schools from across all over the country who are forced to change their job to survive and support their families as most of the schools have their shutters down due to plummeting revenues as their students have either dropped out from the school or have migrated to their native places due to joblessness and subsequent poverty of their parents. The schools which have managed to sail through

such difficult situations are finding it difficult to acquire resources and upskilling their teachers to teach online. In a country as diverse as India in terms of regional, linguistic, caste, class and gender, and socioeconomic status, the school system is also characterised by stratification from elite to low fee private schools as well as government schools, creating a plethora of issues about specific educational, psychosocial and financial needs of students as well as teachers based on gender, caste, class and socioeconomic status. There are some lessons to be learnt from the countries like Syria, and Kenya and other African countries who for reasons such as conflict, refugee and recurring epidemics like Ebola have the experience of making provisions for the education of children during difficult times. Over the years they have developed strategies to keep the schooling of students going. There is evidence to show that for children belonging to disadvantaged groups, low tech mediums such as radio, television are useful. In circumstances where even these two are also out of reach, the distribution of paperbased learning materials helps, mostly for girls. No matter how simple a technology or plan is being used to provide education to all, some of the children will remain left out during critical situations due to multiple causes such as poverty, migration, family problems and so on. The education system is destined to face an array of issues post-Covid.

Interview for the Doctor:

(Interview)

Tanzeem Shaikh B.A.III

Doctor: So Raghav! Tell me, why did you want to become a doctor?

Raghav: Yes! Actually my mother died due to not getting timely treatment. From that dayl

came to know that getting timely treatment is very important for people. From the same

day I decided to become a doctor so that I could treat people on time. Let me save his life.

Doctor: Well, what do you think about medical ethics?

Raghav: Yes, I take my work seriously and I want to treat my patients very well. My aim is

not to earn money but to give my services to people.

Doctor: Alright! Do you want to give your services for all diseases or do you want to

specialize yourself for the treatment of one disease?

Raghav: Yes, I want to do my work on cancer.

Doctor: Alright! We also need doctors to provide treatment for terrible diseases like cancer

in future. So I will feel very good about you.

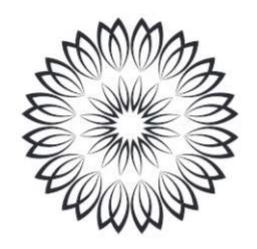
Raghav: Yes, this is your greatness, sir. Thank you.

Doctor: Alright! Then when do you want to come to your job?

Raghav: Yes, since yesterday

Doctor: Ok, so come on tomorrow, I will talk to you later.

Raghav: Thank you

े सामाजिक शास्त्र विभाग

Working 2020-21

भारतात लेगिक असमानता

ohoa eoI

B.A.I

भारतातील लैंगिक असमानतेचे वास्तव बरेच गुंतागुंतीचे आणि वैविध्यपूर्ण आहे कारण ते अनेक मार्गानी, अनेक क्षेत्रांमध्ये अनेक वर्गांमध्ये उपस्थित आहे. गेल्या दशकात, लैंगिक समानता आणि महिलांच्या सबलीकरणाला देशाच्या सामाजिक आणि आर्थिक विकासाची गुरुकिल्ली म्हणून स्पष्टपणे मान्यता मिळाली आहे. या व्यतिरिक्त, लैंगिक समानतेची सुखना करणे आणि महिलांचे सबलीकरण हे आठ Millennium Devlopment Goals (MDG) होते ज्यात भारत स्वाक्षरीकर्ता होता. हा लेख प्राचीन काळापासून आजच्या शतकापर्यंत महिलांच्या स्थितीबद्दल थोडक्यात माहिती देणारा आहे, घटनेतील लेख शासन कार्यात महिलांना सबलीकरण देणारा आणि महिलांच्या प्रगतीसाठी असलेल्या धोरणाविषयी.

महिलांची स्थिती - प्राचीन भारतापासून वर्तमान कालावधीपर्यंत प्राचीन भारतात, स्त्रियांना उच्च मानाने सन्मानित केले जात असे आणि वेद आणि उपनिषदांमधील स्त्रीचे स्थान आई (माता) किंवा देवी (देवी) होते. सुरुवातीच्या वैदिक युगात मुलींची काळजीपूर्वक काळजी घेतली जात असे.

मग बहुविवाहाच्या प्रथेमुळे स्त्रीची स्थिती बिघडली आणि मध्ययुगीन काळात पुर्ण व्यवस्था, हुंडा आणि सती प्रथा अस्तित्वात आल्या.

काळाच्या ओघात महिलांच्या दर्जा कमी झाला. संबंधित विज्ञान आणि तंत्रज्ञानात झालेल्या प्रगतीनंतर, स्त्री भ्रूणहत्येच्या मोठ्या प्रमाणावर प्रसार करून गैरवापर होऊ लागला. यामुळे महिला प्रमाण कमी झाले आहे २००१ च्या जनगणेनुसार, भारतात पुरुषांचे प्रमाण ९२७ आणि पुरुषांची संख्या १,००० आहे. आणि मग हुंडा सामान्य गोष्ट झाली आहे आणि काही भागात स्त्री-बाल हत्या करण्याचा पद्धती सुरु केल्या.

आपल्या समाज आणि अर्थव्यवस्थेत अनेक मार्गानी योगदान असूनही भारतातील बर याच भागांमध्ये महिलांना आर्थिक उत्तरदायित्व म्हणून पाहिले जाते. महिलांवरील गुन्हेगारीचा आलेख चिंताजनक दराने वाढत आहे. भारतीय विधवेची अवस्था अत्यंत दयनीय आहे.

घरात, गृहिणी म्हणून घराचे त्या महिलेचे योगदान ओळखले जाऊ शकत नाही.

घरगुती हिंसाचार, बलात्कार, लैगिक शोषण, छेडछाड, जबरदस्ती वेश्याव्यवसाय, कामाच्या ठिकाणी लैंगिक छळ इत्यादी आजकाल सामान्य बाब आहे आणि काही बाबतीत हे जागतिक पातळीवर आपले लक्ष वेधून घेण्यासारखे दुख:द आहे.

या असमानतेची प्रमुख कारणे म्हणजे कुटुंबासाठी पुरुष वारसांची गरज, प्रचंड हुंडा, मुलगीला सतत आर्थिक पाठबळ, दारिद्रय, घरगुती हिंसाचार, गरीब आणि जातीव्यवस्थेसाठी मोठी नोकरी म्हणून शेती गरीबी-एक सामाजिक आव्हान जाती व्यवस्था कामावर असमानता स्त्रियांसाठी भिन्न असमान वेतन, अयोग्य वागणूक, लैंगिक छळ, उच्च कार्य त्रास, हानिकारक उद्योगांमध्ये व्यस्तता, व्यावसायिक धोक्यात, पुरुषापेक्षा जवळजवळ दुप्पट तास काम करणे आणि जवळजवळ २७ टक्के न देय केलेल्या क्रियांनी स्त्रियांचा हिशेब केला जातो.

भारतात महिलांवरील हिंसाचार देखील प्रमुख

आहे. काही अहवालांनुसार दर दोन मिनिटांत लैंगिक दळ होतो. दर ४३ मिनिटांनी एखाद्या स्त्रीचे अपहरण होते आणि प्रत्येक मिनिट मिनिटांत हंड्यासाठी स्त्री जाळली जाते. आणि नोंदवलेल्या पूर्व तिमाहीनुसार, बलात्कारात १६ वर्षाखालील मूर्लीचा समावेश आहे. दर २६ मिनिटांनी एखाद्या महिलेची छेडछाड केली जाते आणि दर ३४ मिनिटांनी बलात्कार होतो.

गरीब आरोग्याची काळजी ही महिलां विषयीची आणखी एक वृत्ती आहे जी त्यांना समाजातील एक असुरक्षित घटक बनवते.

भारतातील असुरक्षित घटकांसाठी कल्याणकारी योजना :

महिलामध्ये शिक्षणाचा अभावाम्ळे साक्षरतेचे प्रमाण कमी आहे. मुलींमध्ये ग्रामीण अशिक्षिततेबद्दल जास्त आहे. तसेच दवा साधलेल्या पृष्ठावरील शालेय शिक्षण आणि साक्षरतेबद्दन ऊढासीता आहे

भेदभाववादी समाजीकरण प्रक्रिया ही स्त्रियांबद्दल असमानतेची आणखी एक बाजू आहे जी प्रथागत प्रथा, केवळ घरगुती कामांमध्ये अधिक सहभाग (मुले परवानगी नसतात) खेळण्यावर मर्यादा घालतात, एकट्या असतात, शाळा आणि सार्वजनिक ठिकाणी विभक्त होतात आणि मुक्तपणे फिरण्यास प्रतिबंध करते.

हानिकारक सांस्कृतिक पद्धती जसे की विवाहानंतर पती कुटुंबावर अधिराज्य गाजवतात, सासरच्या कुटुंबातील सदस्यांकडून वर्चस्व, सदस्यांनी कोणत्याही निर्णयासाठी कधीही किंवा क्वचितच विचार केला जात नाही. भाऊ, बहीण, नातेवाईक, मूल किंवा लवकर विवाह, पितुसत्ताक वृत्ती आणि सक्षम नसलेल्या संबंधावरील मर्यादा लग्रानंतर

मुलगी किंवा मुलाची मैत्री सुरु ठेवणे देखील या असमानतेस कारणीभूत ठरत आहे.

अन्चछेद २४३ डी-प्रशासनाच्या डोमेनमधील महिला सबबीकरण स्वातंत्र्यानंतर अनेक दशकांनंतर ही सरकार असमानता दिसून आली. म्हणून राज्यघटनेतील कलम २४३ डी मध्ये पंचायती राज संस्थामध्ये महिलांसाठी ३३ टक्के आरक्षणाची तरतृद असून ३३ टक्के सभापतिपद महिलांसाठी राखीव ठेवण्याची तरतूद आहे. दवा साधलेल्या पृष्ठावरील महिला सक्षमीकरणाविषसी सविस्तर माहिती मिळवा.

महिलांची प्रगती-रणनीती

महिलांच्या प्रगतीची रणनीती असली पाहिजे उच्च साक्षरता, अधिक औपचारिक शिक्षण मोठ्या रोजगार संधी शिक्षणामध्ये, ती स्त्री मुलाचे प्राथमिक आणि माध्यमिक सोडण्याचे प्रमाण कमी करणे आवश्यक आहे. महिला विद्यार्थ्यांनी आपल्या मुलांना शिक्षित केले पाहिजे जे सामाजिक प्रगती आणखी वादवते. नोकरीच्या चांगल्या संधीसाठी आरक्षण किंवा विशेष तरतुदी दिल्या जाऊ शकतात, शासनात सर्व अधिकार आणि सर्व कायदेशीर उपाय स्त्रियांच्या संरक्षण आणि समर्थनासाठी उपलब्ध असावेत.

ं कायदे व पर्यावरण विभाग :

Mossogs 2020-21

राष्ट्रीय महिला आयोग कायदा

योगेश कांबळे

B.A.II

भारतीय राज्यघटनेने विलेल्या मूलभूत हक्कांनुसार इतर हक्कांबरोबर लिंगभेदही नष्ट करण्यात आला. असे भेदभाव नष्ट करण्यासाठी सरकारने विविध आयोग नेमले. त्यातीलच महिला आयोग १९९० साली राष्ट्रीय महिला आयोग कायदा करण्यात आला. या कायदाप्रमाणे कायमस्वरुपी आयोगाची तरतूद करण्यात आली. राष्ट्रातील निम्मी लोकसंख्या अनेक हक्कांपासून वंचित असेल तर भारताचा विकास होणार नाही. महिलांचे घटनात्मक आणि कायदेशीर अधिकार, त्यांचा पुनरुच्चार, कायद्यातील आवश्यक दुरुस्त्या, स्त्रियांच्या तक्रारी.. या सर्वांचा विचार करण्यासाठी राष्ट्रीय महिला आयोग कायदा १९९० करण्यात आला. पहिला महिला आयोग १९९२ ला गठित करण्यात आला. पाच वर्षांची कालमर्यांदा या आयोगाची असते.

हा महिला आयोग सातसदस्यीय असतो. महिला आयोगाच्या अध्यक्षा महिला असते व त्यांची नेमणूक केन्द्र सरकार करते. अनुसूचित जाती-जमातीचा एक प्रतिनिधी आयोगावर असतो. सदस्य निवडताना त्यांचा पूर्वानुभव विचारात घेतला जातो. कायदा, स्वयंसेवी संस्था, कामगार संघटना, व्यवस्थापन, व्यावसायिक चळवळ अशा क्षेत्रात कार्य करणाऱ्या व्यक्तींना महिला आयोगासाठी पाच वर्षे सदस्य म्हणून नेमले जाते. महिला आयोगाचे कार्य पुढीलप्रमाणे चालते -

- महिलांच्या संरक्षणाच्या तरतूदींप्रमाणे कारवाई होते ना याचा अभ्यास करणे.
- २) अभ्यासाअंती केंद्र सरकारला अहवाल पाठवणे.
- महिलांच्या प्रगतीसाठी राज्य व केंद्र सरकारला सूचना करुन त्या अंमलात आणण्यास सांगणे.
- ४) महिलांच्या हितासाठी कायद्यात दुरुस्त्या सुचवणे.

अहवाल मागवून पुढील कारवाई करणे.

- ६) तुरुंग, सुधारगृहे महिलांच्या संस्था यांना भेटी देऊन सुधारणा सुचवणे.
- ७) न्यायालयीन खटल्यासंदर्भात स्त्रियांच्या बाजू मांडणे.
- ८) महिला आयोगाकडून आलेला अहवाल केंद्रसरकार संसदेपुढे सादर करते.
- अथोगाचे अधिकार :-
- भारतात राहणाऱ्या कुठल्याही व्यक्तीला बोलावून अथवा त्याची उपस्थिती अनिवार्य करुन त्यास जबानी वेण्याचा हुकूम करता येतो.
- २) कागदपत्रांचा शोध घेऊन पुरावा दाखल करता येतो.
- ३) न्यायालयातून किंवा ऑफिसमधून कागदपत्रे हजर करण्यास सांगता येते.
- ४) साक्षीदार व कागदपत्रे तपासण्यासाठी प्रतिनिधींची नेमणुक करता येते.

: कार्य :-

- महिला आयोगाची स्थापना झाल्यानंतर महिलांच्या हक्कासाठी फौजदारी व दिवाणी कायद्यामध्ये सुधारणा सुचविल्या.
- २) गरज पडेल तेव्हा न्यायालयात महिला हक्काची बाजू मांडली.
- महिलांच्या हक्कासाठी आयोगाला पक्षकार म्हणून सामील करुन घेण्याची विनंती केली आहे.
- ४) महिलांच्या सुरिक्षततेसाठी राष्ट्रीय महिला आयोगम्हणजे केंद्र सरकारने उचललेले आश्वासक पाऊल आहे.
- ५) गर्भपातासाठी प्रचलित कायद्यात असलेली मुदत वाढवण्यासाठी वैद्यकीय तज्ज्ञांच्या मदतीने केंद्र सरकारकडे पाठपुरावा केला.
- ६) महिला अत्यावाराबाबत संवेदनशीलता निर्माण केली आहे.

जंगल संरक्षण-पर्यावरणाची गरज

नदाफ सिराज

B.A.II

भारतात दरवर्षी २०० स्क्वे.कि.मी. जंगले नष्ट होत आहेत. तर पृथ्वीवर जंगलांचा एक काटी ८७ लाख एकर हिस्सा नष्ट होत आहे. ही जंगले पृथ्वीच्या महान नैसर्गिक संसाधनांमध्ये मोजली जातात, कारण ही जंगलेच जगातील ८०% विविध प्राण्यांची घरे आहेत. त्यांच्यामुळेच सर्व जगातील १६० कोटींपेक्षा जास्त लोकांना अन्न मिळते. जंगल आणि वने ही आपल्या संस्कृतीचा भाग आहेत. लोकसंस्कृती व लोककथा जंगलांशीच निगडित आहेत. परंतु त्यास धोका निर्माण झालेला आहे. १९८० मध्ये सरकारने गांभीर्य लक्षात घेऊन कोणत्याही राज्यात ३३% जमीन जंगलभूमी असावी असे म्हटले. परंतु याची अंमलबजावणी झाली नाही. हिमालयीन प्रदेशातील राज्ये म्हणजे उत्तराखंड. म.प्र., झारखंड मध्ये भरपूर जंगलप्रदेश आहे. त्यामुळे देशात सुमारे २१.६% वने आढळतात.

आपल्या संस्कृतीत असे म्हटले जाते की एक झाड शंभर पुत्रांसारखे असते. एक वृक्ष एक कि.मी. पर्यंत शुध्द प्राणवायु पसरवितो, जगातील सर्व लोकांना पुरेल

इतका प्राणवायु व्यवस्थितरित्या पोहोचवण्यासाठी एक हजार अब्ज वृक्षांची गरज आहे. म्हणूनच वर्ल्ड रिसोस इन्स्टिट्यूट ने अशी माहिती दिली आहे की भारतात ७.१२ कोटी हेक्टर वन शिल्लक आहेत. आपल्याला सकस अन्न आणि शृद्ध हवा पाहिजे असेल तर जंगले वाढविण्याचा ईशारा तज्ज्ञांनी दिला आहे. वाढते नागरीकरण आणि औद्योगिकरणामुळे जंगले नष्ट होत असून ही धोक्याची घंटा आहे. भारताचा भूभाग जगाच्या तुलनेत २.४ टक्के असला तरी त्यावर १६% लोकसंख्या राहते. वाढत्या जंगलतोडीमुळे भारतातील तीस टक्केपामतेल, सोयाबीन, कोको, रबर आणि कॉफीच्या लागवडीसाठी २००१ ते २०१५ दरम्यान २६% जंगलाची कटाई झाली

ही प्रमाण जिमनीच्या क्षेत्रफळाच्या दृप्पट आहे. जगातील ८% वनस्पती केवळ भारतात आढळतत. २०१९ मध्ये २२ राज्यांमध्ये सिंचन, खाणकाम तसेच रस्टे निर्माण सारख्या ९३२ गैर वन योजनांसाठी एकुण ११५ स्क्वे. कि.मी. वनभूमीचा वापर केला गेला.

जगात तीनखतुर्थांश भागामध्येच येथील वनांमुळे चांगल्या पाण्याने अस्तित्व आहे. परंतु पाण्याच्या ४०% क्षेत्रात ५०% वनांचे नुरुस झाले आहे, असेच होत राहिले तर जलसंकट उद्भवण्याचीही भीती आहे. म्हणून जंगलसंरक्षण करणे आवश्यक आहे. तरच पर्यावरण संरक्षण होईल

सुपीक जमीन वाळवंट होण्याच्या मार्गावर असल्याचा ईशाराच्या संस्थेने दिला आहे. बीफ व चीजसाठी केले जाणारे पशुपालन,

Ayesha Shakee Ahmed Khairdi B.Com. I

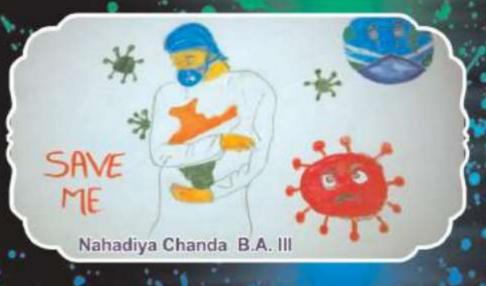
Nahadiya Chanda B.A. III

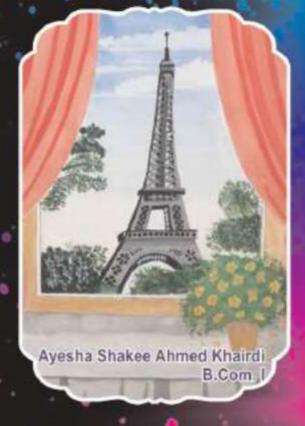
Painting.

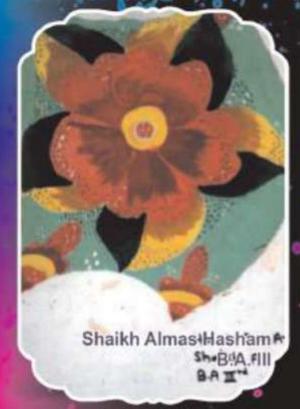

Nadaf Sana B.A. III

Saniya Shaikh...... B.A. III

Vidya Vhanmane...... B.A. II

Kazi Taheseen.... B.A. III

Asif Patil..... B.A. III

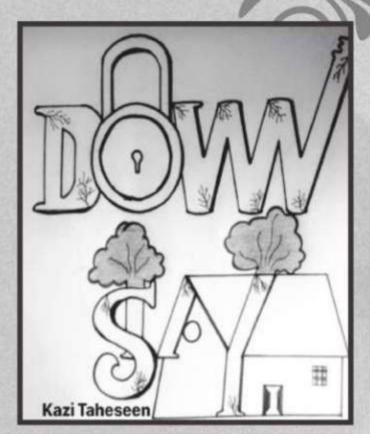
Pencil Sketchs...

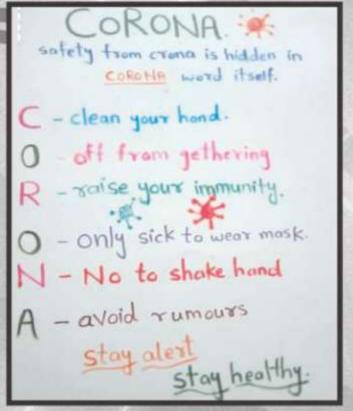
Bidri Mehjabin..... B. A. I

Ustod Khansa...... B. A. III

Kazi Taheseen..... B. A. III

Nahadiya Chanda...... B.A. III

नीति आयोग

Internal Quality Assurance Cell (IQAC) Sholapur Social Association's Arts & Commerce College, Solapur in collaboration with

BHARATIYA SHIKSHAN MANDAL & NITI AAYOG (Government of India)

Cordially organized the national webinar on

Role of Teachers in NEP Implementation -Awareness, Orientation, Challenges & Responses

Date: 26th April 2021

This national webinar was organized by Internal Quality Assurance Cell (IQAC) of SSA's Arts and Commerce College with collaboration of NITI Aayog (Government of India) and Bhartiya Shikshan Mandal. The title of the webinar was 'Role of Teachers in NEP Implementation-Awareness, Orientation, Challenges

and Responses'. The main objective behind organising this webinar to create awareness among teacher, academicians and educationalist regarding National Education Policy 2021 and also discuss on challenges and opportunities in implementation and functioning of the NEP.

The national webinar was organized on 26th April 2021, in online mode using the video conferencing tool Google Meet at 11 a.m. to 1.30 a.m. Total 272 participants registered for this national webinar. The details regarding webinar, welcome and introduction of webinar and introduction of chief guest has given by Prof. Dr. Jainoddin Mulla (IQAC Coordinator and Webinar convenor)

First session was conducted by Mr. Mahesh Debak (Former Member of NITI Aayog) on 'National Education Policy Implementation' he has explained in detail regarding various provisions of New National Education Policy 2021 and procedure of implementation of NEP.

Second session was conducted by Key note Speaker Mr. Subramanyam B. A. (National Assit. In-Charge, Institutional Project Bhartiya Shikhan Mandal) on 'Use of Open Resources and E-content in Higher education' with various practical examples like how to develop E-content using different tools and what are the different open resources are available for teaching learning process.

Third session was Panel Discussion – Deliberations on NEP challenges and solutions. This session was conducted by Mr. Subramanyam B. A. and he has given answers of various questions raised by the participants. Participants from all over India has raised various questions regarding National Education Policy implementation, some examples are as follows

1. Provision of Regional Languages like Urdu in NEP

- What are the provision for minority institution in new education policy
- 3. What are the provisions for Teachers education colleges in New Education Policy?
- 4. What are the provision for Sports and Physical Education in New Education Policy?
- 5. In New education policy those Junior colleges (11th and 12th std) which are attached with senior college are they going to merge with high school?
- 6. What are the provision regarding socially, economically deprived group in NEP?

All the questions have got satisfactory answers from Mr. Subramanyam B. A. and fruitful discussion has done among participants on New National Education Policy.

In the Presidential remark Prof. Dr. I. J. Tamboli (I/C Principal and President of the Webinar) has emphasized on Teachers role in implementation of NEP, Vote of thanks was proposed by Prof. Dr. A. A. Gadwal and Comparing done by the Mrs. Dr. A. S. Khan. The special support has given by Prof. Dr. N. S.

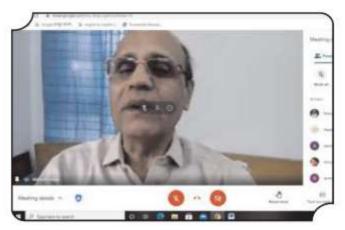
Katikar, Prof. Dr. R. M. Kore and Mr. Azamnawaz Birajdar for success of this webinar.

The national Webinar chaired by I/C Principal - Prof. Dr. I. J. Tamboli and convenor of webinar was IQAC Coordinator Prof. Dr. Jainoddin Mulla. All teaching and Non-teaching staff has actively worked for the success of webinar.

महाविद्यालयातील विविध उपक्रम

Chief Guest Mr. Mahesh Dabas- Former Member of NITI Aayog addressing webinar on NEP Implementation

Webinar key note Address delivered by Mr. Subramanyam B. A. on Use of Open resources and E-content in HE

delivering presidental address

President of webinar I/C Principal Prof. Dr. I. J. Tamboli Webinar convenor & IQAC co-ordinator Prof. Dr. Jainoddin Mulla introducing webinar and guests

Panel discussion of participants

Question answer session of participants.

Internal Quality Assurance Cell (IQAC) Sholapur Social Association's Arts & Commerce College, Solapur

This national COVID-19 Pandemic General Health Awareness Quiz was organized by Internal Quality Assurance Cell (IQAC) of SSA's Arts and Commerce College. The main objective behind organising this quiz is to find out the participants knowledge regarding COVID-19 pandemic and how to fight with this pandemic. This quiz has created awareness among COVID-19 pandemic among the citizens of India. This quiz was conducted for one week from 21/04/2020 to 28/04/2020 in online mode using the Google Form mode.

Total 900 citizens participated in this COVID-19 Pandemic General Health Awareness Quiz and all the participants has received online certificate of participation. Along with the participation in quiz all 900 people taken pledge as follows

'I take pledge that, I will follow all the guidelines issued by the local authorities, State Government, Central Government and WHO for handling this (Corona) COVID-19 epidemic. As a responsible citizen of India, I will perform my duty'.

This national COVID-19 Pandemic General Health Awareness Quiz was successfully organized by Prof. Dr. Jainoddin K. Mulla-IQAC Co-ordinator of SSA's Arts and Commerce College Solapur.

00 00 00 00 00 00 00 00 00 0

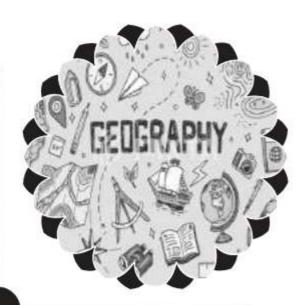

0000000000000000000000

भूगोल विभाग

भूगोल विभाग अहवाल २०२० – २०२१

या वर्षी जगासमोर जागतिक महामारी कोरोनाचे संकट असल्याने सर्वत्र लॉकडाऊनची परिस्थिती असल्या या वर्षी महाविद्यालय सुरुच झाले नाही त्यामुळे विभागाचे सर्व कामकाज ऑनलाईन पध्दतीने चालू आहे. विभागातील विविध उपक्रम जसे ग्रामसर्वे. अभ्यास सहल. सेमिनार, कार्यशाळा. चर्चासत्र व इतर सर्वांना अशा आहे की कोरोना जाई व महाविद्यालय पर गजबजेल अशी आशा बाळगुया.

सोलापूर सोशल असो.आर्ट्स ॲण्ड कॉमर्स कॉलेज. सोलापूर भूगोल विभाग तर्फे दरवर्षी विविध उपक्रम राबविले जातात यात कार्यशाळा. चर्चासत्र. स्पर्धापरिक्षा. वक्तृत्व यांचा समावेश होतो.

या विभागात दोन सुसज्ज प्रयोगशाळा असून या प्रयोग शाळेत नकाशे. भूस्थलदर्शक नकाशे. तक्ते. मॉडेल्स. सर्वेक्षण साहित्य. हवाई छायाचित्रे. स्लाई डस. कॉसेटस या सारखे साहित्य विद्यार्थ्यांच्या बुध्दीमत्तेला चालना देणारे आहेत.

या विभागात विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व

भौगोलिक ज्ञान वाढविण्यासाठी घटक चाचणी. परिसंवाद. गृहपाठ. गटचर्चा व प्रश्नमंजूशा या सारखे उपक्रम राबविले जातात

या वर्षी आमच्या भूगोल विभागाचे विभाग प्रमुख डॉ.एस.ए. राजगुरु यांना फॅमिली प्लॉनिंग असोसिएशन ऑफ इंडिया सोलापूर शाखेच्या वतीने आदर्श शिक्षक पुरस्कार देवून सन्मानित करण्यात आहे. हे आमच्या दृष्टीने गौरवाची बाबा आहे.

तसेच भूगोल विभागातील डॉ.डी.एस.नारायणकर याची पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठाच्या एन.एस.एस. च्या जिल्हा विभागीय समन्वयक म्हणून निवड झाली.

भूगोल विभागाचे विभाग प्रमुख डॉ.एस.ए. राजगुरू यांना फॅमिली प्लॅनिंग असोसिएशन ऑफ इंडिया सोलापूर शाखेच्या वतीने आदर्श शिक्षक पुरस्कार देवून सन्मानित करताना मान्यवर.

वाणिज्य विभाग

tintrakk.com B.COM, Bb presents **Best Courses** CACS After CMA, CFP 12th IAS Commerce RA IID

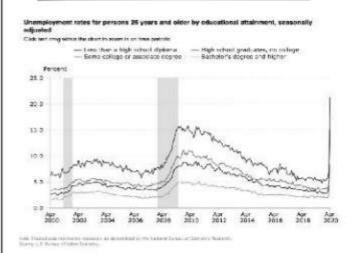

10000000 P

Unemployment Rates during the COVID-19 Pandemic

(Essay) SHAIKH SAMREEN IMTIYAZ B.Com.III

The Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) pandemic has a significant effect on unemployment in every state, industry, and major demographic group in the United States. This report provides information on which groups have experienced the largest increases in unemployment rates since the onset of the pandemic in 2020. Young workers, women, workers with low educational attainment, parttime workers, and racial and ethnic minorities had relatively high unemployment rates in April. Many, but not all, of these groups had relatively high rates in December as well. The report also compares the overall unemployment rate during the current recession with the unemployment rate experienced during the Great Recession

In October, unemployment again rose slightly to 7 per cent and then eased to 6.5 per cent in November last year as per the data. The CMIE data showed that the unemployment rate had risen to 9.1 per cent in December 2020 and improved in January to 6.5 per cent.

Introduction:-

The National Bureau of Economic Research declared the start of the current economic downturn in February 2020, marking the end of the longest period of expansion in U.S. history. The unemployment rate rose quickly in March 2020, and by April 2020 it had greatly surpassed its previous peaks observed during and just after the Great Recession. Although unemployment rates have declined since April, the December rate (6.7%) remains almost twice as high as the rate observed during February (3.5%).

The data showed that the unemployment rate had peaked to 23.5 per cent in April and remained at 21.7 per cent in May. It started tapering off from June onward when it was recorded at 10.2 per cent in the month and further improved to 7.4 per cent in July. However, the unemployment rate again rose slightly to 8.3 in August and improved to 6.7 per cent in September last year, as per CMIE data. According to labour ministry data, around 16.5 lakh people have benefited from the Aatmanirbhar Bharat Rozgar Yojana (ABRY) which was launched in October to encourage hiring in the country amid the COVID-19 pandemic till March 9, 2021.The scheme was introduced on October 1, 2020, to incentivise the creation of new employment along with social security benefits and restoration of loss of employment during the pandemic.

Unemployment Rates by Industry:-

Workers whose last job was in the leisure and hospitality industry experienced a higher peak in unemployment (39.3% in April 2020) than did workers who were previously employed in any

other industry; they also had the highest unemployment rate in December 2020 (16.7%). However, elevated unemployment rates are not constrained to industries providing in-person services. Workers whose last job was in the mining or extraction industry have experienced steadily increasing unemployment since the onset of the recession; in December they exhibited the second highest rate among all workers across industries (13.1%). The lowest December rates were among workers whose last job was in the government (3.2%) or financial activities (3.1%) industries. These two industries have had unemployment rates below 15% from January through December. Within industries, some workers were more likely to lose their jobs than others. For example, recent studies suggest that low-wage workers in the leisure and hospitality industry and other services industries experienced disproportionately large employment losses.

Unemployment Rates for Full- and Part-Time Workers:-

Part-time workers experienced a higher peak unemployment rate (24.5% in April 2020) than full-time workers (12.9% in April). This disparity has closed as the recession has progressed, as the unemployment rate for parttime workers in December 2020 (7.0%) roughly equals the unemployment rate for full-time workers (6.7%).

There are a few reasons why part-time workers' apparent recovery since April may not reflect the economic realities they face. First, the gap between full- and part-time workers may have narrowed because workers with part-time

jobs are leaving the labor force. It is unclear whether that is the case, though labor force participation rates have declined since March. Additionally, workers who normally would be working full-time may be working part-time for economic reasons. This could reduce the unemployment rate among part-time workers. BLS has observed that during the current recession, measures of labor underutilization, including workers who are part-time due to economic reasons, have remained elevated.

Unemployment Rates by Education:-

In general, workers with lower levels of educational attainment have higher rates of unemployment. This pattern has been amplified during the current recession. The unemployment rate for workers with less than a high school diploma peaked in April 2020 (21.2%), which was higher than the peak for all other education levels. The December rate for workers with less than a high school diploma (9.8%) was also higher than the rate for all other education levels. Workers with a Bachelor's degree or higher, the highest educational level classified here, had the lowest peak unemployment rate (8.4% in April) and the lowest December rate (3.8%) among all education levels.

Comparing the Great Recession and the COVID-19 Recession:-

During the Great Recession, the unemployment rate increased from 5% in December 2007 (the start of the recession) to 9.5% in June 2009 (the end of the recession). The unemployment rate peaked at 10% in October 2009, four months after the recession officially concluded. In the current recession, the

Merrage 2020-21

unemployment rate increased from 3.5% in February 2020 to 4.4% in March 2020, peaked8 at 14.8% in April, and then fell to 6.7% in December. The peak represents the quickest month-overmonth increase in unemployment rates and the highest overall unemployment rate since the CPS data started being collected in 1948.

Unemployment Rates by State:-

The unemployment rate in most states peaked in April 2020 and has since declined. In November, the five states with the highest unemployment rates were New Jersey (10.2%), Hawaii (10.1%), Nevada (10.1%), New York (8.4%), and Louisiana (8.3%). The states with the lowest. Unemployment rates in November were Nebraska (3.1%), Vermont (3.1%), South Dakota (3.5%), Iowa (3.6%), and New Hampshire (3.8%).

Only the rural economy has seen a steady rise during the lockdown period as farming became the last resort for those who lost their urban jobs. Most daily wage labourers who were forced to return to their native places were the main reason behind a 14 Million rise in farm employment. India lost 2.1 crore salaried jobs by the end of August, down from 8.6 crore last month." Around 21 million salaried job losses cannot be confined to only of the support staff among salaried employees. The damage is likely to be deeper, among industrial workers and also white collar workers," the CMIE said.

We find that 60% of the considerably increased inflows into unemployment in April 2020 were due to the shutdown measures. Furthermore, the hiring margin accounted for additional 82% of the unemployment effect coming from the separations margin. In sum, the

shutdown measures increased unemployment in the short run by 117,000 persons.

Impact channels: inflows and outflows:-

Currently, by industry, we only can observe the inflows into unemployment but not the outflows from unemployment. However, we are interested to which extent the two channels, namely separations and job findings, contribute to the rise in the unemployment stock. Therefore, we take a deeper look at these two channels using regional variation.

As dependent variables, we use the flows between employment and unemployment for the 156 Employment Agency districts. We consider the change in the seasonally adjusted separation and job-finding rate (outflows from unemployment into employment divided by the stock of unemployment) from March to April 2020. Since all measures lasted at least until mid-April, the numbers of days reflect how early the measures came into force regionally. In the Employment Agency districts, usually, it is the decisions of the respective federal states that are relevant. However, in some districts, certain special measures exist. The data on industry closures were researched for the sectors of retail, accommodation, restaurants, bars/clubs, cinemas, trade fairs / events, other education, art /entertainment/recreation and hairdressers / cosmetics, and combined into one closure variable per district by averaging.

This report shows the following:

 The unemployment rate peaked at an unprecedented level, not seen since data collection started in 1948, in April 2020 (14.8%) before declining to a still-elevated level in

Morrage 2020-21

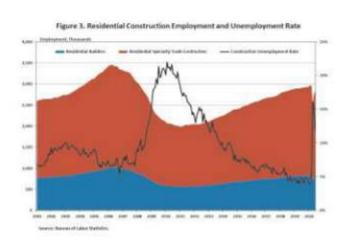
December (6.7%).

- In the early months of the recession, unemployment was concentrated in industries that provide in-person services. Notably, the leisure and hospitality industry experienced an unemployment rate of 39.3% in April, before declining to 16.7% in December. While rates for service industries remain elevated, other industries with loose attachment to in-person services are now experiencing high rates. For example, the mining industry exhibited an unemployment rate of 13.1% in December, the second highest observed among all industries.
- Part-time workers experienced an unemployment rate almost twice that of their full-time counterparts in April (24.5% vs. 12.9%), but this gap has since effectively closed.
- Workers without a college degree experienced worse unemployment rates in April (e.g., 21.2% for workers with no high school degree) than workers with a Bachelor's degree or higher (8.4%). The gap between educated and lesseducated workers remained in December.
- Teenaged women experienced an unemployment rate of 36.6% in April, and teenaged men, 28.6%; compared with 13.7% for women and 12.1% for men ages 25-54. The gap between men and women has since narrowed overall, but young workers are still experiencing relatively high rates of unemployment. Racial and ethnic minorities had relatively high unemployment rates in April (16.7% for Black workers compared to 14.2% for White workers, and 18.9% for Hispanic workers compared to 13.6% for non-Hispanic workers), and these gaps persisted in December. The unemployment rate

peaked at an unprecedented level, not seen since data collection started in 1948, in April 2020 (14.8%) before declining to a still-elevated level in December (6.7%).

CONCLUSION:-

We find that in Germany, 60% of the considerably increased inflow into unemployment in April 2020 was due to the shutdown measures. Further, we find that the hiring margin accounted for additional 82% of the unemployment effect coming from the separations margin. Evidently, saving existing jobs, e.g. via short-time work is not enough to prevent a severe labour market drop (Merkl and Weber 2020). In sum, the shutdown measures increased unemployment in the short-run by persons (or +0.3 percentage points in the unemployment rate). When assessing these results, two points should be kept in mind: First, the available data measure effects up to mid-April. However, later effects cannot be ruled out either, for example, with regard to notice periods. Secondly, we consider immediate effects. Without the measures, however, an uncontrolled spread of the virus could possibly have caused much greater damage in the medium run.

00 00 00 00 00 00 00 00 00

Covid-19: Impact on **Global Economics**

(Essay) Shaikh Adeeba Riyaz Husain B.Com.III

INTRODUCTION

Not only one county is facing problems with Covid-19. All over the world the grab of Covid-19.Covid-19 problem arises from coronavirus. Actually it came from Wuhan city in China. First this corona virus comes in Wuhan and then it spreads around the world, and slowly slowly it spreads from one country to another country and now the whole world is surviving from coronavirus. All countries were facing problems with coronavirus. The symptom of this virus is that human beings suffer cough, high fever, and smooth breathing. This infection was spreading from human to human body.

A newly founded disease which is an infectious virus is (COVID-19) by WHO. Corona virus firstly spreads through discharge from the nose when any person who is already infected from coughs and sneezes. So it was very important to take care of you and to be protecting themselves from this virus. It was well informed about the COVID -19, how to protect and diffuse this virus. To be far from an infected person, washi Not only one county is facing problems with Covid-19. All over the world the grab of Covid-19.Covid-19 problem arises from coronavirus. Actually it came from Wuhan city in

China. First this corona virus comes in Wuhan and then it spreads around the world, and slowly slowly it spreads from one country to another country and now the whole world is surviving from coronavirus. All countries were facing problems with coronavirus. The symptom of this virus is that human beings suffer cough, high fever, and smooth breathing. This infection was spreading from human to human body.

Due to coronavirus pandemic global economics might be reduced in size up to 1% in 2020. it was predicted that it is about to face 2.5% growth, the United Nation has warned that if restriction will increase more then it will affect the economy. For international Trade and global supply chain pandemic coronavirus is trouble making. According to the analysis of the UN Department of Economic and social Affairs (DESA). All over the world around 100 countries boundaries were closed since the corona virus spread from one country to another country, the living style has changed and it has affected business, retail sector, tourism, education, industries etc. Millions of people are losing their jobs and facing problems. In the future 0%growth rate will fall in every sector.

DECREASE IN IMPORTS

The survey has informed that if this lockdown is extended it will not affect developing countries economic will also fall in developed countries trade and investment channels. Due to long term lockdown developed countries import and export will also affect. Those developing countries dependent on export of goods and services and tourism it will faceSensitive economic risks.

TOURISM

In the response of pandemic a report comes that all of worldwide travel has been restricted by government. All over completely 90% destination

of tourist places has been closed, the world tourism organization said, due Covid -19 pandemic in the global tourism industry millions of people will lost their jobs.

Earlier UNWTO has observed and monitored that of travel that now trend is more opened then previous .Though corona virus has radically disturbed all this. Since January 2020 around the world all tourist places are compulsory closed there is complete ban on all travel. Firstly Government has focus on his public health and announced fully closed to travel. Before on other event had effected to travel and tourism but covid-19 has effected both this badly.

EDUCATION

Worldwide lockdown has disturbed the education institutions also .It is going to be a major issue for the students, a lot of exams have been cancelled, study disturbances, interruption in internal assessment, assignment students placement all has been affected by coronavirus. In Feb 24 by the World Health Organization (WHO) Un Secretary –General Antonio Gutters told that if all will not do this which required it will become out of control to handle and it will be a remarkable penalty for global health and global economic.

It was forecast by the oxford economics that this virus has hit the global economy \$1.1 turn in lost income in 2020.Covid -19 had cleared seriously that this pandemic is not only creating a big risk for human life, it also hit the economy.

UNDER LOCK

WHO declared emergency due Covid 19 worldwide and declared no need to interfere in international travel and trade. Though it does not look like good advice, public health advisers have a lot of reasons to ban travel and to be guarantined. Behind quarantine means to protect the people from infection by infected people. In the 14th century, a travel ban had impacted less on the economy today, the worldwide travel industries supporting approximately 10 jobs around the world and the worth estimate is \$5.7. Additionally, many of them suppose that doing travel bans are fruitless. It is expected that, in the month of June consumption and investment will be affected and the cost of goods and oil price may decline. The forecast for G20 economies to 2.1%, 0.3%less than earlier baseline. From the previous year China's growth rate also decreased from 4.8% to 5.2%. Now America growth has been expected to be 1.5%.

For India growth forecast is lower than 5.3 % to 5.4 % GDP in february. For this analysis it is clear that due to coronavirus global economy will fall in 2020, which will affect all trade across the countries. In the month of January the IMF predicted the world economy would grow 3.3% in 2020.But since the corona virus came the scene has been changed. All the countries are under lockdown which has affected all sectors and it is hitting the global economy.

Now what the differences has came from few month come as in the starting of January International Monetary Fund is predicting 3.3% now it's predict that it will shirk 3%thefund reckons that the countries that for about 70% of global GDP is purchasing power parity terms will fall into recession as the block at the end of each of these charge show growth will bounce back once the pandemic passes the fun expects rich countries to grow by 4.5 % and poor ones by 6.6% in 2021.

SERVICE SECTOR BEING HIT

Due to the corona lockdown service sector hitting hard in Europe and North America. Most of the part is in the retail sector, hospital, mall, cinema tourism, industries, Education recreation and transportation Sector. The unemployment will enlarge stridently. Due to this, demand will increase

mennage 2020-21

and supply will fall down. In this pandemic situation the government should have to design any special incentive package to support most important household products health related. Need urgent policy not to and the pandemic situation need to save life and also to control economic conditions.

All countries' governments are trying to handle their economy should not fall. They are thinking about incentive packages that do not cause global economic recession. In bad situations the global economy would go down 0.9%. Before the epidemic of the Covid-19 the analysis of growth rate was 2.5% expected in 2020 by the analysis of World Economic circumstances and forecasting of 2020. Economic scenario is changing speedily, keep this in mind UNDESA 'world economic has forecasted that in 2020 global growth guess may be best or worst.

In good condition also private consumption, export and investment will fall.

G-7 countries and china global growth rate would fall 1.2% in 2020. And in the bad condition the global output would be 0.9% fall in the place of growing 2.5%.

Actually it will affect the economy due to two reasons, one the people are restricted to go anywhere and secondly Economic action is not running properly and the main economic will come in crisis.

SUMMARY

The coronavirus Covid19 affected a 210 countries and territories around the world and two international conveyances. Around 2,908,206 cases were all over world, death were 2, 02,501and recovered 832,211 till today. USA, Spain, Italy, France, Germany, UK &Turkey were on the top cases. The Covid 19 has generated important challenges in many sectors: coronavirus spread globally and the government has to take hard action to do lockdown in their country, so it cannot be

spread in his whole country. Because it comes to know that coronavirus spread from human to human and the government declared to keep social distance. Due to lock down all work has been closed .All school colleges, theatre, mall, picnic point restaurant hotel, tourism, transportation railway seaport, airport, industries, manufacturing companies fall slowdown etc. The life cycle routine stopped. It will hit the global economy. All around the world economic hitting by the reason of covid 19. Government have to take strike action to control the corona virus and announced to be lockdown and. It will hit the economy of the country.

Coclusion

Goods and consumption has been slowed for that the global supply chain has been damaged World trade organization has been estimated that this year due to covid 19 the global trade volume will fall by 32%. The reason of this China export has been fall in Jan Feb by 17%.

The cost of trade has increased due to slowdown. Moving goods from one place to another place from factory or farm to another county by at least 35 %.the margin of profit is 0.5% to 3.5%from online to offline. For this many factories and companies will not be able to get benefit as the trade cost rises.It is clearly known that pandemics are the largest pressure on the global economy since the corona virus came into the world. Although the world know about the Covid 19 in December first person who fell ill in that month with this diseases in Wuhan city china .and it has spread from Wuhan city China to country Japan, Italy, France and Spain lot of people were infected with coronavirus it spread from a man to man .and slowly slowly from county to another country. To prevent this virus every country has only one option that is lockdown.

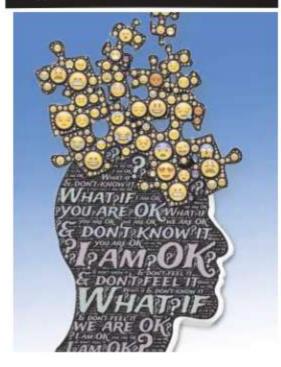
00 00 00 00 00 00 00 00 00

Self Awareness

(Essay)

Shaikh Tanzila Md. Shafi B.Com.III

Are you Wasting Your Life?

Wasting Your life is one of our biggest Fecors.

You're not your job. You're not now much money you have in the bak: you're money you have in the bank. You're not the car you drive you're not the contents of your wallet.

You Are Not Your Social Status.

College degree job title number of friends and followers, are all means to measure our selves. Somehow we need to determine Where we stand in Society.

Are you a winner Ur are you a loser? That's What we're after we do things just to fill our resumes and increase our network. We want to say, "I went to X university" Or "I works at X"

No matter What your social status is you're not better than any other humen being we don't live in the 18th century any more No one cares about your Social status, people care about your Character and Skill.

Step chasing with Your Eyes Closed

If You're always chasing things that you belive will make you happy your life will be over in a blink of an eye. Life is in contrast to what many of us belive long enough as scenca put it:

life, if well lived,

is long enough."

But we need to learn how to slow downtime and be in the moment if we want to live well.

You Are Not Your Bucket List

Don't trick yourself into believing you have to do crazy shit Just make it count It's all usless if you keep going from one thing to the other so that you can cross things off your list and can talk about it at parties.

We buy things we party, we jump off cliffs. We go on holidays, we move to different cities we switch jobs but nothing changes inwordly after we've done those things.

I'm not saying you shouldn't have a basket list. But we should realize that we can live a meaning ful life without one Don't put pressure on youreself just to do things who cares? your life is not a nike slogan.

You can live with very little and be happy.

"Very little is needed to make a happy life it is all within yourself. in your way of thinking."

Self-awareness

is Not

Self-Judgement

It is looking & seeing & Discovering who you really are.

So, check your judgment at the door.

Social Media The future of Shopping?

(Essay)

Sirwarkar Tayyaba M.

B.Com.III

The rising vogue of social media is allowing marketers to build a powerful relationship with the customers. Reaching out to the customers through social media websites is the ennerging trend of marketing these days. It has become a pivotal tool when it comes to brand building and engaging potential customer. The strategy is to capotalise on custmers by making them teel connected to the brand and lead to advocacy and loyalty.

This is what the traditional shopping looked like: You get into your favorite store, walking rack to rack, checking out the display and putting a dress over your body to see if it suits you or not in the nearby full view mirror and ending up buying the perfect size for yourself. Todey, shopping is scrolling through your Instagram is the back of an uber, finding the product you like, tagging a Gew of your freinds the product you get a second opinion and finally placing an order right off your smartphone through e-wallets. Thus the rising trend of social media platforms has created opportunities for new business models and delivery policies in electronic commerce which is referred to as social commerce.

Social commerce is a phenomenon that has changed the way people think of online shopping. Where online shopping is traditionally private,

social commerce encouages sharing. Let us take shopping vio sites offering daily deals. There is a sense of urgency when it comes to daily deals because of time limitations, but then it offers huge discunts with each purchase.

In the recent years, social media channels which includes, but are not limited to: Twitter, Facebook, Instagram, Pinterest and Youtube have all jumped into the social commerce game in one form or the other. But the question remains: Is social media really the ideal place to buy and sell? The reactions are mixed but this hasn't discouraged componies from adopting social commerce as a new source of marketing. Some of the social media channels are willing to bet the answer is yes! One report by Deloitte found that 47% of millennials say their purchase decisions are influenced by social media.

Accouding to job forbes, "The effect of social media influence over purchase decisions is a powerful one" Consumers who include social media as part of their shopping process are four times more likely to spend more money on purchase. They're also 29% more likely to make a purchase on the same day when using social media to make purchase decisions. Emerging trends in social media marketing.

With the Phenomenal growth in various social media took and technologies, it has been witnessed that the gap between the customer and the product is reducing significantly. Just a few years book, more presence on social media platforms gave a significant advantage to the brands. They aimed at directly communicating with their customers who were already using these social media platforms. As more and more brands emerged on social media websites, communication on these platfoms shifted towards sharing opinions, reviews and experience of these brands.

Mentage 2020-21

Zabrina Hassain, a product manager at shopity, said "Up untill recently, whether you were a retailer or an influencer, there was no easy way to really capture and immediately seal the deal, but we have been seeing that this gap gets smaller and smaller." Reducing the gap is the key to increasing sales.

Marketors are regularly integrating social media marketing with their marketing policies. New technologies and features are the most significant

1. CRM through chatbets:

Chatnots have enabled brands to be near the custmers. For a large number of people custmer relationship management prompts misery and anger. In such a situation chatbots, and AI acts as a saviour for overloaded call centres, bettering efficiency and impacting custmer services. While the human capabilities are limited to one call or online conversation time, chatbots helps to overcome ths bottleneck in business communication channels. They have revolutionised the process of custmer interaction thus leading to better custmer relations. Facebook announce of Bots for messenger platform at its annual F8 coference held in April 2016. So far, there are around 12,000 bots created on the messenger Platform.

A survey made by Hey Wire Business reveals that :

- -53% of consumers aged 18-34 said that they would prefer to use electronic media-email, web chat, text or social-instead of the phone for custmer support.
- -79% are frusted with their available customer support options.
- -31% said it was important for text to be an available support option.
- 2. Perfect combnation of smartphone and social media:

There has been a significant increase in the number of smartphone users in the past years according to statistics in the second quarter of 2021, Facebook had 2.80 billion monthly active users. In the third quarter of 2017, the number of active Facebook users had surpassed 2.07 billion making it the first social network ever to do so, Digital natives spend most of their time on apps like snapchat and Instagram Therefore, smartphone users are the key priority of business today.

Google stated that it gives more priority to the pages which are AMP (Accelerated Mobile Pages). This is encouraging marketers who want more conversions on their landing page to use Accelerated mobile pages (AMP) This reduces the bounce rate to a significant extent.

3. Emerging Social Media Platforms:

Keeping themselves updated about changing popularity of social media platforms has become important for the marketers. It has become important to evaluate the number of users and active account usage on a particular network. Some of the networks which are increasing at a fast pace are: Facebook, YouTube, Instagram, Twitier, Reddit, Pinterest and many more.

4. Influencer and Referral Marketin:

There are certain celebrities and experts in a particular field who have huge fan following in social media. People are influenced by them and consider them to be authorities in their respective feilds, thus following their words. A single tweet by such a popular "influencer", does wonders for the businesses. Social media has been a much more efficient tool than the traditional adverts in spreadina the messages of such endorses who are usually igolized and imitated by a large number of people. Studies show 49% of Twitter users rely on recommendations from influencers.

00 00 00 00 00 00 00 00 00

On the other hand, social media platform have democratized reviews. From movies to books, name it and anything can be reviewed on social media by anyone. More often this influences, the behaviour of their friends and families due to the personal relations with the reviewer. Businesses are integrating their websites with social media platforms to allow users to directly post their ratings and reviews about the brand on social media over 90% consumers follow the recommendations of their friends and family I Yet again, social recommendations play a more significant role even better than celebendaresements.

5. Personalised Content Marketing:

Customers are no longer satisfied with traditional adveris. They have ever increasing demanded and they don't just want to be informed instead they just want to be engaged and entertained content marketing has evolved as a way to go for marketers. With the increasing number of advertisements, the focus is to attract custmers and convince them to choose the marketer's brand This has emerged in the form of personalized content marketing a trend we can no longer opt out of!

From Instagram's recommended purchases to youTube's what to watch next queue to your name on a starbucks coffee cup Content Marketing is experienced by people all around them.

Acording to marketin professionals, Personalised content marketing actually directly influences sales, with componies using the strategy seeing an increase of 19 % in their sales. Marketers are sending personalised offers based on previous purchases and location of the specific customer instead of simple emails to inform customers. This has incorporated exclusivity leading to more satisfied customers.

Conclusion:

Social Commerce game is changing with each innovation and businesses of all types and sizes should be ready to adopt these changes.

Social Commerce has taken the world by storm these days. Social commerce sites and apps are on the rise and a lot of people getting involved in it. The future of social commerce is very bright and will rule for some time unless something extra ordinary is invented which can change the whole social landscape. But at least for now the spikes of social commerce are very hgh and are rising more!

In 2010 Mark Zuckerberg said, "If I had to guess, Social commerce is next to blow up" He was right.

But the shift from e-commerce to scommerce has only just begun. Revenes for the social commerce market have surpassed doller 30 billion in 2016. This is due to multiple factors, including customers spending more time on social networks, brands targeting consumers in the news feed (as opposed to fan pages) and advances in technology, such as mobile geo-location shopping apps and enterprise marketing tools.

Thers is no denying the fact that social media has become highly crucial for e-commerce stores. To dive growth from social media, it is important for e-commerce stores to adopt social commerce and leverage various tools and options that different Social networks provide.

(Essay) Patel Sanobar Mahiboob B.Com.III

INTRODUCTION:-

Former RBI governor, Raghuram Rajan rightly said "The answer to NPA is clean up." Several and debates have highlighted the plaguing problems of bad loans in India but very little has been done to initiate substantial measures to control it. In order to touch upon the issue better, the term NPA should be well understood! A Non-performing asset (NPA) is defined as a credit facility in respect of which the interest or installment payment has remained 'past due' for a specified period of time. This specified period of time is generally taken to be a period of 90 days. When an asset,including a leased asset, ceases to generate income for the bank, it becomes a non performing asset. RBI provides a comprehensive definition of the term. Accordingly, with effect from March 31, 2004, a non performing asset (NPA) shall be a loan or an advance where:

- * Interest and/or installment of pricipal remain overdue for a period of more than 90 days in respect of a term loan.
- *The account remains 'out of order' for a period of more than 90 days, in respect of an Overdraft/Cash Credit (OD/CC),
  - * The bill remains overdue for a period of

more than 90 days in the case of bills purchased and discounted.

- * Interest and/or installment of principal remains overdue for two harvest reasons but a period not exceeding two half years in the case of an advance granted for agricultural purposes, and
- * Any amount to be received remains overdue for more than 90 days in in respect of other accounts.
- * Types :-There are four categories of NPA enumerated as under:
- Standard Asset: The assets in respect of which a bank recovers interest as well as the principal amount on a regular basis from the customer.
- 2. Sub-standard Asset: An asset which has remained NPA for a period less than or equal to 12 months is a sub-standard asset.
- 3. Doubtful Asset: An asset which has remained in the sub-standard category for 12 months is termed as doubtful asset. Generally a doubtful loan has all the weaknesses of substandard assets, with the added characteristics that the weaknesses make liquidation in full, highly uncertain.
- 4. Loss Asset: An asset which as considered to be uncollectible and of little value is a loss of asset. Its continuance is bankable asset is not warranted although there may be some salvage or recovery value. There are a number of factors responsible for the rising growth of NPA's in Indian banking sector such as default, poor economic conditions, improper risk management, mismanagement and diversion of funds, willful defaulters etc. Another major concept which has a bearing on the growthet is Priority Sector Lending. The concept of priority sector was introduced on the year 1972, upon the recommendation of non performing assof the National Credit Council stating that there should be a larger involvement of the

Morrage 2020-21

commercial banks in the priority sector. The banks were given target of 33.33% in 1974 as share of the priority sector in the total bank credit. The priority sector has been divided by RBI into categories like agriculture, small scale industries, small businesses, state sponsored organisations for SC/ST, education loan, etc. **PROBLEMS:**

As the number of defaulters is increasing, the banking sector is facing SEVERE PROBLEMS affecting their profitability. Some of these are:

- 1. Profitability: As the money of the banks gets blocked, the profitability of banks decreases not only by the amount of NPA but also has an opportunity cost involved. So NPA not just affects the current profit but also future profit get also affected that may lead to loss of long term investment opportunity. Another impact of reduction in profitability is low ROI (Return on Investment) which adversely affects the bank balance.
- 2. Involvement of Management: Another indirect cost which bank has to bear due to NPA is the time and efforts of management in handling and managing NPA would have diverted to some fruitful activities, thus generating good returns. These days, banks hire special employees to deal and handle NPA's which adds to the cost of the bank.
- 3. Credit Loss: As a bank faces problem of NPA then it adversely affect the value of bank in terms of market credit. It will lose its goodwill and brand image which has a negative impact on those who invest their money into banks.
- 4. Capital Adequacy: As per Basel norms, banks are required to maintain adequate capital on risk-weighted assets on an ongoing basis. With every increase in NPA level, the banks are required to maintain the

risk weighted assets.

- 5. Shareholders Confidence:
  Normally, shareholders are interested to enhance value of their investments through higher dividends and market capitalisation which is possible only when the banks post significant profits through improved business. The increse in NPA level is likely to have an advance impact on the banks business as well as on their profitability. Thereby the shareholder do not receive a market return on their capital and sometimes also leads to reduction in value of investments.
- 6. Liability Management: In the light of high NPA's, bank tend to lower the interest rates on deposits on one hand and thus levy higher interest rates on advances to sustain NIM. This hampers the smooth financial intermediation process and banks business as well as economic growth.

* INITIATIVES :-

Given the severe impacts of bad loans on the growth and development of an economy, several steps have been taken by the Central Bank as well as Commercial Banks of the country to improve their asset position in the global market. The following initiatives are likely to bring more transparency and efficiency in the banking sector and thereby eliminate the NPA altogether.

- 1. Internal Checks and Control: The banks need to evaluate the advances before sanctioning and post disbursement control should be exercised so that NPA can decrease. The level of NPA can be decreased through good management practices. Proper selection of borrowers and follow-ups required to get timely payment.
- 2. Recovery Camps: Through recovery camps, bank personnel can approach the borrowers who default on the repayment at a place and time convenient to both the parties.

00 00 00 00 00 00 00 00 00

These camps are mostly suitable for small loans. Generally it is seen that in rural and semi urban areas the number of borrowers availing small loans is high as compared to the metro and urban cities.

- Preference of Claims: Banks should expeditiously claim indemnity from organisation like Deposit Insurance and Credit Guarantee Corporation called DICGC, Export Credit Guarantee Corporation called ECGC, Credit Guarantee Fund Trust for sma scale industries, Insurance Companies etc. and invokes guarantees to recover loan dues and reduce non-performing asset.
- 4. Compromise Proposals: When borrowers experience certain genuine difficulties, banks can adopt compromise routes where normal recovery is not possible. It involves certain sacrifices on the part of the banks. These proposals work on the principle of "One bird at hand is worth two in bush".
- 5. Technical Write Off: Normally banks decide writing off small loans which have become bad and the recovery is not at all possible. They may also write off their claims in those accounts where the borrower might have expired or he has no means to repay the loan anyhow or there may be huge losses in respect of properties.
- One Time Settlement Scheme: The Government of India along with Reserve Bank of India has been announcing one time settlement schemes periodically in a bid to reduce the amount of non-performing assets. One time settlement is applicable when the borrowers are alive and when thw the borrowers are farmers, small entrepreneurs etc. and they find it very difficult to pay their dues for several reasons like bad health and fall in their business ventures.
- 7. Suit Filling: When all other remedies to recover non-performing asset fail, filling of

suit is taken up as a last resort. Banks can initiate recovery proceedings with or without intervention of the courts of law. In order to expedite the process, banks should be alert and proactive in all stages of the proceedings i.e. preparation of plaint, service of summons, written statements, trial of the suit, obtaining decree copy, etc.

- 8. Debt Recovery Tribunals : The parliament of India passes the Debt Recovery Tribunals Act in 1993 and set up tribunals so as to facilitate the banks and financial institutions for speedy recovery of loans where the amount is Rs. 10 lakhs and above.
- 9. Securitization Act: The Securitization and Financial Assets and Enforcement of Security Interest- SARFAESI Act 2002 aims to empower banks as secured creditors to take possession, manage and sell the securities without the intervention of court/tribunal. However, unsecured loans with balance below Rs. 1 lakh and loans against collateral of agricultural land are outside the ambit of this act.
- 10. 5:25 Rule: Introduced in the year 2014 this is also known as Flexible Structuring of Long Term Projects, Loans to infrastructure and core industries. The cash flows of these companies were maintained due to the long term project life and since they do not payback within due time provisions are made for efficient refinancing of loans.
- 11. Mission Indradhanush: The Indradhanush framework for transforming the PSB's is the most comprehensive reform undertaken since nationalisation of banking sector in 1970 to revamp the Public Sector Banks (PSB's) and improve their overall performance.
- 12. Insolvency and Bankruptcy Code Act: Formulated in 2016, the aim of this law is to promote entrepreneurship, availability of

Morrage 2020-21

credit and balance the interest of all stakeholders by consolidating and amending the laws relating to reorganisation of firms and corporates timely.

RBI also purported BASEL and CAMEL norms to tackle the menance of bad loans. The BASEL accord is introduced to ensure that financial institutions have enough capital on account to meet obligations and absorb unexpected losses. In 2010, Basel III guidelines were released in response to the financial crisis of 2008. Base III norms aim at making most banking activities capitalintensive. RBI has postponed the implementation of these norms to 2019 due to several chlaeenges such as higher capital requirement, technological development and liquidity crunch. CAMELS is a rating system that is internationally recognised and used by the bank authorities to rate financial institutions according to six factors represented by the acronym " CAMELS" : Capital Adequacy, Assets, Management Capability, Earnings, Liquidity (also called asset liability management), Sensitivity (sensitivity to market risk,especially interest rate risk). Even after implementing several strict surveillance ans supervision mechanisms, the rise in NPA's has been quite evident in the Indian economy. One of the evident examples is that of Vijay Mallya the business tycoon who headed United Breweries and embezzled huge amount of funds from the nationalised and most renowned bank of the country. Mallya established the Kingfisher Airline in 2003. By 2009-10 Kingfisher had a debt of over 7000 crore and continued to pile up ultimately turning it into a NPA for the banks. In 2012 Kingfisher was left grounded and the employees unpaid. The losses had amounted to Rs. 16023 crore and net worth had fallen to a negative of Rs. 12919 crore by 2013. Another case of NPA that has raised an eyebrow towards the banking

sector is the "Finding NiMo" drive. Nirav Modi has apparently made a gamble of Rs. 11400 crore through a network of Letter of Understanding (LOU's). The bank reported to Bombay Stock Exchange that it had detected "fraudulent and unauthorised transactions". Nirav Modi and his associates are accused of money laundering and investigations have been initiated by CBI (Central Bureau of Investigation) and ED (Enforcement Directorate). ICAI (Institute of Chartered Accountants of India) has also undertaken the necessary investigations. The bank has appointed the auditor Price Warehouse Copper to investigate the fraud.

■CONCLUSION:-

The endless manipulations of the banking sector and the misuse of loans thus deferring them to a future date has significantly affected the credibility of banks in our country. The menance of NPA's creates issues not only for the present customers but also for the prospective ones. Given the giant size of banking industry, there is hardly any doubt that this peril of NPA's needs to be curbed. It poses a big threat to the macro-economic stability of the Indian economy. An analysis of the present situation brings us to the point that the problem is multi-faceted and has roots in economic slowdown, deteriorating business climate in India, shortages in legal system and the operational shortcoming of the banks. Therefore, it has to be dealt at multiple levels. The government can't be expected to rescue the state-run banks with tax-payers money every time they fall into a crisis. But, the kind of attention with which this problem has been received by policymakers and bankers alike is a big ray of hope. Corrective steps, timely abd concerted actions and a revival of the Indian economy will put a lid on NPA's. Prevention, however, has to become a priority than mere cure.

00 00 00 00 00 00 00 00 00

बनके CA हमको दिखाना है।

(कविता) कु. मुस्कान रहिम नदाफ

जित हमने अब ये ठाना है, बनके CA हमको दिखाना है. जग-जग रातों को पढना है. मेहनत से नहीं डरना है. जिंद हमने अब ये हाना है।।

संघर्षों की दास्तान. कैसे करे हम बसरन. धूप बिना फूल खिलते नहीं, फल युही कळी मिलते नहीं, परिश्रम ही इसका पता, काँटो भरी ये रहे. मुजिल का देगी मजा, जिद हमने अब ये ठाना है, बनके CA हमको दिखाना है. जग-जग रातों को पढना है, मेहनत से नहीं डरना है. जिंद हमने अब ये हाना है।।

माँ-बाप को एहसास है. बच्चा उनका बोहोत खास है. होगा पास उनका भी ला. करेगा वो सारे जग में कमाल. बस थोडा सा धिरज धरो. सच होंगे अपने सपने सभी. हमने भी अब ये निश्चय किया. जिव हमने अब ये निश्चय किया, बनके CA हमको दिखाना है. जग-जग रातों को पढ़ना है. मेहनत से नहीं डरना है.

कोशेला

(कविता) कु. मुस्कान रहिम नदाफ B.Com.I

कोरोना आला पाहुणा म्हणून, वाटले होते जाईल महिनाभर राहुन, पण अंदाज सगळा चुकतच गेला, मुक्काम त्याचा वाढतच गेला, हे काही बरे नाही झाले

> बाजारपेठ बंद झाली. वाहतुक मंद झाली, पण शाळाही थंड झाली. हे काही बरे नाही झाले.

घरी बसन कायं केले. तरी कुठे वेतन कापले. तर कंठे भत्ते कापले. इथपर्यंत ठीक होते रे. पण कुठे तर कामावरुनच काढून टाकले, हे काही बरे नाही झाले.

> तोंडावर कास्क ढाले. हातावर सनिटायझर आले एकमेकांत अंतर वाढत गेले. इथपर्यंत ठीक होते रे. पण शेवटचे चार खांदेकरही परके झाले, हे काही बरे नाही झाले

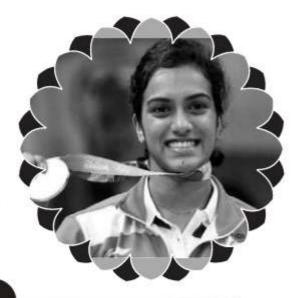

ेशा.शिक्षण व क्रिडा विभाग

PHYSICAL EDUCATION & SPORTS (JUNIOR & SENIOR)

2020 - 21

In the Covid – 19 pandemic year 2020 - 21 our department has given some knowledge & motivation to all the students of our college. We try to give information & guidance to the II nd & final year (B.A./B.Com. II,III and M.A. I&II) students about Career in Physical Education and Sports and for I st and II nd year students we gave the information of Fitness for All, Why do Exercise & specially for girls students we given the information of Yoga for Women. In March 2021 we try to give all the students of our college a referred Six min. Walk Test to test that our Lungs are healthy & fit in this Covid – 19 pandemic situation.

Our college players Mr.Mohseen Mulla, Mr.Md.Rasool Shaikh, Mr.Aftab Patel & Mr. Amjadali Shaikh was selected for Maharashtra state selection trials which was held in Nov. 2020 in Pune for the Under 21 Hockey National Games. Mr.Farhan Achegaon, Mr.Mussaddique Shaikh, Mr.Md.Shafi Balorgi and Mr.Yogesh Kamble was selected in Solapur District senior team for Maharashtra state Basket Ball selection trials and state championship which was held in Nov. 2020 at Akluj. Mr.Abrar Jamadar , Mr.Sadiq Nadaf , Mr.Ibrahim Shaikh & Mr.Altamash Valsangkar was selected for Maharashtra state selection trials which was held in Dec. 2020 in Mumbai for the Under 23 Foot Ball National Games, Mr.Rehan Mulla was selected in Bangalooru Foot Ball residential academy for Two years contract in Feb. 2021. Mr.Jawwad Hundekari was selected in Mahrashtra Shooting Ball team for Under 19 National Championship and Mr. Shaheed Adoni was selected in Mahrashtra Shooting Ball team for Under 17 National Championship which was held at Gaziabad in Feb. 2021. Mr.Osama Shaikh was selected for Maharashtra state selection trials which was held in Nov. 2020 in Thane for the Under 17 Foot Ball National Games.

Mr.Umakant Gaikwad (Corporater SMC) inaugurating renovated Gymkhana with I/c. Prin.Dr.I.J.Tamboli , Mr.L.A.Waddo, Dr.S.A.Rajguru, Mr.J.A.Patel, Mr.A.A.Patel & Dr.Mushtaq Md. Shaikh.

Mr.Umakant Gaikwad (Corporater SMC) discussing & visiting renovated Gymkhana with I/c. Prin.Dr.I.J.Tamboli, Mr.L.A.Waddo, Mr.A.A.Patel & Dr.Mushtag Md. Shaikh.

Mr.Mohseen Mulla senior Hockey player receiving a bouquet from Mr.Umakant Gaikwad (Corporater SMC) with I/c. Prin.Dr.I.J.Tamboli, Mr.L.A.Waddo, Dr.S.A.Rajguru, Mr.A.A.Patel, Mr.Arif Bagban & Dr.Mushtaq Md. Shaikh.

Mr. Abrar Jamadar senior Foot Ball player receiving a bouquet from Mr.Umakant Gaikwad (Corporater SMC) with I/c, Prin.Dr.I.J.Tamboli , Mr.L.A.Waddo , Dr.S.A.Rajguru , Mr.A.A.Patel, Mr.Arif Bagban & Dr.Mushtag Md. Shaikh.

LATE MOHAMMED SHAHID

Ex. Captain, Indian Hockey Team, Arjuna & Padma Shri Awardee.

AWARD FOR SPORTSMAN OF THE YEAR (SENIOR)

Mr.Mohseen Usman Mulla

Mr. SYED NAYEEMUDDIN

Ex. Captain, Indian Foot Ball Team Arjuna & Dronacharya Awardee.

AWARD FOR SPORTSMAN OF THE YEAR (JUNIOR)

Master Jawwad Hamid Hundekari

शा.शिक्षण विभाग

S.S.A's Arts & Comm.College, Solapur. **Physical Education & Sports** Members of our College Various Team's (2020 - 21)

MOHSIN MULLA HOCKEY

FARHAN ACHEGAON BASKET BALL

ABRAR JAMADAR FOOT BALL

SADIQUE ALI NADAF FOOT BALL

IBRAHIM SHAIKH FOOT BALL

MD RASOOL SHAIKH HOCKEY

AMJAD ALI SHAIKH HOCKEY

AFTAB PATEL HOCKEY

ALTMASH VALSANGKAR FOOT BALL

REHAN MULLA FOOT BALL

JAWWAD HUNDEKARI SHOOTING BALL

SHAHEED ADONI SHOOTING BALL

OSAMA SHAIKH FOOT BALL

एन.सी.सी.विभाग

Western 1997

Academic Year - 2020 - 21 Report

Academic Year - 2020 - 21 चा वर्षात थैमान घातलेल्या कोरोता महामारी काळात राबविण्यात आलेले विविध उपक्रमांचा आढावा खालीलप्रमाणे आहे.

- १) दि. ०९-०८-२०२० कोरोना महामारीमुळे सोशल महाविद्यालयाच्या प्रथम वर्ष एन.सी.सी. विद्यार्थ्याची निवन भरती करण्यात आली. हिरभाई देवकरण प्रशालेच्या ग्राऊंड मध्ये विद्यार्थ्याची निवड करण्यात आली. या भरती प्रक्रिया नियमाचे पालन करून करण्यात आली. महाविद्यालयाचे '७' विद्यार्थ्याची निवड करण्यात आली नंतर त्यामध्ये '४' विद्यार्थ्याची भर करण्यात आली. असे एकूण '११' विद्यार्थ्याची निवड प्रथम वर्षला झाली?
- २) दि. १५-०८-२०२० सरकारच्या सर्व नियमाचे पालन करुन महाविद्यालयात 'भारतीय स्वातंत्र दिवस' साजरा करण्यात आला '२५' णन.सी.सी. कॅडेंटस उपस्थित होते. कमीत कमी वेळात आली. नियमाचे पालन करुन शिस्तबद्ध आणि सुरक्षित पध्दती ने स्वातंत्र दिवस साजरा करण्यात आला.
- ३) दि. १०-१२-२०२० रोजी कोरोना महामारी चालू असताना महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री आदरणीय उद्धवजी ठाकेरे साहेबांनी केलेल्या आवाहनानवर महाविद्यालयात "रक्तदान शिबीर" आयोजित करण्यात आला. अशा काळात सुद्धा '१८' एन.सी.सी. कॅडेंटसनी रक्तदान करुन सामाजिक भान जपेल. एन.सी.सी. अधिकारी कॅप्टन डॉ.गौस शेख यांनी दरवर्षी प्रमाणे या महामारी काळात सुद्धा रक्तदान केले. आणि विदूमानाची मार्गदर्शन केली.
- ४) दि. १२-१२-२०२० रोजी महाविद्यालयाच्या परिसरात काळाची गरज लक्षात घेता वृक्षारोपणाचा कार्यक्रम आयाजित करण्यात आला. यामध्ये २५

एन.सी.सी. कॅडेंटस विविध प्रकारचे वृक्ष लावले.

- ५) दि. १३-१२-२०२० रोजी महाविद्यालयात ''स्वच्छ अभियान अंतर्गत'' महाविद्यालयाच्या परिसरात तसेच एन.सी.सी. ऑफिस, स्टॉफ रुम, याठिकाणी स्वच्छता करण्यात आली तसेच महाविद्यालयास समोरिल परिसराची सद्धा स्वच्छता करण्यात आली.
- ६) दि. १६-१२-२०२० रोजी या दिवशी महाविद्यालयात "व्यसनमुक्तीची शपथ" घेण्यात आली. यावेळी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.इ.जा.तांबोळी सर उपस्थित होते. डॉ.नभा काकाडे यांनी सर्व एन.सी.सी. कॅडेंटस सर्व शिक्षक वर्ग यांना "व्यसनमुक्तीची शपथ" देण्यात आली. यावेळी शासनाच्या सर्व नियमांचे पालन करण्यात आले.
- 9) स्पर्धा परिक्षा वर्गाची स्थापना दि. १८-१२-२०२० रोजी महाविद्यालयात करण्यात आली. प्राचार्य डॉ.इ.जा. तांबोळी सरांच्या अध्यक्षतेखाली स्पर्धा परिक्षा मार्गदर्शन करण्यात आले. यावेळी जिल्हापरिषदचे अधिकारी उपस्थित होते. महाविद्यालयात स्पर्धा परिक्षा विशेष कार्य सुरु करण्याचा निर्णय घेण्यात आा.
- ८) एन.सी.सी. 'B' Certificate च्या विद्यार्थ्यांना तीन विवसीय कॅम्पच्या आयोजन 9 March NCC Solapr तर्फे हरिभाई देवकरण प्रशालेत करण्यात आला. ४-५, आणि ८ फेब्रुवारी २०२० या कालावधीत कॅम्प संपन्न झाला. या कॅम्प मध्ये एकूण '९' एन.सी.सी. Boys Cadets आणि '२' Girls Cadets नी सहभाग नोंदिवले.
- ९) दि. २३-०३-२०२१ ते २७-०३-२०२१ पर्यंत महाविद्यालयाचे एन.सी.सी. 'C' Certificate चे '15' Boys Cadets आणि '10' Girls Cadets नी संगमेश्वर महाविद्यालयात 'पाच विद्यार्थी' कॅम्प मध्ये सहभाग नींदविले

एन. सी. सी. विभाग 🕽 🔊 🔊 🔊 🔊 🔊 🗞 🔊

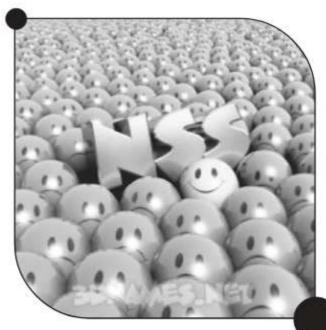

्रे एन.एस.एस.विभाग

राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग

एप्रिल २०२० ते मार्च २०२१ दरम्यान राबवण्यात आलेल्या उपक्रमाचा अहवाल

राज्य स्तरीय निबंध स्पर्धा

कोरोना या भयंकर संकट काळात संसर्ग टाळण्यासाठी स्वसुरक्षा व देशहित लक्षात घेऊन घरात राहणे या नियमाचे आपण तंतोतंत पालन करीत आहोत. लॉकडाऊनच्या या काळात देशातील आणि संपूर्ण जगातील सामाजिक आर्थिक शैक्षणिक आरोग्य विषयक व मानसिक परिस्थिती मध्ये प्रचंड उलथापालथ होत आहे. देशाचे सुजाण नागरिक म्हणून प्रत्येक युवकाच्या मनात अनेक प्रश्न शंका भीती व विचार उदभवत आहेत. म्हणूनच सोशल महाविद्यालय सोलापूरच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागातर्फे महाविद्यालयीन विद्यार्थासाठी दि. २४.०५.२०२० ते ३०.०५.२०२० दरम्यान राज्यस्तरीय निबंध स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. सदर स्पर्धेतील पुढील विषय ठेवण्यात आले होते.

स्पर्धेचे विषय

- १. कोरोनाचे शैक्षणिक परिणाम
- २. पर्यावरण व कोरोना
- ३. लॉकडाऊन मध्ये बदललेला मानसिकता
- लॉकडाऊन नंतरचे आर्थिक जग

सदर स्पर्धेत राज्य भरातून जवळ जवळ ५६ विद्यार्थीनी सहभागी नोंदवला होता.

अवयवदान जनजागृती

२१.०८.२०२० रोजी सोशल महाविद्यालय सोलापूर च्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभाग व फॅमिली प्लॉनिंग ऑफ इंडिया सोलापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने न जागतिक अवयवदान दिनानिमित्त राष्ट्रीय स्तरावरील वेबीनार चे आयोजन करण्यात आले होत. सदर वेबीनार मध्ये अवयव दान चळवळीतील सामाजिक कार्यकर्त्या श्रीमती प्रियावंदा प वार यांनी मार्गदर्शन केले. वेबीनार मध्ये बोलताना त्या म्हणल्या की अवयव दान ही काळजी गरज आहे. जगामधील कितेक लोक यामुळे आयुष्य गमावत आहेत महणूनच विद्न्यानाची कास धरुण व सामाजिकतेचे भान ठेवून अवयवदान चळवळीत सक्रीय व्हावे असे त्यानी आव्हान केले. सदर वेबिनार च्या अध्यक्ष स्थानी

महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल हे होते या वेळी फॅमिली प्लानिंग असोसिएशन वे राष्ट्रीय कोषागार श्रीकांत वेळेगांवकर व सोलापूर शाखेच्या अध्यक्ष डॉ.नाभा काकडे व शाखाधिकारी सुगत गायकवाड उपस्थित होते सदर वेबीनार मध्ये जवळ जवळ ७५ लोकांनी सहभाग नोंदवला होता सहभागी लोकांना प्रमाण पत्र देण्यात आले

राष्ट्रीय सेवा योजना दिन

राष्ट्रीय सेवा योजना दिनानिमित्त दि. २४.०९.२०२० रोजी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल यांनी महाविद्यालयातील स्वयंसेवकांना ऑनलाईन पध्दतीने मार्गदर्शन करून कोरोना महामारीच्या काळात युवक व आपत्ती व्यवस्थापन या विषयी मार्गदर्शन केले.

म,गांधी जयंती

दि. ०२.१०.२०२० रोजी म.गांधी याच्या प्रतिमेस महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल यांच्या हास्ते पुष्प हार घालून त्यांना अभिवादन करण्यात आले या वेळी प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल यानी गांधीजीचा जीवन पट या वर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. या वेळी कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ.डॉ.एस. नारायणकर व प्राध्यापक वृंद उपस्थित होते.

वाचन प्रेरणा दिवस

दि. १५.१०.२०२० रोजी सोशल महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने भारताचे माजी राष्ट्रपती डॉ.ए.पी.जे. अब्दल कलाम यांच्या जयंती निमित्त वाचन प्रेरणा दिन साजरा करण्यात आला. मानवाच्या जीवनाचा उद्धार होण्यासाठी ज्ञानाची गरज आहे, मानवाला ज्ञाना शिवाय पर्याय नाही त्यासाठी ग्रंथ वाचनाची गरज आवश्यकता आहे. सारे ज्ञान पुस्तकात आहे प्रत्येक माणसाचे मन व सुविचार संपन्न होण्यासाठी वाचनाची आवड मुळातूनच निर्माण होते. आवश्यक आहे. असे प्रतिपादन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल यांनी केले. या कार्यक्रमासाठी बुर्ला महाविद्यालये डॉ.अशोकराव एक्कलदेवी याची प्रमुख पाहुणे म्हणून उपस्थिती होती. या कार्यक्रमात डॉ. इ.जा. तांबोळी लिखित काशीदकर व

6 00 00 00 00 00 00 00 00 00

10000000 PM

अब्दुल कलाम आजाद हि पुस्तके उपस्थितांना भेट देण्यात आली. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल होते. वरिष्ठ प्राध्यापक डॉ.इ.जा. तांबोळी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ.दीपक नारायणकर तसेच सचिन राजगुरु प्रा.डॉ.गौस शेख, प्रा.जैनोद्दीन पटेल, प्रा.युन्नूस शेख, प्रा.सादिक शिपाई, प्रा.सादिक नाईकवाडी, प्रा.वैभव भालेराव, प्रा.शहनवाज शेख याची प्रमुख उपस्थिती होती.

राष्ट्रीय एकता दिवस व सरदार वल्लभभाई पटेल जयंती

दि. ३१.१०.२०२० रोजी महाविद्यालयात राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने संविधान दिवस साजरा करण्यात आला महाविद्यालयातील प्राध्यापक जैनोद्दीन पटेल यांनी संविधानाचे महत्व व संविधानाने दिलेले हक्क या विषयी विद्यार्थ्यांना व प्राध्यापकांना मार्गदर्शन केले व तसेच आपल्या देशातील लोकशाही कशी आदर्श आहे हे देखील त्यांनी सांगितले कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल होते तसेच कार्यक्रम अधिकारी डॉ.डी.एस. नारायणकर व टी.बी.लाडफ हे व्यासपीठावर उपस्थित होते.

सोशल मध्ये रक्तदान शिबीर संपन्न

दि.१०.१२.२०२० महाराष्ट्र शासनाच्या रक्तदानाच्या आवहनाला प्रतिसाद देऊन विद्यार्थ्यांनी रक्तदान करावे. रक्तदान हे राष्ट्रीय कतव्य असून कोविडमधील या बिकट प्रसंगामध्ये सर्वांनी सहकार्य करण्याची गरज आहे. असे प्रतिपादन त्र्यंबक ठेगळे पाटील. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, स्मार्ट सिटी सोलापुर यांनी केले सोशल महाविद्यालयात आयोजित अतहर ब्लंड बँक यांच्या सहकायनि संपन्न झालेल्या रक्तदान शिबीराच्या उदघाटन प्रसंगी त्यांनी मत व्यक्त केले या प्रसंगी स्मार्ट सिटी समन्वयक डॉ.नरेंद्र काटीकर, महाविद्यालयाचे प्राचार्य इ.जा.तांबोळी, डॉ.ए.ए.गढवाल, एन.सी.सी चे कॅ.डॉ.गौस शेख, एन.एस.एस. कार्यक्रम आधिकारी डॉ.डी.एस. नारायणकर क्रिडा विभाग प्रमुख डॉ.मुश्ताक शेख, अतहर ब्लड बँकचे संचालक मृश्ताक चौधरी, डॉ.जे.के. मुल्ला, डॉ.सचिन राजगुरु, डॉ. नभा काकडे, डॉ.आसमा खान आदी उपस्थित होते कोरोना संबंधित सर्व नियमांचे पालन करुन आयोजित करण्यात आलेल्या या शिबीरात १३०

ha a a a a a a a d

विद्यार्थी व माजी विद्यार्थी यांनी रक्तदान केले. प्र.प्राचार्य डॉ.इ.जा. तांबोळी यांनी एन.एस.एस., एन.सी.सी. व क्रिडा विभाग तसेच माजी विद्यार्थी यांनी सहकार्य केले याबद्दल समाधान व्यक्त केले. ''रक्तदान हे श्रेष्ठदान असून विद्यार्थी यांनी यात सहभागी व्हावे असे आवाहन त्लांनी केले.''

थुंकीमुक्त भारत अभियान

दि.१६.१२.२०२० रोजी सरकारने सार्वजनिक ठिकाणी थुकण्यास बंदी घातली असून महाराष्ट्र शासनाने तंबाख, जर्सी खाऊन थुंक नये असे आदेश दिलेले आहेत. स्वतःचे व इतरांचे आरोग्य राखण्यासाठी विद्यार्थ्यांनी तंबाखुमुक्त व थुंकी मुक्त अभियानात मोठ्या संख्येने सहभागी व्हावे असे आवाहन सोशल महाविद्यालयाचे प्रभारी प्राचार्य डॉ.इ.जा. तांबोळी यांनी केले ते थुंकी मुक्त भारत अभियान अंतर्गत राष्ट्रीय सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेना आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते कार्यक्रमाच्या प्रारंभी तंबाखमक्ती शपथ देण्यात आली. आपल्या भाषणात पुढे म्हणाले की राष्ट्रीय कार्यात सहभाग घेणे ही यवकांची जबाबदारी असन कोविड-१९ च्या या संकटातन मुक्त होण्यासाठी सार्वजनिक ठिकाणी न थुकण्याची काळजी घेतली पाहिजे. शपथ घेतल्यानंतर स्वच्छता अभियानाचे आयोजन करण्यात आले. विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय व महाविद्यालयाच्या परिसर स्वच्छ केला या स्वच्छता मोहिमेमध्ये जवळजवळ ५० विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला होता. कार्यक्रमास राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ.दिपक नारायणकर, डॉ.नभा काकडे, डॉ.अस्मा खान. डॉ.सचिन राजगुरु, डॉ.जे.के, डॉ.टी.बी.लडाफ, मुल्ला, प्रा.जे.पी. पटेल. प्रा.मजीद पाटील. प्रा.सादिक नाईकवाडी. प्रा.तस्लिम वदडो आधी प्राध्यापक उपस्थित होते कार्यक्रमाच्या प्रारंभी कार्यक्रमाचे प्रास्तावित कार्यक्रम अधिकरी डॉ.विपक नारायणकर यांनी केले तर शपथ व आभार प्रदर्शन हाँ नभा काकड़े यांनी केले.

अल्पसंख्यांक हक्क दिवस

दि.२२.१२.२०२० रोजी राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने अल्पसंख्याक हक्क दिवसाच्या निमित्ताने वेबिनार वे आयोजन करण्यात आले या वेबिनार मध्ये महाविद्यालयामील ज्येष्ठ प्राध्यापक डॉ.ए.ए. गढवाल सर यांनी अल्पसंख्याचे हक्क व कायदे या विषयावर

10000000 P

मार्गदर्शन केले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्ष स्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे. तबला सर होते. सदर वेबिनार मध्ये ५५ विद्यार्थी व प्राध्यापकांनी सहभाग नोंदवला.

सावित्रीबाई फुले जयंती

दि. ०३.०१.२०२० यांची जयंती साजरी करण्यात आला यांवेळी सावित्रीबाई फुले याच्या प्रतिमेस महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी यांच्या हस्ते पुष्प हार घालून त्यांना अभिवादन करण्यात आले. यांवेळी महाविद्यालयातील ज्येष्ठ प्राध्यापक डॉ.नभा कांकडे यांनी विद्यार्थ्यांना सावित्रीबाई फुले यांचा जीवन पट या विषयांवर मार्गदर्शन केले तसेच विद्यार्थीनींनी ही यांवेळी आपल्या कार्यक्रम अधिकारी प्रा.डॉ.डी.एस.नारायणंकर व प्राध्यापक वंद उपस्थित होते.

युवा दिन व पोलिस भरतीपूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळा

विद्यार्थ्यांनी प्रशिक्षण घेऊन पोलिस दलात स्वतःची गुणवत्ता सिद्ध करुन देशसेवा करावी असे प्रतिपादन पृथ्य श्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापुर विद्यापीठाचे प्र.कुलगुरु डॉक्टर देवेंद्र मिश्रा यांनी केलेले सोशल महाविद्यालय आणि ब्राईट बहुउद्देशीय संस्था यांच्या संयुक्त विद्यमानाने आयोजित एक दिवसीय पोलीस भरतीपूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळेचा शुभारंभ करताना ते बोलत होते कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी प्रभारी प्राचार्य डॉ.इ.जा. तांबोळी होते व्यासपीठावर पोलीस उपनिरीक्षक श्री.दत्तात्रय लिंगाडे, ब्राईट संस्थेचे मुजाहिद शेख, डॉ.दीपक नारायणकर, डॉ.मुश्ताक शेख कॅप्टन गौस शेख आदी उपस्थित होते पढ़े ते म्हणाले की राज्य शासनाने पोलीस भरतीचे आदेश दिले आहेत त्यामुळे विद्यार्थ्यांना पोलीस दलाल भरती होण्याची सुवर्णसंधी आली आहे. याचा परिश्रमपर्वक फायदा करुन घेतला पाहिजे आत्मविश्वास आणि निश्चय या आधारे आपण आपले ध्येय साध्य करु शकतो प्रभारी प्राचार्य डॉ.तांबोळी सर म्हणाले की राष्टीय छात्र सेना राष्ट्रीय. सेवा योजना व क्रीडा विभागाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांच्या मन गट मेंद्ची मशागत झालेली असते आता परिश्रमाच्या जोरावर प्रशिक्षण घेऊन पोलीस निवडीसाठी विद्यार्थ्यांनी प्रयत्न करावेत पोलीस निरीक्षक लिंगाडे यांनी पोलीस भरतीसाठी आवश्यक असलेल्या गुणांची माहिती दिली प्रारंभी पुरस्कार प्राप्त प्राध्यापकांचा

व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांचा सत्कार करण्यात आला कार्यक्रमाचे प्रास्तावित डॉ.मुस्ताक शेख यांनी केले तर परिचय डॉ.गौस शेख यांनी करून दिला सूत्र संचालन डॉक्टर नभा काकडे यांनी केले तर आभार प्रदर्शन डॉ.दीपक नारायणकर यांनी केले

माझी वसुंधरा शपथ

दि. ०२.०२.२०२० रोजी महाविद्यालयात माझी वसुंधरा शपथ घेण्यात आली या वेळी महाविद्यालयातील शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचारी उपस्थित होते या वेळी महाविद्यालयातील प्राध्यापक डॉ.टी.बी.लाडफ यांनी शपथ दिली व मानवी जीवनात पृथ्वीचे महत्व या विषयी आपले मत व्यक्त केले. या प्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी व इतर प्राध्यापक वर्ग उपस्थित होते.

रस्ता सुरक्षा अभियान

दि.२५.०२.२०२० रोजी रस्ता सुरक्षा कार्यक्रम अंतर्गत बेगम पेठ पोलीस चौकीचे पोलीस उपनिरीक्षक श्री.वत्तात्रय लिंगाडे यांनी युवक व रस्ता सुरक्षा या विषयी ऑनलाईन माध्यमातून मार्गदर्शन केले. पुढे ते मानले कि आपण वाहन चालवताना रस्ता नियमावलीही अवलंब करावा व इतर लोकांना हि तो समजावून सांगावा या कार्यक्रमास ५६ विद्यार्थी व १५ प्राध्यापक ऑनलाईन उपस्थित होते. या वेळे महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आस.जे.तांबोळी सर यांनी देखील रस्ता सुरक्षा व आपली जबाबदारी या विषयी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधला.

जागतिक महिला दिन

दि.०८.०३.२०२० रोजी महाविद्यालयात जागतिक महिला दिन साजरा करण्यात आला या वेळी व्यासपीठावर प्रमुख पाहुणे डॉ.संजय गायकवाड व श्री.अय्युब नल्लामंदू उपस्थित होते. डॉ.संजय गायकवाड यांनी आपले मनोगत व्यक्त करताना म्हणाले की आपण प्रत्येक वर्षी महिला दिन साजरा करत असतो. पण प्रत्यक्ष कृतीतून कमी पडतो. महिलांच्या कार्याचा व कर्तृत्वाचा आपण सन्मान केला पाहिजे तरच खऱ्या अर्थाने महिला दिन साजरा होईल. या वेळी व्यासपीठावर महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी व जेष्ठ प्राध्यापिका डॉ.नभा काकडे व डॉ.आस्मा खान मॅडम उपस्थित होते.

राष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी यांचा गौरव करताना डॉक्टर संजय गायकवाड व आयुब नल्लामदू तसेच व्यासपीठावर उपस्थित ज्येष्ठ प्राध्यापिका डॉ.नभा काकडे,आसमा खान व डॉ.जे.के.मुल्ला

राष्ट्रीय महिला दिनानिमित्त महाविद्यालयातील विद्यार्थिनी यांचा गौरव करताना डॉक्टर संजय गायकवाड व आयुब नल्लामदृ तसेच व्यासपीठावर उपस्थित ज्येष्ठ प्राध्यापिका डॉ.नभा काकडे,आसमा खान व डॉ.जे.के.मुल्ला

भारतरल डॉ.एपीजे अब्दूल कलाम यांची जयंती वाचना प्रेरणा दिन म्हणून प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करून त्यांना अभिवादन करण्यात आले तसेच महाविद्यालयातील शिक्षक शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना पुस्तक वाटप करण्यात आले त्यापसंगी महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल, अशोक एक्कलदिवे व इतर प्राध्यापक वर्ग

भारतरत्न डॉ.एपीजे अब्दूल कलाम यांची जयंती वाचना प्रेरणा दिन म्हणून प्रतिमेस पुष्पहार अर्पण करुन त्यांना अभिवादन करण्यात आले तसेच महाविद्यालयातील शिक्षक शिक्षकेत्तर कर्मचाऱ्यांना पुस्तक वाटप करण्यात आले त्यापसंगी महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.ए.ए. गढवाल, अशोक एक्कलदिवे व इतर प्राध्यापक वर्ग

महाविद्यालयाच्या परिसरात वृक्षारोपण करताना महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ. आय.जे. तांबोळी, डॉ. जे.के. मुल्ला, डॉ. शेख व डॉ. दीपक नारायणकर उपस्थित होते.

मराठी भाषेचे गौरव दिनानिमित्त मार्गदर्शन करताना महाविद्यालयाचे प्र,प्राचार्य डॉ. आय.जे. तांबोळी, यावेळी उपस्थित ज्येष्ट प्राध्यापक डॉ.ए.ए.गडवाल व किनष्ट महाविद्यालयाचे पर्यवेक्षक प्रा. जे.पी. पटेल

महात्मा ज्योतिबा फुले यांची जयंती साजरी करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी व सर्व प्राध्यापक वर्ग

ए.पी.जे.अब्दुल कलाम यांची जयंती साजरी करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी व सर्व प्राध्यापक वर्ग

डाँ. शकील शेख लिखित पुस्तकाचे प्रकाशन करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, डॉ. शकील शेख व सर्व प्राध्यापक वर्ग

थुंकी मुक्त भारत सा अभियानावेळी शपथ घेताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी व सर्व प्राध्यापक वर्ग

संविधान दिन साजरा करताना संविधाना विषयी माहिती देताना पर्यवेक्षक प्रा.जे.ए.पटेल प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी व सर्व प्राध्यापक वर्ग

पोलिस भरतीपूर्व प्रशिक्षण कार्यक्रमात विद्यार्थ्याना मार्गदर्शन करताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी

एन.एस.एस. विभाग 🕽 ७ ०७ ०७ ०७ ०७ ०७ ०० ०० ०० ०० ०० ००

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिवर विविध उपक्रमे

सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिबिर अंतर्गत महाविषालय व परिसरातील भागांमध्ये स्वयंसेवा कड्न स्वच्छता करण्यात आली यावेळी उपस्थित महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी. कार्यक्रमधिकारी व इतर सदस्य

सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिबिर अंतर्गत कोविड १९ जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालयाच्या परिसरातील नागरिकांना मास्कचे वाटप करण्यात आले यावेळी महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी. कार्यक्रमाधिकारी व प्राध्यापक वर्ग

सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिबिर अंतर्गत महाविषालय व परिसरातील भागांमध्ये स्वयंसेवा कड्न स्वच्छता करण्यात आली यावेळी उपस्थित महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, कार्यक्रमधिकारी व इतर सदस्य

सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिबिर अंतर्गत कोविड १९ संदीति पोस्टरव्दारे जनजागृती करताना राष्ट्रीय सेवा योजना स्वयंसेवक

सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिबिर अंतर्गत कोविड १९ जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालयाच्या परिसरातील नागरिकांना मास्कचे वाटप करण्यात आले यावेळी महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, कार्यक्रमाधिकारी डॉ.जे.के.मुल्ला डॉ.एस.के. राजगर, डॉ.जी.उन. शेख व प्राध्यापक वर्ग

सेवा योजना विशेष श्रमसंस्कार शिबिर अंतर्गत कोविड १९ जनजागृती करण्यासाठी महाविद्यालयाच्या परिसरातील नागरिकांना मास्कचे वाटप करण्यात आले यावेळी महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, कार्यक्रमाधिकारी व प्राध्यापक वर्ग

एन.एस.एस. विभाग 🕽 🕫 ७७ ७० ७० ७० ५० ५० ५० ७० ७० ७० ७० ७० ७०

क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस पुषपहार घालून अभिवान करताना महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी व उपस्थित प्राध्यापक वर्ग

छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस पुषपहार घालून अभिवान करताना महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी व उपस्थित प्राध्यापक वर्ग

भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस पुषपहार घालून अभिवान करताना महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी व पर्यवेक्षक प्रा. एल.ए. वड्डो व उपस्थित प्राध्यापक वर्ग

राष्ट्रपिता महात्मा गांधी व लाल बहादूर शास्त्री यांच्या जयंतीनिमित्त त्यांच्या प्रतिमेस पुषपहार घालून अभिवान करताना महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.ए.ए.गडवाल व उपस्थित प्राध्यापक वर्ग

डॉ.अब्दूल कलाम यांची जयंती राष्ट्रीय शिक्षण दिवस म्हणून साजरी करण्यात आली यावेळी त्यांच्या प्रतिमेस पुष्पहार घालून अभिवादन करताना ज्येष्ट विचारवंत डॉ. श्रीकांत येळेगावकर व महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.ए.ए.गडवाल व उपस्थित प्राध्यापक वर्ग

भाई सरदार पटेल यांची जयंती राष्ट्रीय एकता दिवस म्हणून साजरी करण्यात आली त्यांच्या प्रतिमेस पुषपहार घालून अभिवान करताना महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य डॉ.ए.ए.गडवाल व उपस्थित प्राध्यापक वर्ग

एन.एस.एस. विभाग 🕽 ८० ८० ८० ६० ६० ६० ६० ६० ६० ६० ६० ६० ६० ६०

Congratulations...

माजी प्राचार्य डॉ.एम.ए. दलाल नुतन प्र.प्राचार्य.डॉ.ए.ए.गढवाल पदभार स्वीकारताना सोबत डॉ.आय.जे.तांबोळी, डॉ.गौस शेख, डॉ.जे.के.मुल्ला

प्र.प्राचार्य डॉ.ए.ए.गढवाल नुतन प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी पदभार स्वीकारताना सोबत डॉ.गौस शेख, डॉ.जे.के. मुल्ला

प्रा.डॉ.ए.ए.गढवाल लिखीत पुस्तकाचे प्रकाशन करताना शहर काझी अमजद अली खान, डॉ.विकास कदम, अधिष्टता पु.अ.हो. सोलापूर विद्यापीठ, प्र.प्राचार्य. आय.जे.तांबोळी माजी महापौर आरिफ शेख, डॉ.जे.के. मुल्ला

डॉ.ए.ए. गढवाल लिखित पुस्तक प्रकाशन सोहळ्या प्रसंगी पुस्तका विषयी बोलताना सोलापूर शहर काझी डॉ.अमजद अली खान

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष श्रम संस्कार शिबीराचे उद्घाटन प्रसंगी सह संचालक उच्चशिक्षण सोलापूर विभाग डॉ.किरणकुमार बोदर यांचे स्वीकारताना प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष श्रम संस्कार शिबीराचे दिप प्रज्वलन करताना डॉ.किरणकुमार बोदर, प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे.तांबोळी, डॉ.ए.ए.गढवाल डॉ.एन.ए काकडे, डॉ.जे.के.मुल्ला व डॉ.नारायणकर

महाविद्यालयातील इतर कार्यक्रम

एक दिवसीय पोलीस भरती पूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना डॉ.देवेंद्र मिश्रा प्र.कुलगुरु पु.अ. होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर.

दिप प्रज्वलन करुन एक दिवसीय पोलीस भरती पूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळेचे उद्घाटन करताना पोलीस अधिकारी लिगाडे व डॉ.देवेंद्र मिश्रा, प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी

पोलीस अधिकारी व लिगाडे एन.सी.सी. विद्यार्थ्याचे कौतुक करताना व प्र.प्राचार्य डॉ.आय.जे. तांबोळी, डॉ.एस.ए.राजगुरु, कॅप्टन डॉ.गौस शेख

दिप प्रज्वलन करुन एक दिवसीय पोलीस भरती पूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळेचे उद्घाटन करताना डॉ.देवेंद्र मिश्रा, प्र.कुलगुरु पु.अ. होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर.

दिप प्रज्वलन करताना प्र.प्राचार्य आज.जे.तांबोळी, डॉ.देवेंद्र मिश्रा, व पी.एस.आय लिगाडे

एक दिवसीय पोलीस भरती पूर्व प्रशिक्षण कार्यशाळेत विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना पोलीस अधिकारी मा.लिगाडे